

ИНА РИТЕР

ТОЙ ИСКАШЕ
ЛЮБОВ,
А НЕ ПАРИ

Библиотека ЗНА

11

**ИНА РИТЕР
ТОЙ ИСКАШЕ ЛЮБОВ, А НЕ
ПАРИ**

Превод: Димитър Тодоров

chitanka.info

Романът на Ина Ритер „Той искаше любов, а не пари“ е вълнуващ разказ за един млад, очарователен аристократ, който изгубва своето състояние и е принуден да изкарва прехраната си като шофьор на кола.

Съдбата го поставя на изпитание, отвеждайки го в дома на семейство новобогаташи, за които единственото важно нещо на този свят са парите...

Напрегнати ситуации, увлекателна интрига и една голяма, чиста любов — този роман ще ви накара да последвате героите му в техния интересен свят, да съпреживеете чувствата и вълненията им.

Очакват ви приятни часове с единадесетата книга от Библиотека „Зар“!

Приятно четене!

ГЛАВА I

— Уреди ли се? — Госпожа Кристине гледаше боязливо в лицето на сина си и разбра неговия отговор, преди той да беше проговорил. — Не го приемай така тежко — продължи тя бързо и утешително положи дясната си ръка върху широките му рамене. — Някой ден все ще намериш нещо.

Холгер фон Лобвайден прехапа долната си устна.

— Сигурно, майко — каза той тъжно и окачи шапката си на закачалката. — Все някой път ще се нареди — мислим ние. И очакваме това вече половин година.

— Аз не разбирам защо хората не те назначават, Холгер. Ти си толкова работлив и способен.

— Аз нямам никакви препоръки или свидетелства. В днешните времена човек трябва да докаже черно на бяло, че може да прави нещо. Дали някога ще имам шанс? Как само бих работил, ден и нощ! Далече така няма да стигнем...

— Ще ти сваря чаша кафе — госпожа Кристине се уплаши от неговата обезкураженост. — Ти не трябва да се отчайваш, момче — молеше го тя. — В края на краищата, ти знаеш какво можеш.

— С това ние няма да можем да се изхранваме. Трябва да намеря работа или още дълго ще живея от социалните грижи? Аз, един млад, здрав мъж?

— Не е срамно да вземаш пари от държавата — помъчи се да го успокои майка му. — В края на краищата обществото ти дължи нещо.

— Ние приемаме милостиня. Може би е било грешка да мисля, че мога да постигна нещо. Може би нямам способности за нищо.

— Холгер! — В очите на майката бликнаха сълзи. — Ти не трябва да говориш така. Ти винаги си бил толкова способен...

— Сега ние загубихме всичко и никой не иска да знае за нас. Ти трябва да видиш техните лица, когато чуват кой съм. Колко са отвратителни и злобни! „Как, вие сте един княз? — имитираше той нечий фалцет. — И вие сега искате да работите? По-рано никога не сте

работили, а сега навярно чакате печените гълъби да влязат сами в устата ви. Не при мен, мили княже, не при мен!“

— Говорил ли ти е някой така? — прошепна боязливо княгиня Кристине.

— Да. Аз трябваше впрочем вече да съм привикнал. Никой не вярва, че един княз би могъл да свърши нещо и да бъде полезен.

— Хората са завистливи.

— Те са толкова зловни. Но аз не мога да живея под фалшиво име. А може би това не би било така глупаво.

— За това дори не става въпрос, Холгер! Един Лобвайден не се отрича от своя произход.

— Имаш право, мамо, беше глупаво от моя страна да говоря така. Но този път вече ще си намеря някаква работа, та ако ще да стана и уличен работник. Може би повече ще се харесам на шефовете с мазоли по ръцете.

Огорчен, той гледаше ръцете си, които действително бяха много добре поддържани. Но той нямаше никаква работа и това не беше по негова вина.

— Седни, ще сваря за двама ни набързо по чашка кафе. Наистина, това е втората преварка от днес сутринта, Холгер. Затова не се сърди, но парите за домакинството...

Младият мъж стисна зъбите си, когато взе в обятията си своята нежна, изящна майчица.

— Добре е, мамо, кафето не е никак важно. Но че ти трябва заради парите да се отказваш...

— Аз никак не чувствавам липсата му — увери го майка му и дори успя да се усмихне.

Холгер знаеше по-добре. За една кана хубаво кафе майка му даваше всичко. Но не им стигаха парите, за да си купят кафе. Те се бяха отказали от всичко, от което можеха да се лишат.

Той се отпусна в едно кресло и взе вестника, за да прегледа още веднъж предложенията за работа. След всяко съобщение клатеше глава, тъй като се търсеха само хора с професионални знания: техници, химици, чиновници за канцеларии. А той не притежаваше опит в никаква професия, тъй като преди само беше управлявал тяхното име.

„Търси се шофьор. Добри обноси и хубава външност са условията“ — прочете той. Беше даден един телефонен номер.

— А защо не? — промърмори княз Лобвайден. Той стана, когато влезе майка му с готовото кафе. — Ще отида да телефонирам — каза той.

— Намери ли нещо във вестника? — попита майка му учудена. — Нали ние проучихме основно всички обявления.

— Може би. Но това е само един опит. Двадесетте пфенига трябва да бъдат вложени. Ти изпий кафето, майчице, и ми стискай палци.

— Не искаш ли да ми кажеш за какво се касае?

— По-късно. Вероятно пак нищо няма да излезе. Аз не притежавам никакви документи или свидетелства. Но би било хубаво, ако този път се уреди...

— Момче, не избързвай. Не приемай първото по-добро място, което ти предложат.

— Щом имам такъв голям избор, нали? — попита Холгер горчиво. — Аз ще приема всичко, което мога да получа.

Майка му искаше да го настигне, но младият човек вече натискаше bravата на входната врата. „Дано само в отчаянието си не извърши някаква глупост — мислеше си княгинята. — Той не е от хората, които лесно капитулират, но безполезното търсене на работа през последните месеци напълно го съсипа“.

Тя се опита да се съвземе, и се върна във всекидневната. Понякога и за нея беше много трудно да не се отчайва от така зле изменените условия, но тя се мъчеше да се показва пред сина си с винаги спокойно лице.

Княгинята се гордееше с него, тъй като той винаги ѝ беше създавал радости. Че сега околните така го отблъскваха ѝ причиняваше ужасна мъка, но тя не я показваше.

Тя взе в ръка вестника и прегледа обявленията. Не намери нищо, което днес да бе пропуснала. Обявата за шофьора тя едва докосна с погледа си. Такова място не подходеше за Холгер, за такова място не можеше да става и дума. Той беше роден да заповядва, той не беше човек, който да получава заповеди и просто да ги изпълнява. Синът ѝ не можеше да заглуши старата горда кръв на своя род.

Холгер в това време беше стигнал до телефонната кабина на ъгъла на улицата и набра дадения във вестника номер. На високото му чело се появиха фини капчици пот, докато се вслушваше кой ще се обади. В телефонната кабина беше задушно и горещо, но още по-голямо беше неговото собствено безпокойство, което предизвикваше тази пот. Най-сетне някой взе слушалката.

— Тук е домът на Шюте — обади се един женски глас.

— Лобвайден. Обаждам се заради обявлението. В къщата ви се търси шофьор. Ще ме свържете ли, моля, с господарите?

— Уважаемата госпожица е вкъщи. Но преди вас вече двама се обадиха. Дали има смисъл тя да идва на телефона...

Потта по челото на Холгер още повече се засили.

— Кажете ми, моля, адреса — успя той да се овладее и да каже.

— Вие искате просто да дойдете? Е, да, който дойде пръв, той пръв яде, казва народът. Останалите двама трябва да се представят довечера. Кьонингщрасе, 14. Дано уважаемата госпожица си бъде още вкъщи, когато дойдете.

— Аз тръгвам веднага. И моите благодарности. Вие бяхте много любезна с мен.

Холгер фон Лобвайден не подозираше, че неговата забележка ощастливи едно малко момиче. „Този поне знае, как трябва да се държи човек — мислеше си Герда. — Дали той изглежда добре? Гласът му поне звучеше много приятно“. Тя беше любопитна да го види.

„Трябва да взема трамвая“ — мислеше си Холгер, макар и да не му се искаше да харчи пари за пътуването. Беше много важно да стигне преди другите кандидати и да може да се представи пред господарите.

Неговото мъжествено, расово лице беше много сериозно, когато по-късно той се отправи към вилата, която лежеше сред една голяма градина в най-благородно уединение. Сърцето му биеше по-силно от обикновено.

„Трябва да получа това място — мислеше си той. — Мама трябва отново да може да си позволява своето любимо кафе и малко повече масло върху хляба.“ Той позвъни и зачака. Мина доста време, докато му отворят. „Да не би да не са чули моето позвъняване?“ — питаше се Холгер.

Но той се поколеба да натисне отново копчето. „На един шофьор се полага унижено да чака и да бъде смирен“ — мислеше си той. И действително вратата веднага беше отворена. Едно момиче в черна рокля с бяла престилка го гледаше с неприкрито любопитство.

— Вие ли сте този, който позвъни преди малко? — попита тя.

— Да. Лобвайден е моето име — Холгер се поклони учтиво. — Дали ще е възможно да поговоря с някого от господарите?

— По дяволите, но вие изглеждате много добре! — избухна малката изненадана. — Такъв като вас никога не сме имали. Няма да ви е много лесно да се разбирате с уважаемата госпожица, трябва да знаете. Тя е ужасно претенциозна. Тя си мисли, че всеки от нас трябва ден и нощ да бъде на нейно разположение. А кой би издържал дълго такова нещо? Нашият последен шофьор остана само четиринадесет дни. После той захвърли всичко и си отиде.

— Моля, бих искал да поговоря с уважаемата госпожица — това клюкарствуване не харесваше на Холгер.

Малката почувствува неизказания упрек и се изчерви. „Аз му мислех само доброто — мислеше си тя, — като го предупредих. И той трябва да е видял по-добри дни. Положително няма да остане дълго при нас. Това е един истински господин, а на тях не всичко се харесва.“

— Моля, почакайте, трябва да съобщя за вас.

— Много благодаря — Холгер предпочете да остане прав. С удоволствие той би си запалил сега една цигара, но първо нямаше такава и второ, никак не беше удобно. Той се спря пред една скъпа картина и започна да я разглежда.

„Това семейство трябва да притежава огромно количество пари“ — мислеше си той. Картината беше оригинал и той можеше поне приблизително да каже нейната цена. При едно наддаване тя би донесла повече от сто хиляди марки. И тези хора бяха оставили една такава картина да стои в хола!

— Уважаемата госпожица ви кани да влезете — осведоми го влязлата Герда. — Тя е добре настроена тази сутрин, може би ще имате щастие. Ще ви стискам палци, господин Лобвайден.

— Благодаря — Холгер пое дълбоко въздух, когато последва Герда. Всяка работа беше по-добра от никаква.

ГЛАВА II

— Господинът идва по нашето обявление — въведе Герда княза.

Тя се усмихна широко на учуденото лице на госпожица Шюте. На един такъв кандидат госпожицата не се бе надявала.

Холгер се поклони учтиво и почака тя да му заговори. Той я разглеждаше дискретно и това, което видя, никак не му хареса. Госпожица Шюте беше хубава, скъпо облечена, но носеше за този сутрешен час твърде много бижута.

— Вие искате да работите при нас като шофьор? — попита младата дама учудено. — Можете ли въобще да шофирате?

Герда, която беше останала зад Холгер на половин крачка разстояние, се изкикоти, докато по лицето на мъжа не трепна нито един мускул.

— Аз съм взел моята шофьорска книжка още на осемнадесет години и оттогава винаги съм карал — поясни той. — Във всеки случай досега не съм работил като шофьор.

— Аз бих могла да се обзаложа, че вие сте видели и по-хубави времена — изтърси изведнъж Герда.

— Нямам повече нужда от вас — госпожица Шюте посочи с палец към вратата. — Ужасно, как само се държат днес тези момичета — обърна се тя към Холгер. Тя му се усмихна, но спомняйки си мястото, което искаше да заеме, ако имаше щастие, Холгер не отвърна на усмивката ѝ.

Розмари Шюте го разгледа обстойно. Тя започна с тясното му лице, което носеше отпечатъка на истинско благородство. Погледът ѝ се спря на неговото облекло и Холгер четеше мислите ѝ по челото.

„Един пропаднал човек“ — гласеше присъдата. Той не притежаваше по-хубави дрехи, нямаше пари, за да си купи поне един готов костюм. Неговите обувки бяха лъснати наистина, но не можеха да скрият възрастта си.

Той стоеше пред нея. Розмари дори не се сети да му предложи стол.

— Откъде идвате? — запита тя любопитно.

— Аз живея тук, в града.

— Не питам за това. Искам да зная какво сте учили?

— Аз работех в селското стопанство.

— Наистина ли? — учуди се Розмари. — Вие съвсем не изглеждате като земеделски работник. Кажете ми истината.

Княз Лобвайден здраво стисна устни. Не беше лесно за него да се подложи доброволно на такъв разпит. Една истинска дама не би се държала така.

— Вие не говорите охотно за вашето минало. Сигурно някога сте имали пари, които сте изгубили по време на войната — поне така допускам. Ние имаме една тежка пътническа кола, една спортна и една съвсем малка — промени тя изведнъж темата.

Холгер се поклони.

— Можете ли да карате добре? — продължи тя.

— Много естествено, уважаема госпожице.

— По-рано имали ли сте собствена кола?

— Да.

Розмари отхвърли главата си назад, защото знаеше, че дългата до раменете коса много ѝ приличаше. Тя много се гордееше с нея, защото без съмнение, това беше най-хубавото във външния ѝ вид. А че цветът не беше съвсем истински, кой гледаше на това сега?

— В нашата ливрея вие бихте изглеждали фантастично — измърмори Розмари. — Тя е синя. Много естествено вие ще получите една ливрея по мярка, ако постъпите при нас на работа. Ние държим на това, хората да разберат кои сме. Кога бихте могли да започнете?

— По всяко време, уважаема госпожице. В момента аз съм без работа.

— Дали да опитам с вас? — Решението на Розмари отдавна вече беше взето, но тя смяташе, че е по-хубаво, ако покаже, че се колебае. — Нека първо направим едно пробно пътуване, за да мога да видя как карате. Аз за съжаление нямам книжка.

Тя беше имала, но я бяха отнели. Ала не беше нужно да говори за това на този човек.

— Какво чакате още? — попита тя, когато Холгер не се помръдна. — Докарайте тук колата, човече. Как впрочем се казвате?

— Лобвайден.

— Вашето фамилно име не ме интересува — отговори Розмари надутото. — Аз искам да зная, как трябва да се обръщам към вас.

Князът пое дълбоко въздух.

— Холгер — каза той тихо, а пред очите му танцуваха червени точки. „Трябва ли наистина да приема това място?“ — питаше се той. — Каква заплата смятате да ми плащате?

— Достатъчно пари за човек като вас. Колко точно — ще се разберем, драги. И не забравяйте, че още не сте получили поста. Що се касае до карането на автомобилите, аз съм много претенциозна, трябва да знаете.

— Ще докарам колата. Мога ли да помоля за ключа, уважаема госпожице?

Розмари го хвърли в ръката му.

— Ще вземем пътническата кола. Жалко, че не можете да облечете ливреята. Ако остана доволна от вас, още днес ще ви изпратя при шивача.

„Аз ще трябва да нося ливрея?“ — питаше се Холгер. Когато идваше тук, той не бе и помислил за това. Горчивата усмивка, която трептеше в ъгъла на устните му се задълбочи още повече. Но имаше ли това впрочем някакво значение? „Дори и в ливрея човек може да запази своята гордост — утешаваше се той. — Къде ли са гаражите?“ В хола той се огледа за Герда, но тя не се виждаше. Вместо нея се появи една млада дама, която слизаше по стълбата. Тя се стресна, когато забеляза Холгер. Въпросително изражение се появи в очите ѝ.

— Лобвайден — представи ѝ се Холгер. — Госпожица Шюте ме натовари да изкарам пътническата кола от гаража. Бихте ли могли да ми кажете, къде се намира той?

— Вие новият шофьор ли сте? — младата дама го бе докоснала само с един бегъл поглед.

— Надявам се. Уважаемата госпожица още не е решила.

— Аз ще ви покажа гаража — младата дама тръгна пред Холгер и князът имаше възможност да се възхити на походката ѝ.

Тя не беше някаква биеща на очи красавица, но въпреки това притежаваше нещо, което Холгер беше откривал у малко жени.

— Там отзад — тя посочи с глава напред. — Вие ще познаете лесно колата, господин Лобвайден.

— Много благодаря — Холгер се отправи към гаража. „Коя можеше да бъде тя?“ — питаше се той. Тя не изглеждаше да е от прислугата, но роклята ѝ не беше модерна, дори и като мъж той беше забелязал това. Член на семейството, тя също така не беше. Може би някоя посетителка?

Той отвори вратата на гаража и една усмивка се появи в очите му, когато видя колата. Трябва да беше особено удоволствие да караш такава кола.

Моторът едва се чуваше, когато той го включи. Какво удоволствие — отново да стои зад кормилото! Холгер не забрави да затвори вратата на гаража, преди да откара колата пред входа на вилата.

Госпожица Шюте тъкмо излизаше от къщата, когато той натисна спирачката. Той побърза да ѝ отвори вратата.

— Бих искала да седна до вас — съобщи му Розмари. — Тогава ще мога по-добре да виждам как карате. Хареса ли ви колата?

— Да.

— Вие не говорите много, както ми се струва — Розмари Шюте го изгледа отстрани. — Вие плах ли сте?

— Не мисля, уважаема госпожице. Аз само не знаех, че вие държите да разговарям с вас...

— Сега вие трябва да ме забавлявате. Когато сме сами, нямам нищо против. Естествено, ако има приятели с мен в колата, аз очаквам, че вие ще умеете да държите устата си затворена.

— Разбрах, уважаема госпожице. Накъде трябва да карам?

— През града и тогава ще ми покажете, как ще можете да се справите с многото коли.

— Много добре, уважаема госпожице — една доста иронична усмивка се появи по лицето на Холгер. „Смешно — мислеше си той, — че никак не ми е трудно да казвам «много добре, уважаема госпожице». Може би съм бил роден за лакей, а не съм знаел това.“

Той бързо почувствува, че на кормилото се връща неговата сигурност. Тази кола беше по-мощна от модела, който беше карал в имението си.

— Къде сте работили в последно време? — поиска Розмари да знае. — Разкажете ми нещо за вас, Холгер. Много бих искала да зная, с кого имам работа.

— След войната имах различни занятия. Накрая бях работник в един склад.

— И защо не останяхте там?

— По лични причини.

— И какви бяха те?

Холгер набърчи челото си.

— Не можех да се разбирам с моите колеги по работа.

— Мога да си представя. Вие сте проявявали излишна изтънченост, която не им е допадала.

— Така трябва да е било, уважаема госпожице — съгласи се Холгер и Розмари сякаш не долови леката ирония, която се почувствува в гласа му. Тя никога не би могла да предположи, че един шофьор няма да вземе на сериозно думите на дъщерята на богаташа Шюте.

Нейният баща беше съумял в едно време, когато по-голямата част от народа обедня, да направи състояние. А на такива хора човек трябваше да се възхищава. На тях в началото не им бе вървяло така добре, както сега, но затова Розмари не обичаше да си спомня.

— Вие имате една много красива картина в хола — промени темата Холгер.

— Ах, една лоша картина. Аз отдавна исках да я махна оттам, но на моя баща се харесва. Тавански вехтории, трябва да знаете. Ние я намерихме горе, когато се нанесохме тук.

„Тя изглежда няма никакво понятие, каква ценност представлява тази картина? — мислеше си Холгер. — Но човек няма нужда да е голям познавач на изкуството, за да види, че се касае за много ценна работа.“

— Аз мисля, че картината е много ценна — каза той.

— Положително не. Тя лежеше на тавана, нали ви казах вече. Аз бих предпочела да имам нещо модерно, но моят баща не обича да дава пари за изкуството. Един истински Пикасо щеше да стои там по-добре, макар че аз не мога да търпя и Пикасо.

Холгер преглътна забележката, която беше вече на устните му. Те бяха оставили града зад себе си, но той продължи.

— Вие не карате лошо, макар че трябва да научите още някои неща, Холгер — каза му след малко госпожица Шюте. — Аз съм готова да ви назнача.

— Вие ли или вашите родители ще ме вземат? Кой ще ми плаща заплатата? — попита той.

— Моят баща, много естествено. С такива дреболии аз не се занимавам. Петстотин марки и безплатна квартира. В замяна очаквам да бъдете на мое разположение по всяко време.

— Аз се надявах на повече пари, уважаема госпожице.

„Ти луд ли си — мислеше си Холгер докато говореше. — Бъди доволен, че тя веднага ще те вземе.“ Но той имаше впечатлението, че би могъл да получи повече от госпожица Шюте. Затова заложи всичко на една карта.

— Не сте много скромни. Но добре, шестстотин. Обърнете, ние се връщаме. Ще ви покажа вашето жилище. Вашата майка ще дойде ли при вас? Касае се за две стаи, кухня и баня.

— Ако стаите са достатъчно големи, моята майка ще се радва, че ще може да живее при мене — каза Холгер. — Ако гледат към зеленината, тя би могла да се разхожда из градината. Тя изпитва такава голяма радост от всичко, което цъфти. За нея ще бъде прекрасно.

— Тя би могла да помага нещо в кухнята — продължи Розмари.

— Не, това не може!

— А защо не? Тя болна ли е? Ако е болна, трябва да остане да живее там, където е сега.

— Моята майка вече не е млада. Тя има достатъчно работа, като поддържа жилището в ред.

— Разбирам. Вашата майка е много фина, за да работи за други хора. Но ще видим. Представете ми вашата майка и ако тя ми хареса, тогава може да дойде с вас.

„Аз трябва да ѝ представя моята майка? — мислеше си Холгер. — Ах, вярно, аз съм шофьор! И мама е майка на един шофьор. Не, това не мога да очаквам от нея.“

— Вие сте смешно същество! — чу той госпожица Шюте да казва. — Ще дойде време и вие ще разберете, кой сте и къде ви е мястото.

— Благодаря ви за това указание, уважаема госпожице. Аз ще се постарая да задоволя вашите претенции.

— Иначе ще трябва да потърсите друго място. Моят баща предпочита сам да кара. Завийте сега надясно, това е най-краткият път.

ГЛАВА III

— Жилището е действително хубаво, мамо — Холгер се усмихваше, сякаш сияеше. — Една малка къщичка в градината. Ти трябва само да отвориш вратата и ще бъдеш вече на зелено.

— Не, Холгер, ти — шофьор? Ти не трябва да приемаш такова място. Положително ще намериш нещо друго, трябва само да имаш търпение — княгиня Кристине поклати глава.

— Ние не можем повече да чакаме. Шестстотин марки на месец, подслон и ядене — безплатни. Тогава ти ще можеш всеки ден да си позволяваш кафе, пресни плодове, да си купиш ново палто...

— Не на тази цена! Моето старо палто е все още достатъчно добро, а човек може да живее и без пресни плодове. За кафето вече не държа. То не е полезно за моето сърце.

С любов Холгер взе майка си в обятията си. Колко лесно можеше да я разбере.

— Ти трябва да бъдеш добре, мамо. В това малко жилище ти не можеш дори правилно да дишаш. А новата ни къща и на теб ще ти хареса! Ела, ще отидем веднага, ти трябва да я посетиш. Когато я видиш, ти също ще пожелаеш да живееш там.

— Не — повтори княгинята решително. — Ти не си за шофьор. Ти ще трябва да бъдеш на разположение на други хора, един лакей!

— Може би по този начин ще се запозная с някого, който ще ме назначи за генерален директор — каза Холгер, усмихвайки се добродушно. — Не е позор да бъдеш шофьор. Ти иначе нямаш предразсъдъци, мамо.

— Това е вярно, но...

— Когато се касае до мен, тогава важат други правила, разбирам. Но за хората аз не съм нищо особено, мамо, не забравяй това. Да карам автомобил мога, а от повече нямам нужда за моето ново място!

— Навярно ти ще трябва да миеш и колата? — попита майка му, заеквайки.

— Разбира се. Но какво от това?

— Холгер, не съм съгласна с това.

— Не е прието един шофьор да има прислужник, който да извършва мръсната работа вместо него. Не възразявай повече, мамичко, аз толкова много се радвам, че най-после намерих една добре заплатена служба.

Княгиня Кристине беше ужасена. Тя се беше надявала, че някой ще назначи Холгер като секретар или поне като управител на имението си.

— Накрая не бях ли работник? — напомни Холгер.

— Но само за два дни. Не виждаш ли сам, че това не е професия за теб? Колко ли дълго ще те задържат тези Шюте?

— Те ще останат доволни от мен, мамо. Най-сетне и аз имам възможността да печеля пари и да мога да се грижа за теб. И няма да допусна да ми бъде провален този единствен шанс.

— Поне мила ли е тази госпожица Шюте?

— Тя е моя шефка и затова няма никакво значение, дали е мила или не. Аз трябва само да я карам там, където иска. Мамичко, представи си, че ние ще можем да си вземем отпуска! Ще отседнем в някой хотел, та макар и само за една седмица.

— Нищо от това не ми харесва. Почакай до утре, Холгер, утре сигурно ще намериш някоя работа, която ще отговаря повече на твоите способности.

— Това си повтаряме вече половин година — Холгер донесе нейното палто от коридора и ѝ помогна да се облече. — Ела вече, мамо!

— Не ми остава друго. Ако баща ти бе доживял това! Единственият му син да стане шофьор!

— Той би казал: „Браво, момче! Днес човек трябва да се старая преди всичко да оцелее.“

След по-малко от половин час княгиня Кристине се възхищаваше на боядисаната в бяло вила със зелените прозоречни капаци.

— Нашата къщичка се намира съвсем в края на парка. Ние там ще бъдем добре, никой няма да ни смущава.

На княгинята беше трудно да откъсне погледа си от вилата. Къщичката на шофьора в сравнение с нея представляваше една колиба. „Но ние трябва да се радваме, че така поне ще можем да се препитаваме“ — мислеше си госпожа Кристине. Стаите не бяха

толкова малки, както отначало бяха предполагали. Но тапетите наистина бяха ужасни.

— Аз естествено сам ще пребоядисам всичко и ще поставя нови тапети — Холгер отвори един от прозоречните капаци. — Виж, мамо, какъв хубав изглед!

Госпожа Кристине преглътна. Да, тук поне човек можеше да живее, но че нейният Холгер ще трябва да кара автомобила за чужди хора...

— Най-добре е още сега да остана тук и да се заловя за работа — каза младият човек. — До края на месеца ще свърша с ремонта и тогава ще се нанесем. Аз толкова много се радвам на това жилище! Сутрин ще ни будят птичките, а не колите с техния шум. Колко спокойно е тук!

— Всичко това, само заради мене ли го правиш? — попита боязливо майка му.

Холгер успя да издържи погледа и да поклати глава усмихнато.

— Не, мамо, аз бих искал да имам някаква работа, а да карам кола за мен е удоволствие. А че за това удоволствие дори ще ми плащат, е прекрасно!

За нищо на света той не би признал, че само грижата и безпокойството за майка му го бяха накарали да приеме това място. Ако не беше майка му, той би пътувал. Светът е толкова голям. Работливите хора сигурно ще намерят отвъд океана здрава почва под краката си много бързо.

Но много естествено, това беше невъзможно — да преселва майка си за втори път. Тя наистина беше понесла загубата на родните места с възхитително държание и самообладание, но все пак Холгер знаеше, какво беше всъщност в сърцето й. Като че предварително се бяха уговорили, двамата никога не говореха за миналите времена, но за тях те още не бяха мъртви.

— Тогава ти си съгласна? — попита той.

— На мене друго не ми остава. Но ако те уволнят, Холгер, ще загубим тогава и това жилище. Къде ще отидем тогава? Спомняш ли си, колко трудно беше, докато намерихме сегашната квартира?

— Аз ще запазя мястото си тук. Не ти ли харесва кухнята? Направо би представлявало удоволствие да можеш да готвиш тук.

— Те се грижат за своите хора. Може би всичко няма да е толкова лошо, както аз си мисля — промърмори госпожа Кристине. — Те симпатични ли са?

Вече стотина пъти Холгер беше потвърдил това, но нищо нямаше да му стане да повтори това твърдение още веднъж. Той знаеше, че майка му пита само от безпокойство за него.

— Ти не можеш да останеш през целия си живот шофьор. Може би по-късно ще намериш нещо по-хубаво.

— А дотогава нека ние да се наредим тук добре, мамичко — Холгер се разсмя, а майка му го гледаше с влажни очи.

Кога се беше смял за последен път? Тя не можеше да си спомни това. Той наистина изглеждаше доволен, че е получил тази работа и затова госпожа Кристине реши и тя да се показва весела.

Една, подобна на сянка усмивка, се плъзна по устните ѝ.

— Дали те ще ми позволят да късам по няколко цветчета от градината за нашите вази? — попита тя.

— Ще помоля госпожица Шюте за това. Положително тя няма да има нищо против.

— Според всичко, което разказваш за нея, тя трябва да е мила. — „Може би тя ще се влюби в него“, мислеше си княгинята. — Тя единствена дъщеря ли е? — каза тя гласно.

Холгер отгатна мислите ѝ и отново се разсмя.

— Не зная, но това не е така важно. Ние ще се върнем с трамвая. Или не — сецам се за нещо по-добро, тази вечер ще те поканя на вечеря.

— За това не може да става и дума! Но бихме могли да си купим два котлета.

— Моята пестелива майчица — както вървяха, Холгер ѝ стисна ръката. — Два котлета, половин фунт кафе и шише вино. Началото на един нов живот трябва да бъде отпразнувано.

— И една кутия цигари за теб — допълни майка му.

Нейното сърце сега биеше по-спокойно. Холгер знаеше какво искаше и сигурно неговото решение беше правилно, макар че всичките ѝ чувства се противопоставяха на това.

ГЛАВА IV

— Ето ви пак — установи Розмари, когато Холгер късно следобед ѝ се представи. — Аз съобщих за вас на шивача. Той ви очаква. Вървете веднага при него. Вашата ливрея ще бъде особено хубава. Със златни копчета.

Холгер трепна.

— Не се ли носят златни копчета в цирка? — попита той предпазливо.

— В цирка? — до тази мисъл изглежда госпожица Шюте не беше стигнала.

— Копчетата много бият на очи и може би ще изглеждат заради това малко просташки — подкрепи Холгер своите думи. — Ако вие естествено искате на всяка цена да предизвикате внимание към себе си... Но една дама като вас винаги предпочита скромността.

— А аз си ги представях толкова хубави — това синьо, със златни копчета.

— От месинг — подхвърли полугласно Холгер.

Розмари кимна.

— По-късно бихме могли да наредим да се пришият и истински златни копчета, ще видим това.

„Дано някой ден не поиска от мен да си прекарам през носа и халка“ — помисли си Холгер. Мислено той вече се виждаше, как тя го води на синджир след себе си.

— Тръгвайте веднага. Вземете малката кола, за вас тя е достатъчно добра. Нови обувки, много естествено, също трябва да си купите.

Холгер беше привикнал на много неща, но нейният начин на държание му беше непознат. „Колко хубаво — мислеше си той, — че мама не може да наблюдава тази сцена. Тя никога нямаше да позволи да постъпя на служба при нея. Под понятието «дама» тя разбира нещо съвсем друго.“

— Ето ви тук ключовете. Явете се при мене, щом се върнете. Кажете, Холгер, къде впрочем сте изучили вашите маниери?

Холгер не знаеше някога да е учил това и затова при нейния въпрос за миг много се смути.

— Искам да кажа, от кого сте наблюдавали всичко това? Толкова богат да сте били, не вярвам, иначе все щеше да ви остане нещичко.

— Аз съм само един добър наблюдател, уважаема госпожице.

— Разбирам. Аз също ходя често на кино, Холгер. Но как вие сте възприели всичко... наистина това е прекалено...

— Почтително ви благодаря, уважаема госпожице — поклонът на Холгер беше доста нисък, защото така можеше да прикрие лицето си. При най-добро желание, не му се удаде наистина да скрие усмивката си.

— Вие сега трябва да вървите. — С едно милостиво движение на ръката Розмари го освободи. „Той положително веднага е забелязал, че аз съм нещо много особено — мислеше си тя. — Колко е учтив той към мене! Неговите предшественици също имаха маниери, но много често забравяха ролята си. Особено когато напускаха.“ Тя беше много любопитна да види неговата майка. Вероятно тя ще е една много обикновена жена, която прави всичко за своя син и се е жертвувала, за да стане той нещо. Така тя си представяше майката на Холгер и реши да се отнася добре към нея.

През това време Холгер седеше пред шивача, който одобрително го разглеждаше.

— Вие не се нуждаете да ви се работи по мярка — установи той, като оглеждаше Холгер. — За вас е много лесно да се шие. Ето тук е платът. Харесва ли ви? Аз работя с абонамент за Шюте, особено за ливреята. През тази година вие сте четвъртия.

— И последният — добави Холгер. Синият цвят беше прекалено блестящ. С него ще привлича много вниманието.

— Един отличен плат — похвали шивачът стоката си. — Много е жалко да се използва за ливрея, ако бихте искали да знаете моето мнение.

— Нямате ли нещо в по-убито синьо?

— Имаме, естествено, но госпожица Шюте желае този десен синьо с месингови копчета.

— И ако платът се е свършил, какво смятате тогава да правите?

Шивачът разгледа още веднъж Холгер.

— По принцип не бива да сменям плата — каза той, — но само заради вас. — Той бутна вратичката на стъкления шкаф и извади няколко други плата. Холгер бързо избра, тъй като притежаваше непогрешим вкус.

„За месинговите копчета също трябва да го разубеда — мислеше си той. — Мама в никакъв случай не трябва да ме вижда в такова облекло!“ Но шивачът не се съгласяваше и настояваше да ги пришие. „Господин Шюте ми е много добър клиент, а който плаща, той винаги има право.“ Срещу тази народна мъдрост Холгер имаше какво да възрази, но се отказа от това. Половин час по-късно той излезе на улицата. Първата проба щеше да бъде на другия ден преди обед.

— Моите калфи ще работят извънредно — поясни шивачът. — Утре вечер ливреята трябва да бъде готова. Господин Шюте плаща извънредните часове. Той е правил това често.

„Аз трябва да се върна при нея — мислеше си Холгер, — макар че службата ми започва едва утре официално.“ Но госпожица Шюте искаше да го види още днес. „Тя ще трябва в края на краищата да ме представи и на своите родители — помисли си Холгер. — Дано те останат доволни от мене.“

— Не сте ли гладен, господин Холгер? — запита Герда, когато му отвори вратата. — Елате в кухнята, ще ви изпържа няколко яйца, това придава сила.

Холгер разбра, че предложението на Герда произтичаше от доброто ѝ сърце, но естествено, той отказа.

— Аз още не принадлежа към домакинството Шюте, Герда — напомни ѝ той.

— Кой спазва това, чак толкова точно — защитаваше се малката. — Вие трябва само да ми кажете, когато желаете нещо, от мен можете да получите всичко.

— Много благодаря. Вие сте действително много добра към мен. — Холгер ѝ кимна любезно и нареди да доложат за него на новата му господарка.

Розмари Шюте седеше на едно кресло и гледаше гневно към него.

— Защо не дойдохте веднага? — попита го тя остро. — С кого шепняхте навън? Мили човече, аз не обичам, когато прислугата е

много интимна помежду си. Разбирате ли какво искам да кажа?

— Мисля, че да. Вие можете да сте напълно спокойна, уважаема госпожице, никакво намерение нямам да ставам интимен с Герда.

— Какво искаше тя от вас? Малката ви поглъща с очи. Преди малко ми донесе кафе и само за вас бърбеше, като че вие сте героя на нейните момински мечти. На вас сигурно ви харесва, когато малките момичета тичат след вас, нали?

— На мен това ми е напълно безразлично, уважаема госпожице — отвърна Холгер. — Имам много по-важна работа, отколкото да се интересувам от това.

— Би било добре за вас, ако никога не забравяте това. Кога ще бъде готова ливреята?

— Утре вечер. Преди обед още веднъж ще отида на проба. Надявам се, че ще ме освободите.

— Ще трябва. А какво правите вечер?

Тази внезапна промяна на темата много изненада Холгер. Той мълчеше смяян.

— Вие сигурно излизате някъде. Или седите като моите родители вкъщи? Но не, един мъж като вас няма да си губи времето така. Имате ли сериозна приятелка?

— Не.

— Може би имате няколко приятелки? — Розмари искаше да знае точно. — Аз питам, защото не бих желала да имате тук дамски посещения, докато работите при мен.

— Ще се съобразявам с това.

Този човек притежаваше нещо, което дразнеше Розмари и я караше да го обижда. Той стоеше пред нея със спокойно благородство, като че беше нещо. А всъщност беше само един обикновен шофьор, когото тя можеше да отпраща според желанието си, където поискаше.

— Сега повече не се нуждая от вас. Обадете ми се утре рано, в девет часа.

— Както заповядате, уважаема госпожице — Холгер се обърна, за да излезе, когато вратата се отвори. Влезе една дебела жена, на която ходенето явно тежеше.

— Кой сте вие? — попита тя Холгер. — Да нямаш пак нов приятел, Розмари? Господинът...

— Това не е какъв господин, това е само нашият нов шофьор — срязва я Розмари доста остро.

— Какво, вие сте шофьор? — Госпожа Шюте присви очите си, както правят късогледите. — Не зная, Розмари, дали си направила добър избор. Наистина не зная.

„Дали така е прието при тях, подобни разговори да се водят в присъствието на засегнатите личности?“ — питаше се Холгер, учуден и ни най-малко обиден.

— Той ходи много често на кино и изглежда доста е видял там, има маниери. Аз се нуждая от шофьор и неговата ливрея ще бъде готова утре.

— Ти сигурно знаеш какво правиш, но ако той е нахален, тогава ще изхвъркне. Ти няма да се занимаваш с един прост шофьор. Това ви казвам още сега, мой драги, махнете ръцете си от моята дъщеря! Вие няма да сте първият, който си мисли, че би могъл да се настани при нея. Моята дъщеря не е за един шофьор като вас.

— Благодаря ви за приятелското указание, уважаема госпожо — отново Холгер се поклони дълбоко, а раменете му трепнаха особено. Когато пак се изправи, той беше възвърнал самообладанието си. Лицето му представляваше една учтива маска. Само в очите му блестеше някаква ирония.

Неговият поглед не се хареса на госпожа Шюте. „Момчето нещо се надсмива над нас“ — помисли си тя, но не можеше да каже нищо, защото той не ѝ беше дал никакъв повод.

— Изчезвайте — подхвърли му тя и се отпусна пъшкайки в едно кресло, което заскърца под нейната тежест.

С много сериозно лице Холгер се поклони и излезе. Но в хола повече не можа да се сдържи, той отхвърли главата си назад и се разсмя, както отдавна не беше правил това.

Герда в кухнята отвори малко вратата и го загледа учудено. Неговите предшественици при госпожицата никога не се бяха смели. „Но новият е от съвсем друго тесто — помисли си тя, — той се справи с нея.“

Холгер се съвзе. С една носна кърпа изтри сълзите, които бяха нахлули в очите му. Той се почувствува изведнъж уморен.

ГЛАВА V

— Тази вечер ние не се нуждаем повече от теб — събщи Розмари на Астрид фон Цигелхоф високомерно. — Погрижи се само яденето да бъде готово и тогава можеш да се оттеглиш в стаята си. Аз очаквам много височайши гости.

— Графът ще дойде — подхвърли майката и кръглото ѝ лице блестеше от задоволство. — Той идва вече за трети път в нашата къща. Мисля, че има сериозни намерения.

Астрид само кимна. Тя живееше като бедна роднина в къщата на Шюте и беше отвикнала да изразява собствено мнение. „Всъщност — мислеше си тя, — аз не съм нищо повече от една безплатна слугиня.“

— Запозна ли се вече с нашия нов шофьор? — продължи Розмари. — Той изглежда отлично.

— Аз му показах гаража — Астрид наведе главата си и искаше да излезе, но Розмари още нямаше намерение да я пусне.

Със завист гледаше тя своята братовчедка. Това споменаване на роднинството им беше удобно и затова Розмари наричаше Астрид своя братовчедка.

„Какво прави тя с косата си?“ — питаше се дъщерята на къщата. Тя самата прекарваше дълги часове при фризьора, но никога не успяваха да ѝ предадат този златист блясък, с който добрата природа разточително беше надарила Астрид.

И колко беше стройна! Грижата на Розмари бяха нейните крака. Тя беше опитала всичко, за да станат те по-тънки и по-стройни, но беше напразно. Тя просто беше грубо сложена, това не можеше да се отрече.

Астрид напротив, имаше тънки глезени и една походка, която караше Розмари винаги да побледнява от завист, когато видеше отново братовчедка си и особено, когато Астрид се движеше.

— Ти си му показала гаража? — Розмари набръчка челото си. — Ти значи веднага се докара пред него. Всъщност аз нямам нищо против

да си намериш един приятел, но не желая, не желая да го търсиш сред прислугата. Ти трябва малко повече да държиш на себе си.

Унизителното ѝ подчинено положение предизвика червена вълна на неудоволствие по лицето на Астрид, но тя стисна зъби и се въздържа от някакъв по-силен отговор. Тя все още зависеше от милосърдието на своите роднини.

— Какво си говорихте? — поиска Розмари да знае. — Хайде, говори! Или искаш да го запазиш в тайна от нас?

— Ние съвсем нищо не говорихме. Извини ме сега, трябва да ида в кухнята да погледна още веднъж приготовленията. Герда нищо не разбира от подреждането на чиниите.

— Ти правиш това много хубаво — призна Розмари. — И не се мяркай повече, когато дойде граф Дален.

— Съобразявам се винаги с твоите желания, мила братовчедке — Астрид наведе глава и излезе навън.

„Изглежда така, сякаш се носи във въздуха“ — мина през главата на Розмари и тя гневно захапа долната си устна.

Астрид беше точно типа момиче, по който мъжете тичаха. „Ако графът я види, ще се заяпа в нея и е възможно дори да се влюби — помисли си Розмари. — Какво ли пък толкова намират мъжете в Астрид? Тя е толкова тънка. Слаба е. В нея въобще няма нищо.“

— Дали той скоро ще ти се обясни? — каза майка ѝ и се усмихна. — Един истински граф, Розмари. Само като си представя, че ти ще станеш графиня! Кой би могъл да помисли това тогава, когато живеехме в бараката.

— Ние никога не сме живели в барака — избухна силно Розмари. — Ти лошо си спомняш, майко! Боже мой, не може ли да оставиш на мира тези стари истории? Ако Кнут някога открие, откъде сме дошли... между раменете си. — Аз само си помислих, колко далече стигнахме. Сега с нас дружи един истински граф. И е много мил, съвсем не се превзема. Последният път донесе червени рози. Ако това не означава...

— Стига, мамо. Моля те.

— Но човек се сеца за много неща. Снимките от неговия замък, които той показа! Жалко, че замъкът не е бил тук, на запад, щеше да си го запази. Ти там като графиня, с кон за езда и така...

— Замъкът той е загубил, но затова пък му е останала титлата. Не го плаши, майко. Не бива да говориш толкова биещо на очи.

— Аз? — попита майката огорчена. — Аз само му казах, че го смятам за един мил млад човек. Това поне е позволено. Той спокойно може да забележи, че ние се радваме, когато идва. В края на краищата, ние не сме единствените, които имат дъщеря за женене. Дали Астрид не е забравила да се погрижи за хайвер? Трябва да отида веднага в кухнята и да прегледам. Тя трябва да напълни добре една чиния. Нека той види, че ние имаме. И, истинско шампанско! Не този фалшификат, който другите му предлагат. А ти трябва да се облечеш, съкровище. И бъди тази вечер особено мила с него. Имам чувството, че той здраво е захапал въдицата.

Розмари вдигна с укор погледа си към тавана. И как само грозно се изразяваше майка ѝ понякога! На фино държание тя никога нямаше да се приучи.

— Той ще се ожени за мене — каза тя провлечено.

Майка ѝ скочи от креслото, но след това отново се отпусна, въздишайки.

— Ти на нас нищо не си ни казала още!

— Между Кнут и мен всичко е ясно. Той иска само малко да почака преди официално да ми направи предложението. Един фин мъж никога не прибързва. Той знае кое кога трябва да стане.

— Моят зет ще е един граф! Графиня Розмари фон Дален...

— Казва се Розмари графиня фон Дален. Кога най-сетне ще научиш това. И не му казвай никога „господин граф“. Обръщай се към него просто „графе“ или казвай „граф Дален“. Само прислугата казва „господин граф“. Какво ще си помисли той за нас!

— Ти вече си ми го казвала, но аз просто не мога да го запомня. При него веднага се забелязва доброто възпитание. Аз винаги се потя, когато той е у нас.

— Не се казва така, как грозно се изразяваш — Розмари въздъхна. Тя се страхуваше, че граф Дален ще бъде шокиран от майка ѝ. Дали неговата любов е достатъчно голяма да не обърне внимание на майка ѝ? Това няма да му е лесно, тя знаеше това отдавна.

Тя стана, за да се облече. Но преди това надникна в кухнята.

— Астрид, ще имам нужда от теб, трябва да ми помогнеш при обличането. Чиниите можеш да приготвиш след това. Това ли е

всичкият хайвер? Татко беше купил два килограма!

— Но е невъзможно да поставим, на масата толкова много хайвер, Розмари.

— А защо не? Нека разбере, у кого се намира. Кажете ми, ти ли искаш да го хапнеш? На мен ми се струва, че запазваш за себе си най-добрите парчета. Къде си сложила хайвера?

— Той е в хладилника.

Розмари мина край нея и отвори вратата на хладилника.

— Така, сега ще ви покажа, как човек приема един скъп гост — изсумтя тя. — Дайте ми едно блюдо, Герда.

Тя изсипа цялата порция хайвер в чинията и съдържанието на по-малката отгоре.

— Хайвер за пресищане — тя сияеше. — Такова нещо той никъде другаде няма да намери.

В това Астрид бе напълно убедена, макар и по съвсем други причини от тези на Розмари.

— Трябва да ми разрешиш косата. Аз никога нямам достатъчно търпение. Не стой сега тук, ами отвържи престилката и ела! В края на краищата, можеш да направиш нещо за всичкото добро, което получаваш от нас.

„Нахалница!“ — промърмори Герда, когато двете излязоха. Прислужницата не би се сменила с госпожица Астрид на никаква цена. Тя поне имаше един свободен ден в седмицата и си го използваше. Астрид, напротив, винаги беше на служба и никога не получаваше нито дума на признателност. Много глупаво, да се оставя така да я използват!

— Бъди по-внимателна! — скара се Розмари на братовчедка си, когато се настани пред огледалото и Астрид разресваше косата ѝ. — Аз не съм кон, когото трябва да стрижеш.

— Извини ме — Астрид работеше много сръчно и знаеше, че упрекът на Розмари беше напълно несправедлив. Но трябваше ли да се кара с братовчедка си? Тя и не мислеше да го направи.

— Когато се омъжа, ще ти потърсим и на теб един мъж — Розмари беше в щедро настроение. — Ще дадем едно парти и ще поканим неколцина господата. Никой не би могъл да ни упрекне, че не сме се погрижили за теб.

Астрид фон Цигелхоф се усмихна загадъчно.

— Богат мъж ти вероятно няма да намериш. Богатите мъже не се женят за бедни момичета, но аз ще помисля кой би могъл да влезе в сметката.

— Аз не бързам с женитбата.

— Ти казваш така. Но, естествено, първо аз трябва да си намеря мъж. Ти не познаваш граф Дален, но той ще се ожени за мен. Какво ще кажеш за това?

— Моите най-сърдечни благопожелания.

— Ти няма защо да завиждаш, всеки не може да има толкова много щастие. Така, това е достатъчно за днес. Донеси роклята ми от гардероба. Ти можеш да я изгладиш, докато аз взема един душ. Но бъди много внимателна, чуваш ли? И ми извади подходящи чорапи към нея.

— С удоволствие, Розмари — Астрид не позволяваше да се забележи дали ѝ харесва ролята на камериерка. Но тя играеше тук, в тази къща, толкова много роли, че нямаше значение една повече или по-малко.

Използуваха я за всичко. Само когато идваха гости, я скриваха. Тогава се забравяше, че тя принадлежи към семейството. А като „свой човек“, тя не получаваше заплата, а само малко джобни пари.

„Когато издържа изпитите си, тогава ще започне за мене нов живот“ — мислеше си Астрид. Тя следваше в един задочен курс за секретарки. За учене ѝ оставаха само часовете късно вечер, а тогава тя често беше капнала от умора. Но с енергия, която никой не би подозирал, че притежава това нежно, изящно момиче, тя издържаше.

ГЛАВА VI

Граф Дален целуна церемониално ръката на госпожа Шюте.

— Уважаемата госпожа днес пак изглежда очарователна — каза той носово.

Госпожа Маргарете се изкикоти поласкана.

— И вие също, господин графе, съвсем честно.

— Много благодаря, уважаема госпожо — Кнут фон Дален удари токовете си. — Аз винаги съм щастлив, когато мога да бъда гост в тази очарователна къща. Една тъй културна обстановка, при толкова духовити и остроумни дами от обществото.

Госпожа Маргарете отправи триумфален поглед към дъщеря си. Той я беше нарекъл остроумна, това Розмари трябваше да го запомни добре, тъй като винаги упрекваше в нещо майка си.

— Какви хубави рози сте купили пак, господин графе, макар че трябва да кажа, нашите в градината... Та така де, ние имаме само най-добрите, сортове.

Розмари почувствува някакъв гъдел във всичките си крайници.

— Не бихте ли искали да видите розите? — попита тя приятелски и стана, преди още той да беше отговорил нещо.

— Ако уважаемата госпожа бъде така добра да ме извини? — Граф Дален отново чукна токовете си.

„Той не може да прикрие някогашния офицер — мислеше си госпожа Маргарете. — Униформата навярно му стои блестящо. Косата му е малко оредяла, но това не може да се промени. При мъжете човек трябва да се примирява с това.“

Но затова пък имаше хубава фигура. Особено когато глътнеше шкембето си. Той въобще беше склонен към затлъстяване около корема и бедрата.

— Само не правете никакви глупости вие двамата! — напомни тя и вдигна закачливо показалеца си.

Розмари пое дълбоко въздух. Тя се срамуваше заради майка си, която във всяко отношение беше толкова проста. „Тя и не бива да яде

толкова много — мислеше си тя, докато излизаше с Кнут. — Колко пъти съм ѝ казвала, че трябва да спазва своята диета.“

— Сърдита? — попита Кнут, когато бяха навън. — Да не съм те оскърбил с нещо, любима?

— Ядосах се с мама — когато бяха сами, те си говореха интимно на ти. — Тя е така ужасно недодялана.

— Но аз намирам твоята стара майчица по свой маниер очарователна, мила. Тя е така... оригинална — около секунда той търсеше някоя по-подходяща дума.

Но за Розмари нямаше никакво значение, че майка ѝ за него била оригинална.

— Вие имате чудесна къща — установи замислено граф Дален, докато разглеждаше фасадата на къщата отвън.

— Но ти си привикнал на нещо съвсем друго, Кнут. Колко жалко, че си загубил замъка си.

— Наистина, голямо нещастие! Ти щеше да се чувствуваш там много добре, любима. Ах, да бяхме вече женени! Аз копнея безкрайно за деня, в който ти ще станеш моя.

„Колко добре се изразява!“ — мислеше си Розмари, която не различаваше добре бомбастичните изрази.

— И аз също желая да бъда твоя завинаги — опита се тя да отговори подходящо, на неговото ниво. — Моята майка е много възхитена от теб. Тя постоянно мечтае за зет като тебе.

— Крайно ласкателно, любима! Добре съзнавам честта. Намирам твоята майка за очарователна. Наистина очарователна.

Розмари го гледаше подозрително. Мислеше ли той това, или искаше само да ѝ каже нещо приятно? Понякога тя не го разбираше. Той идваше от един съвсем друг свят. От един свят, в който знаеха как да се държат.

А нейният баща все още се измъчваше да яде правилно с вилицата и ножа. Най-често той нарязваше месото си на дребни късчета, тогава вземаше вилицата в дясната си ръка и поглъщаше лакомо яденето.

— Нямам нужда да играя театро пред фините хора, мое дете — отвръщаше той на нейните упреци. — Който има пари, може да накара куклите да танцуват, както си иска.

Пари те имаха повече, отколкото им трябваша, но достъпът във висшите кръгове на обществото все още оставаше затворен за тях. Баща ѝ дружеше само с политиците от града, защото това беше добре за неговите гешефти, но така нареченото общество не беше им отворило вратите си. За действително фините хора, Лудвиг Шюте оставаше един плебей.

И тогава Розмари се запозна съвсем случайно с графа в едно кафене. Той беше седнал на тяхната маса и бяха започнали разговор. Златната му табакера носеше неговия герб с корона и тя направо го беше запитала, дали той е от благородниците.

И оттогава той стана чест гост в техния дом и щеше да се ожени за нея. „Като графиня Дален аз ще принадлежа вече към обществото — мислеше си тя. — Тогава те ще ме канят навсякъде.“ Тя вече мечтаеше, че ще дружи с най-аристократичните кръгове.

— Най-сетне сме сами — една група храсти ги скриваше от къщата. Граф Дален взе Розмари в обятията си и я целуна страстно. — Кога ще ме посетиш пак, скъпа? — запита той. — Моля те, ела пак скоро!

— Но това не е прилично, Кнут.

— Любовта не признава никакви забрани. И в нашите кръгове един мъж е мъж, миличка...

— Ти си винаги толкова буен...

— Вълните на страстта се разбиват върху мен — уверяваше я графът. — И аз съжалявам, скъпа. Ние ще се оженим, ако твоят баща е съгласен.

— Той няма да отказва повече! — По челото на Розмари се появиха няколко бръчки.

Впрочем нейният баща не държеше много за Кнут.

Неговата титла не му правеше впечатление, тя си спомни неговите думи:

„Със своята графска титла, той нищо не би могъл да купи, Розмари, а състояние няма. За него навярно е удобно да се настани в нашето готово гнездо. Но от това няма да излезе нищо. Ти ще се омъжиш за мъж, който има пари, тъй като само парите са нужни в живота.“

— Силата на нашата любов ще победи неговите предрасъдъци — заяви Розмари и се зарадва на тази удача ѝ се формулировка. Иначе

тя не се изразяваше така, но Кнут я вдъхновяваше за такива духовни полети.

— А ако остане на своето „не“? — попита графът ядосано. — Ще дойде ли той да вечеря с нас? Или ще си останем само тримата?

— Не зная още. Той винаги има много работа, може би ще трябва да ръководи още една конференция. Аз се радвам, че ти няма да има нужда толкова много да работиш, Кнут.

— Моето най-голямо желание е да бъда заедно с тебе, миличка. Аз ще те разглезя толкова много, ще те нося на ръце. Говорила ли си ти пак с баща си?

Розмари прехапа долната си устна.

— Той е съвсем различен от нас. Той мисли винаги само за своите проклети пари. Аз мога да ти дам само десет хиляди марки, Кнут.

— Това не стига. С петдесет хиляди бих могъл да вляза във фирмата и до половин година ще бъда вече богат човек. Много е глупаво всичко да се осуети заради такава смешна сума. Петдесет хиляди за вас не са пари.

— Татко е скъперник. Той нищо не ми дава. И мама няма повече от десет хиляди марки. Не би ли могъл да вземеш кредит? Татко много работи с кредити.

— Кредит получават само хора, които всъщност нямат нужда от него — измърмори Кнут. Той потърка с лявата ръка оредялата си коса. — Банките изискват сигурност. Да, ако бяхме женени...

— Какво би било, ако се оженим тайно? — попита Розмари боязливо.

Графът затвори очи като при размисъл.

— Съвсем не е така глупаво, миличка. Ние просто ще го поставим пред свършен факт, тогава той ще трябва да се бръкне, да даде. Готова ли си обаче да го изненадаш?

— Аз нищо не му дължа! — потвърди Розмари напълно убедително. — Той не ме разбира. Той мисли само как да печели пари. Би било прекрасно, ако се оженим тайно. Голямата сватба бихме могли да отпразнуваме по-късно. Тогава ти ще трябва да поканиш всички свои благородни приятели.

— Много естествено — мъжът още размишляваше над нейното смайващо предложение. — Но няма ли твоят баща така много да се

разсърди, че да те лиши от наследство и да те изгони от къщи?

— Аз съм негова единствена дъщеря, той няма да направи това никога — каза практично мислещата Розмари. — Първоначално ще побеснее, ще повика, но скоро пак ще се успокои. Той знае, как да се справя със свършените факти. Мисля, че трябва да се върнем вкъщи, струва ми се, че чух гонга.

— Колко жалко — да свърши блаженството да бъдем с тебе насаме — Кнут я целуна за последен път. И тази целувка беше малко по-бегла от предишната. — Посети ме утре в моя апартамент. Там ще можем спокойно да си поговорим.

— Ще броя часовете дотогава. Ах, как се радвам на това да бъда насаме с тебе. Аз всъщност това не би трябвало да го казвам, нали? Не върви една млада дама да прави такива признания. Но от тебе моето сърце няма тайни.

— Ето ви пак — установи госпожа Шюте, когато те се завърнаха. — Можем сега да ядем, господин графе. Има хайвер. Можете да си вземете, колкото искате. Дори и всичкия да се изяде, няма значение, пак ще купим. Важното е на вас да се услади.

— Умея да оценя гостоприемството на уважаемата госпожа — измърмори граф Дален. — Вие сте се прославили сред моите приятели.

— Той говори със своите приятели за нас? — обърна се със сияещо лице госпожа Маргарете към дъщеря си. — Доведете някога у нас някои от вашите приятели. Аз имам слабост към графовете и бароните. Когато чета, тогава най-много обичам романи, които се разиграват във вашите кръгове.

— С удоволствие ще се възползувам от вашето предложение, уважаема госпожо — каза носово граф Дален. — Мога ли да отведа уважаемата госпожа до трапезата? — Той ѝ предложи с галантен жест ръката си.

Госпожа Маргарете се подсмивваше като младо момиче, когато я пое.

— Моят Лудвиг никога не би се сетил да ми предложи ръката си — довери се тя на графа. — „Ти сама ще намериш пътя, старо“ — би ми казал той.

— Майко! — напомни Розмари ужасена.

— Господин графът знае, че баща ти е откровен. Там, в онова блюдо е хайверът. И колко хубави са чиниите! Като ги гледа, на човек му се прияжда! Собствено аз не би трябвало много да ям, но като вижда човек такива неща!... — Тя взе една хапка и я пъхна в устата си, преди още да седне. — Такива са сега времената, нали, господин графе. Като си помисля, как по-рано ние някога...

— Майко!

— Та това не е позор! Не всички имаха какво да ядат, но хубаво, че дойдохте при нас, господин графе, при нас няма да срещнете бедни.

„Слава на Бога, наистина не му става зле, че мама е така проста!“ — мислеше си Розмари, която наблюдаваше Кнут с крайчеца на очите си. Той самият ядеше с най-добър апетит.

ГЛАВА VII

Холгер трябваше да води Розмари из града и да я чака с часове пред разни магазини. Със своята ливрея той предизвикваше голям ефект и главната причина бяха месинговите копчета, които привличаха погледите на минувачите.

Той си отдъхна, когато Розмари, малко преди обяд му заповяда да я откара във вилата.

— Как мислите вие, какво направих днес? — избърбори тя изведнъж, когато известно време бяха пътували мълчаливо.

— Уважаемата госпожица навярно си е купила нещо за тоалета си.

— Това не е трудно за отгатване, в края на краищата аз най-много обикалях из модните магазини. Вие не трябва да казвате никому, Холгер, тогава ще ви поверя една тайна.

— Не обичам да бърборя, уважаема госпожице — „Да беше си държала устата, щеше да е по-добре!“ — мислеше си Холгер. Той ни най-малко не се интересуваше от нейните тайни.

— Аз търсех една венчална рокля за себе си. Искам скоро да се омъжа. И знаете ли за кого? За един граф. Един от много старите дворяни. Моите приятелки ще се пукнат, когато един ден ще трябва да ми казват „госпожо графиньо“. А и той е така благороден. Впрочем и вие правите всичко добре и сте изискан, но при Кнут всичко е истинско. Веднага се забелязва разликата.

— Колко радостно! — каза Холгер малко саркастично.

— Той е имал някога замък, който е останал на изток. И нищо няма да си получи обратно. Той ми показа снимки. Трябва да е бил нещо великолепно. Сега той вече няма никакво състояние.

„Това би трябвало да чуе мама“ — помисли си Холгер, докато една усмивка се плъзна по лицето му. „Виждаш ли, момче — би казала тя, — когато човек се постарее да си намери една жена, той я намира. А една титла струва много повече от едно състояние.“

— Защо се подсмивате? — попита ядосано Розмари. — За смешно ли намирате, че ще стана графиня?

— Аз само се зарадвах заради вас, уважаема госпожице — увери я Холгер с цялата възможна учтивост, на която беше способен.

— Какви само очи ще направите за всичко, което ще се разиграе у нас. Аз не искам нищо да ви издавам още, но само ви казвам, че ще се учудите много.

— Аз съм страшно любопитен, уважаема госпожице — Холгер беше доволен, че приближаваха входа на вилата. Разговорът с госпожица Шюте за него винаги беше много уморителен.

* * *

— Извикай Холгер, той трябва да ме изведе — подхвърли Розмари на братовчедка си: — И му кажи, че трябва да облече ливреята си. Не разбирам какво има този човек против нея?

— Тя много бие на очи — осмели се Астрид да забележи.

Лицето на Розмари се покри с червенина на петна. Тя беше много чувствителна спрямо критики за нейния вкус.

— Вие двамата нямате понятие, какво значи шик — подвикна тя малко грубо на Астрид.

— Твоя работа — отдавна младата дама беше отвикнала да спори с Розмари, а това много я дразнеше. Тя усещаше надменността на другата и смяташе под своето достойнство да спори с нея.

„Какво ли ри въобразява собствено? — мислеше Розмари и неволно сви в юмруци ръцете си. — Накрая аз все пак ще се омъжа за един граф. Тя би се пръснала от завист“ — мислеше си Розмари, но в дъното на сърцето си знаеше, че това няма да е така. Астрид не би се заслепила от една титла.

„Тя е безнадеждно назадничава и старомодна — утешаваше се Розмари. — Няма понятие от живота.“

Астрид почука кратко на вратата на градинската къщичка и влезе, когато не получи никакъв отговор. Весело подсвиркване ѝ подсказа пътя към Холгер.

Младият мъж седеше върху една стълба и боядисваше рамката на един прозорец. Той носеше много стари, изгубили цвета си

панталони и също така изцапана риза. Винаги добре вчесаната му коса сега беше доста разчорлена.

Той беше така зает с непривичната за него работа, че не забеляза Астрид. Изпитваше голямо удоволствие да вижда как рамката добива нов вид под неговите ръце.

„Тук ще стане хубаво“ — помисли си Астрид.

Тапетите бяха подбрани с много вкус и доста скъпи за един шофьор. Тя често мислеше за него и се питаше какво точно представлява той. Някаква тайна го обгръщаше, която занимаваше Астрид повече, отколкото това ѝ беше приятно.

Подсвиркването замлъкна, мъжът обърна глава и ѝ се усмихна.

— Госпожице Астрид? — Той постави кутията с боята върху стълбата и внимателно слезе долу. На устните му имаше една усмивка, която накара сърцето на Астрид да бие по-силно. Тя чувствуваше, че му беше симпатична и изпитваше едно неразумно щастие.

— Госпожица Шюте се нуждае от колата. Трябва да ви предам, непременно да облечете ливреята.

— Господ да ми е на помощ! Да бяха поне копчетата други! Но нищо не може да се направи, човек не е господар на себе си! — Докато говореше, погледът му с одобрение почиваше върху фигурата на Астрид. Тя носеше наистина много простички рокли, но Холгер не виждаше това. Той виждаше само, че роклята ѝ стоеше очарователно и подчертаваше тъничката ѝ талия.

Както беше сега пред него, тя правеше впечатление на много крехка и сякаш нуждаеща се от закрила. Астрид събуждаше всички добри инстинкти у мъжа.

Той свали гумените ръкавици, които употребяваше при работа и ги постави на дъската на прозореца. В стаята царуваше някакво особено напрежение. Холгер обикновено знаеше какво да каже в такъв случай, но пред госпожица Астрид нищо не му хрумваше. А при това множество въпроси пареха устните му.

— Свикнахте ли с живота при нас? — попита младата дама, когато мълчанието стана много потискащо.

— Да, благодаря! Особено много ми допадна тази къщичка. Моята майка ще се чувства тук добре. От нашето сегашно жилище можем да виждаме само стените на къщите. А е толкова прекрасно да можеш да виждаш зеленина.

— По-рано смятах, че мога да живея само на село — призна Астрид полугласно. Тя поклати глава за неразумното момиче, каквото някога е била. — Но човек свиква с всичко.

— Вие също ли загубихте родния си дом? — попита Холгер много предпазливо.

— Да, и моите родители. Чичо Лудвиг ме прибра. Аз му дължа благодарност за това.

Холгер беше на друго мнение, но и не помисли да го изрази. За Шюте беше един истински щастлив случай да получат толкова евтина и при това доброволна помощница в домакинството.

— Във вашата стая вечер до късно свети лампата. Аз случайно го забелязах, когато останах да работя до по-късно...

Това беше един недоизказан въпрос, но все пак Астрид се поколеба да му признае истината. Никой във вилата не знаеше, че тя тайно се подготвяше за един самостоятелен живот.

Тя беше привикнала да изпитва недоверие към всекиго. Наистина вътрешното ѝ чувство ѝ казваше, че Холгер е изключение, но разумът ѝ напомни, че нейните чувства няколко пъти бяха измамани.

— Аз сега си отивам. Мисля, че вие ще трябва да се преоблечете.

— Да — Холгер държеше ливреята си в малката стаичка. Той я гледаше намусено, преди да свали работното си облекло и да я облече.

„Тя не поиска да ми каже, какво прави през нощта — мислеше си Холгер. — Дали Шюте се ядосват, че тя чете вечер? Нито един от цялото семейство не проявява духовни интереси.“

— Вие употребихте дълго време за преобличане — посрещна го Розмари. — Не ви ли каза Астрид, че бързам?

— Аз дойдох веднага, уважаема госпожице.

— И аз се надявах на същото. Кажете ми честно, на вас харесва ли ви Астрид?

„Тя не може да пита за това“ — помисли си Холгер. Дори и госпожица Шюте не биваше да си позволява да задава такива въпроси. Но той забеляза, че се лъжеше, защото младата дама явно чакаше отговора му, разположена в креслото.

— Аз никога няма да си позволя да изкажа някаква критика за член на фамилията — отговори той дипломатично.

— Холгер, не говорете винаги така надутото. Кажете „да“ или „не“.

— Не. Къде трябва да ви закарам днес, уважаема госпожице? И с коя кола ще заповядате да пътуваме?

— Спортната кола, естествено. Какво собствено има в Астрид, че подлудява мъжете? Вие явно също сте се захласнали по нея. Или мислите, че нямам очи на главата си? Смешно е просто как гледате Астрид.

— Аз не съм осъзнавал, че гледам госпожица Астрид по някакъв особен начин, уважаема госпожице — увери я Холгер упорито.

— Вие сте един ужасен човек. Вашите предшественици бяха винаги по-мили, трябва да знаете това. Аз мога да изисквам за княжеската заплата, която получавате, да четете в очите ми всяко мое желание.

— Това е и моето най-голямо желание, уважаема госпожице — Холгер я намираше за много смешна и жалка и почувствува, че ядът му се изпари.

— Докарайте колата. И не флиртувайте с Астрид. Или може би греша? Може би тя ви прави мили очи. Вярно ли е това? Това момиче няма никаква гордост. Да любезничи с един шофьор — възмутена Розмари поклати главата си.

Холгер побърза да излезе и докара колата. Той наистина притежаваше едно невероятно самообладание, но и то все пак имаше своите граници.

— Аз ще се срещна днес с моя бъдещ съпруг — съобщи му Розмари високомерно. — И очаквам от вас да му засвидетелствувате необходимото уважение. Моят бъдещ съпруг е както знаете граф.

— Ще се постарая да задоволя господина.

— Аз ще ви запазя на работа и когато се омъжа, Холгер. Моят съпруг няма нищо против. Аз вече говорих с него за вас.

— Каква чест — измънка младият човек. Той спря колата пред една висока многоетажна сграда. — Тук ли е? — попита той.

— Да, граф Дален ще дойде веднага. Той винаги е точен.

— Граф Дален? — попита Холгер.

— Да, той се казва Фон Дален. Познавате ли го?

Холгер загледа пред себе си.

— Не, чел съм някъде името.

— Откъде ли един човек като вас би могъл да познава графа — каза Розмари. — Впрочем, ето го, че идва. Не изглежда ли влудяващо

симпатичен?

Холгер присви очите си. Граф Дален се приближаваше и го стрелна само с един бегъл поглед. Неговият интерес беше насочен изключително към Розмари.

— Оставете ме аз да карам — Кнут фон Дален посочи с палеца си улицата. — Вървете пеша до вкъщи. Или пък от мен да мине, можете да вземете трамвая. Ето, това е за вас — той извади от джоба си една монета и я тикна в ръката на изненадания Холгер. — Днес нямаме повече нужда от вас. Ние ще направим една разходка. Качи се, миличка.

— Вие сте граф Дален? — попита Холгер.

Мъжът се стресна.

— Ако нямате нищо против, драги, аз съм граф Дален! Какво сте се втренчили така в мен? — Той поклати глава и се настани зад кормилото. — Какво държание имат днешните хора! Като че този мъж никога не е виждал един граф.

— Ти си по всяка вероятност наистина първия граф, когото той вижда — обясни Розмари на основанието на своя личен опит. — Мисля, че ти много го впечатли.

— На мене не ми хареса начинът, по който ме гледаше този хлапак. Най-добре би било, ако ти го отпратиш.

— Искаш да кажеш да го уволня? Холгер? Но той изглежда така шик, Кнут. Пък и защо? Аз само ще му кажа, че трябва да се старее повече пред тебе. Но тези хора от народа са винаги много любопитни към благородниците. Това би трябвало да го разбираш.

— Може би имаш право, миличка — но гънките по челото на графа не се заличиха. Те изчезнаха много по-късно, едва когато остана насаме с Розмари. След четири дни те смятаха да се оженят и той нямаше защо повече да се безпокои за бъдещето.

А това, че този смешен шофьор го гледаше така втренчено, сякаш беше нещо особено интересно, защо пък да го безпокои и да го взема така сериозно?

ГЛАВА VIII

— Познавате ли граф Дален по-отблизо? — попита Холгер, когато срещна Астрид в хола при своето завръщане.

— Не, аз въобще не го познавам. Когато идват гости, аз нямам какво да търся във всекидневната, господин Холгер — Астрид се учуди на забележката на шофьора, защото вече беше установила, че той никак не се интересува от работите на другите хора. — Имате ли някаква особена причина за вашия въпрос? — осведоми се тя с едно необичайно за нея любопитство.

— Аз познавах някога един граф Дален. Вероятно този му е някакъв братовчед — Холгер се отпрати към бъдещия си дом, за да продължи там работата си, но по високото му чело се бяха образували няколко бръчки.

Накрая той вдигна рамене и реши да не се занимава с неща, които не го засягаха.

При неговото завръщане вечерта, майка му усети, че нещо го тревожи. Тя почака, като смяташе, че Холгер сам ще започне да ѝ разказва, но напразно.

— Да не би да имаш някакви неприятности в новата си работа — попита тя накрая направо.

Холгер се стресна в мислите си. За секунда той схвана смисъла на думите ѝ. Тогава поклати глава.

— Не, мамо, това е една много приятна длъжност. Днес трябваше да карам госпожица Шюте само из града. Практически моята работа не трая повече от десет минути. Впрочем, ти спомняш ли си още за Кнут фон Дален?

— Много естествено — госпожа Кристине кимна енергично. — Нали някога бяхме съседни. Как се сети тъкмо за него?

— Днес срещнах един Кнут фон Дален. Трябва да произхожда от някаква странична линия, аз не можах да го позная.

— А той позна ли те? — попита княгинята уплашено. Представата, че някой от миналите дни би могъл да види Холгер като

шофьор, направо я измъчваше.

— Не. Аз съм Холгер, един мъж без фамилно име. Дален иска да се ожени за госпожица Шюте. Той изглежда е без всякакви средства.

— Виждаш ли, той е направил един добър избор — каза майка му, както Холгер беше предвидил. — Също и ти би трябвало да се опиташ...

— Изключено — взе думата Холгер. По челото му все още стояха бръчките и при най-голямо желание не му се удаде да отстрани мисълта си от граф Дален. Той беше приятел с Кнут някога, но войната ги беше разделила и оттогава не го беше виждал. А сега някой се появяваше с неговото име.

„Той ще трябва да е издънка от някоя странично линия — казваше си той, тъй като друго обяснение не можеше да намери. — Но Кнут никога не беше разправял нещо за свои сродници. Може би те са били скарани и не са общували?“

— Нещо не е в ред е този Дален ли? — запита пак майка му, която умееше да чете по лицето му. — Да не би да го смяташ за някой мошеник?

— Нямам никакво основание за това. Само тази среща... Но всъщност това нас не ни засяга, мамо.

— Ти би трябвало някога да го поканиш у нас на гости, Холгер. Може би той ще знае нещо за Кнут и неговото семейство. Но на запад те нямаха роднини. Ако са още живи, и на тях няма да е провървяло по-добре от нас.

— Госпожица Шюте никога няма да ми прости, ако бих го поканил у нас, мамо. Тя всъщност много се гордее с графа. Тя има един детински респект от благородническите титли.

— А тя знае ли, че ти си княз... — очите на госпожа Кристине започнаха да блестят. — Шюте са много богати, нали? И ти ми разправяше, че госпожица Шюте била много мила. Дали тя обича графа?

Холгер не можеше да направи друго, освен да се усмихне на изящната си майчица.

За един миг лицето на княгинята доби оскърбено изражение, а след това се присъедини към неговия смях.

— Трябва да ме разбереш, момче. Една богата женитба е за теб най-добрата възможност отново да се издигнеш.

— Добре, мамо. До три дни ще искам да се преместим. Би ли искала утре да дойдеш да погледнеш къщичката? Трябва да боядисам още само банята, иначе всичко друго е вече готово. Стана много хубаво, вярвай ми.

— Помага ли ти все още тази госпожица Герда в работата?

— Да, ние станахме приятели, мамо, ти не бива да се безпокоиш. Наистина не бива! В къщата живее още една госпожица — Астрид. Може би някой път ще я поканим, когато се пренесем там, мамо. Аз мисля, че тя ще ти хареса. Тя никак не подхожда към вилата на Шюте. Тя живее там като бедна сродница и добре я използват.

„Едно момиче без пари“ — беше първата мисъл на госпожа Кристине и тя се засрами от това. Никога не беше съдила за хората според тяхното състояние, но сега се улавяше постоянно, че първата ѝ мисъл все се въртеше около парите. Това никак не ѝ подхождаше.

Във всеки случай не подхождаше на жената, която тя някога беше.

* * *

На следващия ден Холгер заведе майка си в имението на Шюте, за да ѝ покаже градинската къщичка. Госпожица Шюте му беше заявила, че няма да има нужда от него.

Той спря колата пред гаража и ѝ помогна да слезе. Една усмивка на предварителна радост се разливаше по лицето му, тъй като той можеше вече да си представи, какви очи ще направи майка му, когато види така добре изглеждащата къщичка. Той ѝ предложи ръка. Внезапно пред тях се появи госпожица Розмари. Тя беше много любопитна да се запознае с майката на шофьора.

Високомерно гледаше тя към двамата и не искаше дори и на себе си да признае, че майката на Холгер ѝ направи силно впечатление. Макар че носеше простичка рокля, тя изглеждаше необикновено благородна. Много по-благородна от нейната собствена майка.

— Няма ли да ни запознаеш, Холгер? — попита княгиня Кристине с фина усмивка, когато синът ѝ остана безмълвен. Тя и не подозираше, че Холгер водеше борба със себе си. Неговата шефка очакваше той да ѝ представи майка си.

— И така, вие сте госпожа Лобвайден — каза Розмари милостиво. — Аз се надявам, че вие с нещо ще можете да ни бъдете полезна.

Княгиня Кристине отправи към сина си един въпросителен поглед. Тя не беше разбрала какво искаше да каже госпожица Шюте със своята забележка.

Холгер здраво бе стиснал устните си. Лицето му — изглеждаше мрачно.

— Моята майка няма никакво отношение към моето място тук, уважаема госпожице — каза той, едва запазвайки самообладание.

— Но тя би могла с нещо да помага на Герда. Ние се нуждаем от някого, който да помага в чистотата. Идвайте два пъти в седмицата, мила госпожо.

Възрастната дама не разбираше какво иска от нея госпожица Шюте. Нейната усмивка събуждаше съчувствие. Тя погледна въпросително към Холгер.

— За това ние ще поприказваме пак, уважаема госпожице. Позволете сега да покажа на майка си къщичката. — Или вие имате нужда от мен?

— Да. Облечете вашата ливрея. Аз бих желала да носите вашата униформа винаги, когато сте на служба. Разбрахте ли ме, Холгер?

— Много добре, уважаема госпожице.

— Ти носиш някаква униформа? — прошепна госпожа Кристине.

— Ливреята на нашия дом, мила госпожо — поясни Розмари, която все повече се ядосваше на майката на Холгер. Това беше една наистина много благородна дама! Точно такава, каквато тя винаги беше желала да бъде нейната майка. И тъкмо това я караше да ѝ изтъква, че тук, в дома Шюте, тя не беше нищо друго, освен майката на нейния шофьор. — Разгледайте къщата сама, вие видяхте къде е тя. А вие елате с мен, Холгер, и побързайте с преобличането. Аз не обичам да ви чакам.

— Разбира се, уважаема госпожице. Мамо, ето ключовете! Почакай ме. Щом се освободя ще те заведа вкъщи.

— Тя може да си иде с трамвая — заяви Розмари грубо. — Така ще е по-хубаво, защото трябва да пестите моя бензин.

— Аз напълних резервоара на мои разноски, уважаема госпожице — Гласът на Холгер трепереше. Той беше готов да преглътне всичко, каквото тя му предложеше, но не и в присъствието на майка му. Той беше взел ръката на майка си и покровителствено се беше притиснал до нея. Той чувствуваше, как тя трепери.

С подобна жена тя никога още не бе имала работа и Холгер можеше да си представи, какво изпитваше сега.

— Иди си с трамвая, мамо.

— Сине, няма ли да бъде по-добре...

— Не! — прекъсна я Холгер. Той можеше да си представи, какво би искала тя да му каже. — Къщичката стана много хубава, виж колко е красива сред зеленината. Вдругиден ще се пренесем.

Княгиня Кристине имаше още много възражения, тъй като беше готова да живее по-скоро в един зимник, отколкото Холгер да заплаща такава цена за къщичката в градината.

— Когато свършите с вашите частни разговори, имайте добрината да ми съобщите. Аз ще почакам с удоволствие, докато свършите. — Розмари се беше разсърдила, а и освен това от няколко дни тя не се чувствуваше много добре.

— Моля за извинение, уважаема госпожице — Холгер стисна предупредително ръката на майка си и решително се упъти към вилата. — Желаете ли уважаемата госпожица пътническата кола?

— При такова време обикновено вземам спортната кола. Кога най-сетне ще разберете това? На вас човек трябва винаги всичко да ви обяснява.

— Спортната кола, уважаема госпожице — Холгер. Забърза още повече, само за да се махне оттам.

„Да, има такива хора! — мислеше си той ядосано. — Тя е съвсем отвратителна и злобна. А иска да се омъжи за един граф Дален? Той трябва да е задлъжнял много, за да стигне дотам.“

— Всъщност бих искала да вземем пътната кола — подхвърли му Розмари, когато той вече беше докарал спортната. — От вятъра по време на пътуването, винаги получавам главоболие. Но побързайте, де. Вие сте ужасно муден. Ако продължавала върви така с вас, тогава...

„Бързо няма да си намеря ново място, при това с една толкова хубава къща“ — мислеше си Холгер, когато изкара колкото можеше побързо голямата кола, а вкара в гаража спортната.

Ядосано го гледаше Розмари, когато той отвори вратата и се поклони.

— Вие трябва да облечете вашата ливрея! Да не мислите, че ще се показвам с вас така из града? Така приличате на скитник!

— Една секунда, уважаема госпожице — Холгер влезе в къщата и бързо смени дрехите. Никога не се беше преобличал толкова бързо, както сега.

Астрид му отправи един съчувствен поглед, когато мина покрай нея в хола.

— Уважаемата госпожица днес пак има лош ден и е в ужасно настроение — забеляза Герда. — Как търпи господин Холгер нейните капризи? Той би изпитал истинско удоволствие да я постави на колене и добре да я наложи.

Астрид мълчеше. Тя беше напълно съгласна, но не подходеше на нейното положение в къщата да се увлича в такива разговори с Герда.

Герда направи няколко сандвича и ги занесе в малката градинска къщичка. Тя също изгаряше от нетърпение да се запознае с майката на Холгер. И тя беше слисана да открие една толкова благородна дама. Неволно момичето направи поклон, когато застана пред княгинята.

— Аз съм Герда — представи се тя сама. — Сигурно господин Холгер ви е разказвал за мене. Аз си помислих, че ако сте гладна... Ние можем да сварим кафе, а за ядене донесох нещо от кухнята — тя беше донесла един бързовар и една тенджерка. — Харесва ли ви тук?

— Къщата е много хубава, но не бих искала нищо за ядене, госпожице Герда. Аз още не зная, дали ние ще се нанесем тук.

— Да не ви е направила нещо уважаемата госпожица? — Герда лесно можеше да си представи, какво се е случило. — Не обръщайте внимание. Нея тук никой не я взема насериозно. Над такава като нея човек може само да се надсмива.

„Ти може би — мислеше си княгиня Лобвайден. — Но Холгер е издялан от друго дърво.“

ГЛАВА ІХ

— Утре нямам нужда от вас — Розмари беше много нервна, тъй като утре смяташе да се венчае тайно с графа.

„Нищо не може да се случи междувременно — повтаряше си тя постоянно. — Кнут уреди всички документи и предложението е направено, двама негови приятели ще бъдат свидетелите, а от гнева на татко никак не се боя.“ И въпреки това, през последните дни тя беше просто непоносима. А всичко се подреждаше гладко. Тя се срещаше тайно с Кнут и само когато беше заедно с него, имаше чувството, че всичко ще се нареди.

— Много благодаря, уважаема госпожице — Холгер се поклони. — Тогава утре ще се пренеса, ако позволите.

— Какво ще правите частно, на мен ми е съвсем безразлично. — Розмари установи, че баща ѝ си беше вече вкъщи. Колата му стоеше пред гаража.

„Да беше вече всичко зад гърба ми“ — мислеше си тя. Розмари пренебрегна поздрава на Холгер и влезе вкъщи.

„Дано само не се разболея“ — премина през ума ѝ, защото последните дни се чувствуваше много зле. Тя преглътна, когато през отворената врата на кухнята до нея достигна мирисът на прясно варено кафе. Тя го намираще за ужасно противен. Насмалко щеше да повърне.

„Дали пък не съм бременна?“ — запита се тя. Всички признаци говореха за това. Кнут щеше да се радва, макар че на нея никак не ѝ се нравеше подобна перспектива. Тя би предпочела първо да замине заедно с него, за да може да се порадва на блясъка на новата си титла.

Баща ѝ се беше настанил в най-удобното кресло, а бутилката с коняк стоеше до него на масичката. Той днес изглеждаше много доволен от себе си.

„Вероятно е изпил една чашка повече от обикновено“ — помисли си Розмари, когато му кимна и след това също се хвърли в едно кресло.

— Какво ти е такова изражението? — попита Лудвиг Шюте. — Я изпий една глътка и ще ти стане по-добре.

— Донеси ми една чаша, Астрид — подхвърли Розмари на Астрид.

Младата дама стана веднага и изпълни желанието, макар че Розмари прекрасно можеше сама да направи това.

— Достатъчно ли е? — попита тя, когато беше наляла малко коняк.

— Налей още — Розмари глътна коняка и потрепери. — Отвратително нещо — отсъди тя. — Дай ми още една чаша. Не зная какво става днес с мен. Вероятно е свързано с времето.

— Свърших днес една много хубава работа — Шюте се усмихна широко. Беше му се удало да надлъже своя търговски партньор и оттам идваше доброто му настроение. — Ние трябва да дадем един прием — продължи той — Място имаме достатъчно, а и е време вече да си намериш подходящ мъж, Розмари.

Майката и дъщерята се разбраха с един поглед. „Той няма никакво понятие, съвсем нищо не подозира“ — прочете момичето в очите на майката.

— Човек само трябва да се срещне и да опознае добри хора — Шюте посегна към чашката с коняк. — Защо ти не влезеш в някой от благородните клубове, Розмари?

— Защото те не искат да ме приемат, ти знаеш това добре. Не питай така глупаво.

Ни най-малко засегнат, Шюте изпразни своята чаша.

— Аз не разбирам, защо и на какво се дължи, че действително фините хора не искат да знаят за нас.

— Все пак граф Дален дружи с нас — подхвърли госпожа Шюте, която не искаше да пропусне този добър случай, за да стигне до целта. Тя само не разбираше, какво смешно намираше Лудвиг в това.

Той се усмихна с цялото си лице, когато привлече към себе си кутията с пури и отрязва крайчеца на една. Той всмукна няколко пъти, докато пурата се разгоря равномерно.

— Аз още от самото начало ви казах, че това момче не ми харесва.

— Граф Дален произхожда от най-старите благородници на Германия! Неговите прадеди водят началото си още от

четирнадесетото столетие.

— А сега го преследват — разсмя се Шюте. — Последната новина, мили мои: Дален е един мошеник!

Госпожа Маргарете шумно пое въздух, докато очите ѝ почти излязоха от орбитите си.

— Един измамник, специалист по женитбите. Аз научих това днес следобед. Как само е възможно, жените да налитат тъкмо на един такъв мошеник? Той не се представя само като граф Дален. Познават го също и като доктор Данеман. Не зная колко точно имена имал. Вие го познавате като граф Дален. Ще се пукна от смях над вас.

— Това не е истина, татко! — Розмари беше побледняла като смъртник. — Ти само се шегуваш с нас.

— Не, истина е. Само дано вие да не сте му дали пари. Ти изглеждаш така разстроена, майко. Да не си му дала нещо? Това би било много, много лошо! И колко?

— Лудвиг, но той е толкова фин човек!

— По професия той е хлебар. А неговите маниери, ако са фини, тогава аз не зная, какво е фино. И във всеки случай няма да го видим повече тук. За няколко години ще го затворят, щом успеят да го пипнат. За това ще се погрижат неговите годеници. Ще се съберат такива най-малко половин дузина.

— Един измамник, специалист по женитби! — Гласът на Розмари не искаше да ѝ се подчинява. — Това не може да бъде истина. Той ми каза...

— Той си е поиграл с тебе, мога да си представя това — продължи баща ѝ, когато тя замлъкна. — Той навярно си е мислил, че е намерил в теб една глупачка, с която заслужава да се заеме. Но не е взел предвид мене, навярно. Чрез мен именно цялата работа се разнищи. В края на краищата, аз съвсем не съм глупав.

— Какво си направил ти? — проплака госпожа Маргарете. — Ти ли го обвини?

— Аз натоварих един детектив да събере сведения за него. Искате ли да прочетете доклада? Любопитен като криминален роман. Едно трябва да се признае на хлапака, фантазия има. Но не е могъл да се обогати. Там пет хиляди марки, тук осем, на друго място няколкостотин. Никоя голяма риба не е могъл да улови. Вероятно е

смятал тук да се настани за цял живот, но той не може да надхитри един Лудвиг Шюте! Той не ме познава!

Розмари беше станала съвсем зелена в лицето, стана от креслото и изтича навън.

— Какво ѝ е? — попита бащата, неподозиращ нищо. — Нима така присърце взема тази история? Почакайте само, ние ще намерим за нея един истински граф. Разчитайте на вашия баща! Зная много добре какво искам. Ние ще купим някой граф за Розмари. Но той трябва да бъде поне някой способен, работлив човек.

— Розмари го обича, Лудвиг. Двамата искаха да се оженят.

— Мога да си представя. За съжаление той вече е женен. Неговата жена естествено не подозира кой финансира домакинството ѝ. Хората от детективското бюро още не са ѝ съобщили нищо. Трябва да е някоя мила женица и две деца има отгоре. Едното ходи вече на училище, а малкото е на половин година. Жената ще има много да страда. Но защо се е омъжила за един такъв мошеник? А къде толкова се забави Розмари?

— Аз ще ида да я потърся! Един измамник! А беше винаги толкова благороден, толкова изискан...

— Учен хлебар. Може би също и сладкар. Може би от сладкарството е придобил своята сладост — Лудвиг Шюте се разсмя доволно.

Но жена му не можа да се разсмее на неговите шеги. Ако те двамата утре действително се бяха оженили! А този мошеник, този подлец да бъде отгоре на всичко и женен!

В банята тя намери Розмари да повръща над умивалника.

— Какво става с тебе? — попита тя уплашено. — Да не би да си бременна?

— Може би. И аз още не зная.

— Ти си допуснала такава интимност е него? Нима не можа да забележиш, че той не е истински граф? На мене той отдавна ми се струваше особен. Само че не исках да го кажа.

— Моля те, мамо, дръж си поне сега устата! — избухна Розмари. — И ти беше полудяла по него като мене.

— Но само защото мислех, че той е един граф. При това той беше вече полуоплешивял. Това трябваше да ни обърне внимание.

— Да не мислиш, че на графовете не капят косите? — попита Розмари горчиво. — Аз просто не мога да повярвам. Той ме обича. Един човек не може така да лъже!

— Той бил хлебар по професия!

— И? — попита Розмари. — Татко е механик и какво от това.

— А какво ще стане сега? — Госпожа Маргарете седна на ръба на ваната. — Ако го заловят, дали трябва да идеш в съда? Може би ще получиш обратно нашите десет хиляди марки. Татко ти нищо не знае за тях.

— Аз няма да се разкарвам из съдилищата. Не искам всички да ми се надсмиват. Аз разправих на моите приятелки, че аз... че ще се омъжа в най-висшия благороднически кръг.

— Назовала ли си неговото име?

— Слава богу, не. Само съм нареквала, а те не ми вярваха, майко. Те мислеха, че само важнича. А сега ще имам и едно извънбрачно дете! „Шюте е глупаво същество — ще казват те, — такова нещо само на нея може да се случи.“ Аз ще го убия, ако мога да го пипна.

— Заради един такъв мошеник искаш да идеш в затвора? И женен бил отгоре на това. Най-малкото му дете било на половин година. Не казвай на баща си, че ти... Може би това не е вярно. Това не може просто да бъде истина!

— Аз съм наистина една нещастница, мамо. Защо никой не ме обиква? Не ми възразявай, зная, че никой не може да ме търпи.

— Те само ти завиждат, защото ние имаме толкова много пари — утешаваше я госпожа Маргарете.

— Не, не е това. Какво съм им направила, мамо? Никой не ми желае щастието, поне мъничко щастие. Най-добре ще е да се обеся!

— Още една дума и ще получиш нещо отзад, мило дете! Разглезена си, това е всичко. На тебе винаги ти е вървяло добре. Не направихме ли всичко за тебе? Ти посещаваше горния курс на гимназията, а татко ти заплащаше всички частни уроци, с които трябваше да ти се помогне...

— Иначе аз никога не бих издържала матурата. В класа бях най-глупавата. Колко често ми са се присмивали, когато ме изпитваха...

— Все пак ти завърши горния курс.

— Но кой пита за това. Аз мисля, че за мене би било по-добре, ако татко нямаше толкова много пари.

— Тогава щеше да седиш в някоя прашна канцелария. Ти си много неблагодарна. Засрами се!

— Той трябва веднага да е забелязал, че аз съм глупава и ще попадна в мрежата му. При други той съвсем не би опитал. Но Шюте не забелязват играта.

— Измий си лицето и ела пак във всекидневната. И престани да се самосъжаляваш. Тъкмо сега баща ти каза, че ще ти намери един добър мъж. И при това дори граф. Щом баща ти обещава такова нещо, той положително ще удържи думата си.

— Един истински граф? — попита Розмари горчиво. — Такъв той не може да намери. За малката Шюте остават само фалшиви графове.

— Глупаво същество! — Госпожа Маргарете енергично я плесна.

— Един хлебар! — изскърца със зъби Розмари, когато завъртя крана да се измие.

ГЛАВА X

— Ние бихме могли още утре да се пренесем, мамичко — Холгер бе заменил ливреята с цивилното си облекло. — Но ти трябва все пак да ми кажеш, че много ти харесва новата ни къща.

Княгиня Лобвайден избягваше да го погледне.

— Ние няма да се пренасяме — каза тя с мъка. — Тук ни е добре. Защо трябва да се местим?

— Нима цялата работа напразно съм я свършил? — Холгер естествено бе очаквал затруднения, но нямаше намерение да капитулира.

— Невъзможно е да работиш като шофьор при такива хора — каза майка му.

— Това беше само една шега, на която ти стана свидетел. Госпожица Шюте съвсем другояче разбира хумора. Тя намери за много странно, че ти не се разсмя, мамо.

Княгинята го гледаше недоверчиво в лицето.

— Нима това беше шега? — попита тя.

— Да, това е нейният начин да се шегува. Иначе е мило момиче, вярвай ми. Тя впрочем скоро ще се омъжи.

— Тогава тя сигурно ще напусне къщата. Да, при тези обстоятелства...

— Ти ще се чувствуваш много добре в къщичката, мамо. И аз ти обещавам, че няма да престана да си търся друго място. Но дотогава, при Шюте, ние ще бъдем много добре настанени.

Майка му сведе глава. Тя се възхищаваше на Холгер, че така добре изтърпяваше промяната в техния живот. Какво ли му е било, когато е получавал заповеди? Очите ѝ се навлажниха.

— Мамичко, ти плачеш? — Холгер я привлече към себе си. — Някога пак ще бъдем добре, в това съм сигурен. Трябва само да потърпим още малко. Най-долното стъпало по стълбата на успеха аз вече изкачих. А ти знаеш, че първата крачка е най-трудната.

— По-голямата част от нашите вещи аз вече опаковах.

— Много се радвам, че сега ще живеем по-добре, положението ни се подобри значително — Холгер си наложи да говори с оптимистичен тон, от който вътрешно беше много далече. Но той чувствуваше, че майка му се нуждаеше от него. Ако той сега наведеше главата си, тя щеше да се отчая. Досега тя беше запазвала самообладание, беше проявявала силна воля, но все пак му беше ясно, че и нейните сили имаха своите граници.

Той ѝ помогна при опаковането на останалите неща и съумя чрез бърбенето си да разсее майка си и да я отклони от мрачните мисли.

Те се нуждаеха сега само от една малка товарна кола. Холгер я нае и се постара техните мебели колкото може по-скоро да стигнат до новия им дом, тъй като всеки час струваше пари.

Една каса бира очакваше товарачите, които възприеха Холгер като истински другар, защото въпреки благородния си вид, той сам помагаше при пренасянето на мебелите и вещите.

Астрид седеше до прозореца в стаичката си, когато колата мина по пътеката и спря пред малката къщичка в края на градината.

Тя наблюдаваше разтоварването и забеляза, че Холгер сам се включваше в работата.

Астрид хвърли поглед на часовника и смръщи веждите си. До половин час щяха да седнат на обед. „А тези отгатък няма да получат нищо топло — мислеше си тя — и то тъкмо през един такъв тежък, уморителен ден. Дали аз...“ Тя дълго се колеба да приведе в изпълнение своя замисъл, тъй като на никаква цена не би искала да изглежда нахална.

— Имаме ли днес достатъчно за ядене, Герда? — попита тя няколко минути по-късно в кухнята.

— Имало ли е някога ден, когато в тази къща да няма достатъчно за преяждането на господарите? — попита момичето оскърбено. — Погледнете само тенджерите.

— Холгер днес се нанася в новата си къща и неговата майка положително няма да има време да сготви нещо.

— А, така! Аз хич и не помислих затова, иначе щях да обеля повече картофи. Но и така ще стигне. Бихте ли искали да занесете отгатък? И аз с удоволствие бих отишла, но нали знаете, уважаемата госпожа преди ядене винаги идва в кухнята, навярно, за да се събуди апетитът ѝ. Отвратително е това надзъртане из тенджерите!

— Аз тогава ще им занеса — Астрид взе една табла, постави отгоре чиниите и десет минути по-късно сложи в тях картофи, зеленчук и няколко парчета от печеното. За десерт Герда извади от килера един буркан компот.

Астрид покри таблата със салфетка и я пренесе през градината. „Дано Розмари не ме види“ — мислеше си тя. Но дори да последваше някоя сцена, Астрид беше готова да поеме риска.

Мебелите вече бяха поставени на определените им места, но навсякъде бяха разхвърляни сандъци и кутии. Килимите още бяха навити и без завеси стаите изглеждаха неуютни.

— Сега ще ни дойде добре да си приготвим по едно кафе — заяви Холгер. — Нещо топличко за тялото ще ни дойде добре, мамо.

Той се обърна, за да проследи нейния поглед и неволно една усмивка се плъзна по лицето му, когато разпозна Астрид, която тъкмо влизаше.

— Добър ден. Моля да ме извините за моето нахалство, но Герда е приготвила... нещо и аз исках да попитам, дали вие имате апетит да похапнете?

Холгер преглътна неволно, тъй като от таблата се носеше апетитно благоухание.

— Това е госпожица Фон Цигелхоф — представи я той на своята майка. — Моята майка. Вие сте истински ангел. Мога ли да поема от вас таблата?

— Бихме ли могли така... — на княгинята беше мъчително да приеме храна от чужди хора. Остатъци, които никой вече не искаше! „Ние не сме паднали дотам да получаваме милостиня“ — помисли си тя. Ако зависеше от нея, тя би предпочела да яде само хляб.

Но Холгер изглежда не изпитваше такива угризения. Той занесе таблата в кухнята и свали кърпата.

— Даже за чинии и прибори е помислила госпожица Астрид — установи той доволен. — Ние още не сме разопаковали нашите съдове. Моите сърдечни благодарности, госпожице Астрид.

— Няма защо, господин Холгер — момичето все повече се изчервяваше под неговия топъл поглед. — Дано да ви се услади.

— Седни, мамичко. Герда готви отлично. Аз сам ще върна после съдовете, госпожице Астрид.

— Аз трябва да тръгвам. Ние още не сме обядвали.

— Тогава мога да си позволя и аз да ви пожелаая добър апетит. На Герда аз лично ще благодаря. Но идеята сигурно произлиза от вас?

Астрид се усмихна и бързо излезе навън.

— Едно мило момиче — заяви княгиня Кристине. — Аз собствено си я представях съвсем друга. Тя роднина ли е на госпожица Шюте?

Недоизказаната двусмисленост на въпроса ѝ предизвика усмивка у Холгер.

— Човек не може да избира своите роднини, мамо. Но както чух, те са далечни роднини, както се казва — от трето коляно.

Той сложи пред майка си чинията, макар че тя искаше сама да си сервира.

— Ти изглеждаш уморена. Такова пренасяне е една наистина уморителна работа. Но още тази вечер тук ще изглежда много хубаво. Какво щастие, че бях свободен. Можех поне да ти помогна при разопаковането.

Госпожа Кристине действително се чувствуваше изморена, тъй като от възбуждане през последната нощ не беше спала. Тя би искала, след като се нахранят поне за един час да си почине, но нямаше да може да си го позволи.

— Аз ще занеса съдовете от татък, а ти пригответи по едно кафе, мамо! — Холгер постави бързовара и тенджерата на масата. — За прясно кафе Герда винаги се е грижила.

„Как е възможно мъж като него да работи като шофьор?“ — помисли си княгиня Лобвайден, като гледаше как се отдалечава синът ѝ. Но след това тя прогони тези мисли от главата си и се зае с кафето.

— Много благодаря за яденето, Герда — Холгер постави леко ръката си върху рамото на Герда. — Аз никога няма да забравя, че днес вие помислихте за нас.

— Това беше идея на госпожица Астрид. Аз не зная защо, но съвсем не ми дойде наум да направя това. А трябваше да се сетя, че вие още не сте се устроили, за да си готвите. Стигна ли ви яденето?

— Ние се преситихме, Герда. Така значи, госпожица Астрид се е сетила за това...

— Да, тя е винаги много мила. Когато на госпожица Шюте казвам „уважаема госпожице“ понякога си мисля, че така се обръщам

към едно момиче, което не заслужава това. Нашата госпожица Астрид е много по-благородна и повече заслужава това обръщение.

— Холгер, добре, че сте тук. Преоблечете се, имам нужда от вас днес следобед — Розмари беше влязла за изненада на двамата. Тя изглеждаше много бледа, по лицето ѝ имаше следи от сълзи.

— Уважаема госпожице, вие за днес ме освободихте!

— Аз имам нужда от вас, не разбирате ли? До десет минути да сте тук с пътната кола.

— Много добре, уважаема госпожице — Холгер се поклонил и тичешком се върнал в градинската къщичка. „Бедната мама, сега трябва да я оставя сама с всичката тази работа — мислеше си той. — Може би тя днес ще ме освободи по-бързо и аз ще мога да помогна на мама да свършим по-тежката работа.“

* * *

— Къде ще заповяда уважаемата госпожица? — попита Холгер, като държеше отворена вратичката на колата пред Розмари.

— Навън от града, където и да е. Не гледайте така глупаво, човече, тръгвайте по-бързо!

„Как е възможно един човек така лесно да губи самообладание като госпожица Шюте?“ — питаше се Холгер. Но той не допусна да се забележат неговите мисли.

Розмари седеше до него, забила острият връхове на ноктите в свитите си ръце. Днес преди обед една приятелка я беше повикала по телефона и я бе запитала за сватбата.

— Ние всички сме много любопитни за твоя мъж, мила Розмари. Вярно ли е, че ти ще се омъжиш за граф? — беше запитала тя.

„Откъде знае тя за цялата история?“ — питаше се Розмари. Тя се чувствуваше ужасно при мисълта за неизбежните подигравки.

Холгер караше по шосето, без да обръща внимание на Розмари. „Мама седи сега съвсем сама с цялата работа, а аз пиляя тук моето време. Да знаеше тя поне какво иска!“

— Аз ще си направя една ваканция — избухна изведнъж Розмари. — Ще заминем. Още утре. В осем часа тръгваме. Опаковайте каквото ви е нужно за около четири до шест седмици.

— Много добре, уважаема госпожице — при госпожица Шюте, Холгер на нищо вече не се чудеше. Нейното решение изглежда беше внушено на мига. „Тя прави винаги това, което ѝ хрумне в главата, без да размишлява за последиците“ — мислеше си Холгер.

Но майка му поне щеше да живее в една сравнително удобна къщичка, а и пари щеше да има достатъчно, за да си набави това, от което така дълго се бе лишавала.

„Тази вечер ще окача завесите“ — мислите му бяха все при нея. Той сякаш я виждаше, как разтваря и разопакова сандъците.

Но тази представа беше в действителност погрешна. Друга разопаковаше бельото и съдовете и разместваше шкафовете.

— Мога ли да ви помогна? — беше запитала Астрид веднага следобед, когато Розмари беше заминала.

— Много благодаря, но това наистина не е нужно — на княгиня Кристине беше неприятно да бъде задължена на съвсем чужди хора.

Но Астрид беше наложила волята си.

— Аз съм млада, малко навеждане на мене няма да ми навреди. То е даже полезно за стройната линия, уважаема госпожо.

Астрид се стресна. „Наистина ли беше казала «уважаема госпожо»?“ — помисли си тя, тъй като обръщението съвсем спонтанно се беше изплъзнало от устните ѝ.

Но майката на Холгер изглежда не намери нищо особено в това и Астрид се усмихна лекичко в себе си. Тя беше разбрала сега, без някой да ѝ го беше потвърдил, че шофьорът на Розмари произхождаше от най-висшите кръгове.

И съдовете дори носеха някакъв герб, изглежда бяха много ценни.

Една малка част от покъщнината, княз Лобвайден по съвет на приятели беше изпратил на запад. Много от нея се беше изгубила, но няколко предмета бяха устояли на бъркотията и безредиците и се намираха още в притежание на княжеската фамилия.

— Хубава е! — промълви Астрид увлечена, когато извади от един сандък малка статуетка.

— Да, моят мъж ми я подари за сватбата — госпожа Кристине се беше загледала пред себе си. Астрид подозираше, че тя вижда сега нещо друго, а не тази малка стаичка.

„Какво ли си мисли тя сега? — питаше се момичето. — Може би никога няма да узная, тъй като майката на Холгер не е от жените, които обичат да бърбят.“

— А къде са завесите? — попита тя, когато и последният сандък беше изпразнен. — Тази вечер или утре сутрин ще дойдат да вземат празните сандъци.

— Завесите са поставени върху леглото в спалнята. Нима искате да си направите и този труд, да ги закачите? Моят син сам ще направи това довечера.

— Това не е мъжка работа, уважаема госпожо, и освен това то ми доставя удоволствие — Астрид не преувеличаваше, тъй като да бъде заедно с тази образована дама за нея беше голямо удоволствие. С нея тя можеше да говори за неща, от които семейство Шюте въобще не разбираха. Кой от тях се интересуваше от театър, от музика, от книги, от изкуство въобще? — Колко уютни станаха стаите, щом поставихме завесите! — Астрид избърса с ръка изпотеното си чело. Тя погледна сияеща към госпожа Кристине. — Имате ли прахосмукачка? Преди да развия килимите, бих искала да ги изчистя.

— Не, прахосмукачка нямаме, госпожице Фон Цигелхоф.

— За бога, аз ще донеса нашата. След минута ще се върна, уважаема госпожо.

„Какво мило момиче“ — помисли си княгинята, когато остана сама и постави водата за кафето на печката. Кухнята беше вече напълно подредена и макар че ѝ беше още малко чужда, все пак се чувствуваше тук съвсем удобно.

„Без помощта на госпожица Фон Цигелхоф, нищо не бих могла да свърша от това — мислеше си тя. — Постепенно започвам да забелязвам моята възраст. А последните години от моя живот се броят двойно.“

* * *

— Ти днес вече изчисти праха — заяви госпожа Маргарете, когато срещна Астрид по стълбата с прахосмукачката в ръка. — Не прекалявай чак толкова с чистенето. А знаеш ли къде е Розмари?

— Тя излезе с колата. Аз исках за малко да занеса прахосмукачката на госпожа Лобвайден. Те нямат такава, а има много за чистене.

— Лобвайден? — повтори госпожа Шюте.

— Презимето на Холгер е Лобвайден.

— И на тях искаш да занесеш нашата прахосмукачка? Ако те я искат, нека сами си я вземат. Впрочем, трябва да ти кажа, Астрид, на теб човек трябва само да ти се учудва! Искаш да се покажеш за много благородна, а сама тичаш да занесеш нашата прахосмукачка на шофьора отгатык.

— Госпожа Лобвайден не би могла сама да я носи. Аз ѝ помогнах при подреждането.

— Ах, а за мен ти никак не се грижиш! Аз вече три пъти те виках, Астрид! Търсех си чорапите. Онези, съвсем тънките, нали ги знаеш? Ти си ги прибрала някъде!

— Те са в шкафа за бельото съвсем отгоре. За друго нещо нуждаеш ли се от мене, лельо Маргарете?

— Да. Трябва да си на мое разположение, а отиваш да чистиш при шофьора — госпожа Маргарете поклати глава. — Това аз ти забранявам. Върни прахосмукачката на място и ела да ми прочетеш нещо. Днес пристига илюстрираното списание, а ти знаеш, че моите очи вече не са добри!

— Не би ли почакала само половин час? Аз ще побързам, лельо Маргарете. Аз обещах на госпожа Лобвайден да ѝ занеса прахосмукачката.

— Ти си едно неблагоприятно създание. Тук, у нас, правим всичко за тебе, имаш чудесна стая, ядеш от нашето ядене, ние те обличаме и се грижим във всяко отношение за тебе, но когато трябва да направиш нещо за нас... Върви при тази госпожа Лобвайден, върви! Но не мисли, че ще забравя някога твоята неблагоприятност.

Астрид чу само, че може да отиде при госпожа Лобвайден. Тази лекция тя отдавна вече я познаваше, просто вече не я слушаше. До няколко седмици тя ще може да се яви на своите изпити и ако ги издържи...

Мисълта за възможността, която тогава ѝ се откриваше, често ѝ даваше сили да понася живота в тази къща.

* * *

— Аз приготвих кафето — посрещна я госпожа Кристине. — Преди да почистите праха, трябва да изпиете една чашка кафе с мене. А в неделя ви каня тук за следобедното кафе. Ще има и сладки, приготвени от мене лично. Холгер много ги обича, но аз за съжаление... — „Но за съжаление през последните месеци ние нямахме възможност да си позволим това“ — би искала тя да каже, но успя да се въздържи. — Нали ще дойдете, госпожице Фон Цигелхоф?

— С голямо удоволствие, стига да мога.

— Ние и двамата ще се радваме на вашето посещение. Моят син ви харесва, госпожице Фон Цигелхоф.

— Каза ли той това? — Астрид се ядоса на нежната руменина, която заля лицето ѝ при този въпрос.

— Да — госпожа Кристине се разкая за откровеността си. „Дано малката не си вгълпи някаква глупава мисъл в хубавата си главичка — помисли си тя. — За едно момиче като нея, Холгер никога не би могъл да се ожени. И може би, жалко!“

След изпиването на кафето Астрид се зае радостно с работата. Тя не знаеше, че чистенето може да достави радост. Днес тя узна това за пръв път.

И когато Холгер ненадейно се завърна и я обгърна с поглед, изпълнен с топлина и благодарност, Астрид бе готова да запее от щастие. Животът, който понякога ѝ се виждаше така сив и безутешен, беше всъщност едно прекрасно нещо. Астрид не разбираше сега защо понякога е била така недоволна от него.

ГЛАВА XI

— Аз поканих госпожица Фон Цигелхоф на кафе в неделя — княгиня Кристине беше тъжна, че от това нищо няма да излезе.

— Вие можете да изпиете кафето си без мен — каза Холгер, усмихвайки се. Ако той отсъствуваше четири седмици, тогава майка му щеше да може да спести парите само за себе си. Госпожица Шюте щеше да се грижи за него. — Как намираш госпожица Астрид? — попита той майка си.

— Много приятна. Не очаквах да я видя в такава къща. Аз се чудя, че тя още стои тук. Защо не си намери някаква друга работа, за да се изхранва?

— Ти сама знаеш, че това не е така лесно — отвърна Холгер замислено. — Госпожица Астрид искала след вземането на матурата да изучи някаква професия, но леля ѝ не ѝ позволила. Те не искат да се лишат от нея в домакинството.

— Това е голямо нещастие за нея. Аз ще приготвя сега твоя куфар, Холгер. И ми пиши, ако знаеш къде ще останете повече. Може би ще заминете на юг, към Ривиерата! Аз бях там някога с баща ти. Какво прекрасно време беше!

— Днес и там е голяма бъркотия. Нищо не е вече така спокойно, както по-рано. Поне аз мисля така. Но госпожа Шюте обича бъркотията. Тя се чувства най-добре там, където на едно място са събрани много хора.

— Но всички не могат да бъдат като нас. Ти се нуждаеш от един нов костюм.

— По-късно, когато ще можем да спестим нещо, мамичко — Холгер все още обличаше ливреята си във вилата на Шюте и направо се страхуваше от мига, в който майка му ще го види за пръв път с нея. „Може би ще мога още известно време да отлагам този момент“ — мислеше си Холгер.

За следващите четири или шест седмици беше сигурен. Той извади куфара от шкафа и го постави на един стол, докато майка му

грижливо подреди нещата му.

— Къде собствено си научила това? — попита той, когато видя, колко сръчно тя сгъна неговото сако. Когато го извади, то положително няма да има гънки.

— Човек може всичко, каквото трябва, момче — каза госпожа Кристине. — Когато някому животът върви добре, той мисли, че много неща няма да може да понесе. Човек е по-жилав, отколкото си мисли. Дали не съм забравила нещо? Ти нямаш дори един смокинг. Твоят баща имаше няколко. На юг той винаги носеше един бял смокинг...

— Каква нужда имам аз от смокинг? — попита Холгер усмихнат.

— Зная. Това бяха само спомени. Карай утре внимателно, Холгер. Не се оставяй да те подтиква госпожица Шюте.

Госпожа Кристине притежаваше достатъчно чувство за хумор, за да се присъедини към неговия смях. Сама знаеше, че нейните предупреждения всъщност бяха излишни, но тя трябваше все пак да изрази своята загриженост.

Холгер притисна куфара и ключалката щракна.

— Всъщност ние би трябвало да си позволим една бутилка вино, мамичко. Или ти си много уморена?

— Не — това не беше истина, но госпожа Кристине не искаше да му разваля радостта. В края на краищата, по този повод тя беше купила едно шише, макар да ѝ беше жал за парите.

— Ние би трябвало да поканим и госпожица Астрид, тъй като тя много спомогна ние да се подредим днес така уютно — каза Холгер между другото.

Майка му се усмихна насила.

— Върви я доведи. Но може би тя е много уморена. Тя беше през целия следобед на крака.

— Мога да я попитам — при излизането Холгер взе куфара и го изнесе в коридора. След това се приготви да иде във вилата. — Госпожица Астрид е вече в стаята си — установи той след един поглед към осветения ѝ прозорец. Той се усмихна в себе си, когато влезе във вилата и се огледа из хола.

Господарите се бяха оттеглили във всекидневната, а Герда беше на кино. Тя често ходеше на кино, тъй като само там можеше спокойно да се отмори, както му се беше доверила.

„Тогава аз сам трябва да се кача при нея“ — помисли си Холгер и тази възможност го зарадва. Той никога още не беше прекрачвал прага на нейната стая и беше много любопитен как се е наредила тя.

Пред вратата на стаята ѝ той забави стъпките си, преди да почука. Той чу шума от един стол, който беше тикнат назад, а след това един приглушен вик: „Розмари?“

— Не, аз съм Холгер.

— Ах, вие! — Това прозвуча с облекчение и веднага Холгер чу как ключът се завъртя в ключалката.

Светлината падаше зад гърба на Астрид, а лицето ѝ беше в сянка и все пак Холгер го намери по-хубаво от преди. Тя беше полуотворила устните си при усмивката, а в очите ѝ се четеше сърдечно: „Добре дошъл“.

— Вие искате нещо да ми кажете? — Астрид отстъпи назад, за да го остави да влезе.

— Искам да ви поканя. Бихте ли имали желание тази вечер да изпиеете с нас чаша вино? Ние много бихме се радвали, ако дойдете — погледът на Холгер беше паднал върху тетрадката и книгата, която лежаха върху масата.

Той сам не знаеше как си беше представял стаята ѝ, но във всеки случай тя беше съвсем различна от това, което беше очаквал. Мебелите бяха само едно желязно легло, дървена маса, два стола и един износен килим. Единственото хубаво в стаята бяха няколкото картини на стената.

— Безпокоя ли ви? — попита Холгер с поглед върху масата.

— Аз малко четях.

— Курс за секретарки, за напреднали — прочете Холгер на корицата. Брошурата показваше, че многократно е била прелиствана.

— Моето занимание вечерно време. Искам да положа изпит за секретарки и да взема специалност преводач от английски и френски.

„Нека той знае с какво се занимавам“ — си беше помислила Астрид, преди да му направи това признание.

Тя не беше очаквала тази усмивка на мъжа. Изглеждаше, че той не само я разбира, но и се радва на нейното желание да използва своите способности.

— Ако желаете, бихте могли да говорите с моята майка на френски. Тя говори перфектно. Ние имахме вкъщи една гувернантка

французойка и една англичанка. Но англичанката не беше много симпатична. С французойката си правехме много шеги. Тя беше много дребна, но беше пълна с живот! — Холгер внезапно изтръпна. „Аз луд ли съм, че ѝ разправам такива истории?“ — помисли си той. — Желаете ли да оставите всичко и да дойдете у нас? — попита той с променен, дори делови тон. — Да се преобличате няма нужда, ние не празнуваме някакво празненство, само началото на един по-добър живот, на което се надявам.

— Ще дойда с удоволствие — Астрид не се преструваше. Тя се чувствуваше привлечена от шофьора, както от никого другиго. Досега тя не беше срещала хора, които да ѝ са така симпатични както Холгер и майка му.

Госпожа Кристине беше сервирила на масата във всекидневната. Винените чаши във всеки случай не подхождаха на скъпата покривка. Те бяха от един универсален магазин. Формата им беше хубава, но когато тя си спомнеше за чашите, които бяха имали вкъщи...

Това беше и за княгиня Кристине началото на един нов жизнен период и затова никак не беше чудно, че мислите ѝ се връщаха толкова често към миналото. Какви само празненства бяха имали те в Лобвайден! Нейният мъж носеше своя фрак, украсен с множество ордени, а тя вечерна рокля със скъпоценности. „Какво ли е станало с нашите скъпоценности?“ — мислеше си тя. Те бяха изчезнали и повече не бяха намерени.

Безмълвно младите хора преминаха по ниско подрязаната трева. Холгер едва вчера я беше окосил. Те се разбираха, без да си приказват. Холгер ѝ помогна да набере един хубав букет цветя за вазата и тогава взе от ръцете ѝ ножа. Веднъж ръцете им се докоснаха и пръстите на Астрид бързо се отдръпнаха.

Прекараха една много мила и приятна вечер. Говориха за всичко възможно, само нито дума не казаха за самите себе си. Прозорците към градината бяха широко отворени и няколко пъти се разнесе веселият смях на тримата навън из мрака.

Те не подозираха, че бяха наблюдавани. Розмари беше видяла да блести светлина в малката градинска къщичка и от любопитство искаше да хвърли поглед вътре.

Тя стисна ръцете си от яд и завист, когато видя, как добре се разбираха тримата в малката къща. Астрид се смееше и Розмари я

мразеше за този и смях. „Тя няма право да бъде така весела — мислеше си тя. — Тя е бедна, тя никога няма да постигне нещо. Аз трябва да се смея като нея, тъй като имам всичко, каквото може да пожелае един човек.“ Но смътно тя почувствува, че тя всъщност беше бедната, а хората вътре бяха богати.

— Аз ще ти го върна — заканваше се тя, докато пронизваше Астрид с погледа си, като с меч. Към нея Холгер беше винаги учтив и резервиран, а към тази лицемерка той се показваше в съвсем друга светлина.

„Един очарователен мъж наистина“ — установи тя. Досега беше така заета с Кнут фон Дален, че към него не беше проявявала дори най-слаб интерес.

А сега тя го видя като мъж. „При него поне зная кой е той“ — мислеше си тя.

Омразата към Астрид почти я раздруса, тя се извърна и изтича обратно в къщата на родителите си. При това сълзи обливаха лицето ѝ.

— Време е вече да си лягаме — напомни госпожа Кристине за напредналия час. — Ти утре може би ще трябва да караш много километри, Холгер.

— За мен това няма значение. Тази вечер тук е така уютно и приятно. Аз не мога да си спомня друг път да съм прекарвал толкова приятна вечер.

„Докато говореше, той ме гледаше, сякаш искаше да каже, че аз съм причината за тази приятна вечер“ — мислеше си Астрид и радостта от това зачерви страните ѝ.

— Вашата майка има право, господин Холгер. Аз едва сега забелязах, че съм уморена.

— Вие и двете сте ужасни — да провалите така това истинско удоволствие — заяви Холгер, но стана без повече възражения. — Ще ви придружа.

— Това не е нужно. Аз ще намеря пътя и в тъмнината.

— Елате!

Астрид се сбогува със сърдечни думи с домакинята и излезе първа навън. Тя вдъхна свежия нощен въздух дълбоко в дробовете си.

„В тази къща ценят човека. Тук не значат нищо нито богатството, нито титлата, при Лобвайден от значение е само човекът“ — мислеше тя.

— Много благодаря за хубавата вечер — промълви Холгер, когато застанаха пред вратата на вилата. Той обгърна дясната ѝ ръка с двете си ръце и тогава внезапно наведе глава и я целуна нежно по устните. Веднага главата му се изправи.

— Спете добре, Астрид — каза той с прегракнал глас и бързо се отдалечи.

С върха на пръстите си младото момиче потърка устните си, които той току-що беше целунал.

— Лека нощ, Холгер — прошепна тя.

ГЛАВА XII

На следващата сутрин Холгер се появи точно навреме на служба. Той беше донесъл куфара си и го беше поставил в коридора.

— Те са още на закуска — съобщи му Герда. — Униформата обаче ви стои много добре — тя имаше слабост към униформите, особено към блестящите копчета, които най-много ѝ харесваха. — Вие изглеждате като офицер.

Холгер само се усмихна, макар че много би искал да ѝ отговори на това.

— Аз ще изкарам колата от гаража — каза той.

— Може би госпожицата обаче ще поиска спортната кола. Не бихте ли изпили чашка кафе с мен? Аз ви приготвих пакет със сандвичи, господин Холгер. Но само за вас, разбирате ли? Госпожицата нека си купи нещо из пътя, ако огладнее.

Той не се превземаше и взе непринудено огромния пакет от Герда. „Шюте имат достатъчно — помисли си той — и това няма много да ги оцети, няма дори да почувствуват липсата на тези продукти. Малко ми спестиха от разноските“ — размишляваше той. Във всеки случай той реши, колкото е възможно повече да пести и при самото пътуване, за да осигури средства за майка си.

Розмари излезе от хола и хвърли към двамата един кос поглед. Страшно я дразнеше, че Холгер така добре се разбираше с всички. И особено се възмущаваше от това, че Герда направо обожаваше новия шофьор.

Холгер се поклони и зачака нейните заповеди. Той не обърна никакво внимание на погледа на Розмари, сякаш не беше забелязал колко странно изражение имаха очите ѝ, нито пък показа, какво беше почувствувал.

— Извадете спортната кола. Взехте ли си някой по-свестен костюм в багажа?

— Моят най-добър, уважаема госпожице — увери я Холгер. Но той не беше много добър за нейния вкус, той знаеше това.

— Какво чакаме още? — Розмари през нощта беше спала зле и търсеше някой, върху когото да излее лошото си настроение. Тъкмо Холгер беше подходящ за това. — Вие сте страшно несамостоятелен. На вас човек трябва всичко да ви казва — заяви тя сърдито.

— Та той не е ясновидец, уважаема госпожице — намеси се Герда. — Също така беше възможно да вземете и пътната кола.

— Дръжте си устата! — избухна Розмари, докато Холгер предпочете колкото е възможно по-бързо да се отдалечи от тях.

Той във всеки случай вдигна високо веждите си, когато скоро след това видя, колко много багаж искаше да вземе със себе си госпожица Шюте. За толкова много товар спортната кола не беше приспособена.

Въпреки това той го нагласи, като намести добре куфарите. Розмари седеше до колата и наблюдаваше всяко негово движение. Тя набръчка челото си, когато Холгер при първия опит не успя да побере целия багаж.

— Като че иска да прави околосветско пътешествие — промърмори Герда, която съвсем не държеше да скрива своето мнение. — Що за глупост! Целият гардероб е изпразнила. Вие трябваше по-скоро да вземете една товарна кола!!!

Розмари беше достатъчно умна да се престори, че не е чула това така високо изказано мнение. Нямаше никакъв смисъл да се кара с Герда, тъй като прислугата за домакинството беше и без това доста оскъдна.

— Вашият пакет, господин Холгер — Герда му го подаде с една предана усмивка. — Желая ви добро пътуване и щастливо завръщане у дома. И не се ядосвайте много — тази хаплива забележка към младата дама, която седеше на предната седалка, тя не можа да сдържи.

— Е, хайде, тръгвайте! Какво още чакаме? — избухна пак Розмари.

— Накъде трябва да карам? — Холгер пусна мотора и колата се отпрати по чакълената алея към шосето.

— Карайте по аутобана на юг. И не задавайте толкова много въпроси. Аз ще ви кажа, накъде искам да карате!

— Много добре, уважаема госпожице — каза той. Холгер не подозираше, че една иронична усмивка се беше плъзнала по устните

му. Но Розмари я видя и много и се прииска да заудря по гърдите му с юмруци.

Той се отнасяше към всекиго с уважение и симпатия, само за нея пазеше тази надменна усмивка. Той, един дребен шофьор, едно нищожество в този свят, в който само парите значеха нещо!

Само мисълта, че може би тя е причината за това негово държание, дори не мина през главата на Розмари Шюте. Тя потъна в едно упорито мълчание, докато стигнаха аутобана и Холгер даде повече газ.

Винаги му правеше удоволствие да кара бързата кола, особено по аутобана. Той забрави, че госпожица Шюте седеше до него и даже затананика тихо някаква мелодия.

— Не изнасяйте тук специални концерти! — избухна гневно младата дама. — Пуснете радиото.

Безмълвно Холгер се наведе и натисна копчето. Разнесе се танцова музика, някакъв глупав шлагер, който на Розмари обаче много хареса.

Тя много обичаше да танцува, но за съжаление рядко намираще партньор, който да я задоволи на дансинга.

— Можете ли да танцувате? — попита тя, излязла от своите мисли.

— Да, уважаема госпожице.

„Вероятно той не танцува толкова лошо — мислеше си Розмари. — Тези кавалери от предградията във всяко отношение са по-добри от търговците, които за такова нещо никога нямат време.“

— Ние тази вечер навярно ще можем да танцуваме — проговори тя. — Дано да имате поне донякъде сносен костюм. Аз няма да обличам някоя особено хубава рокля, тогава ще си подхождаме по-добре.

— За мен това ще бъде едно удоволствие, уважаема госпожице — каза Холгер иронично.

Но Розмари не притежаваше слух за иронията. Тя възприе неговата забележка буквално.

— Наистина ли? — попита тя, вече малко по-разположена. — Аз танцувам впрочем добре, Холгер.

— В това съм убеден, уважаема госпожице.

Час след час те пътуваха и спираха само да наляят бензин. „Дали тя не усеща глад?“ — питаше се Холгер, когато времето за обед премина, без Розмари да го накара да спре пред някой ресторант.

Розмари не чувствуваше никакъв глад, а мисълта, че нейният шофьор може би е гладен, даже не ѝ хрумна. По принцип тя никога не се интересуваше от другите хора.

Стомахът на Холгер започна да курка, но той не помоли да направят една малка почивка.

Така те пътуваха до вечерта. Тогава Розмари му заповяда да отбие от аутобана към един южногермански град.

„Аз ще имам дете — мислеше си тя. — И това ли още трябваше да ми се случи.“ Тя не се нуждаеше от много фантазия, за да си представи реакцията на нейните така наречени приятелки. Как само щяха да ѝ се надсмиват и как щяха да я нападат!

Този подлец, този мошеник! Погледът ѝ бе отправен втречено право напред, но тя не виждаше нищо от природата, тя виждаше пред себе си само лицето на Кнут.

Холгер спря пред един първокласен хотел.

— За моя шофьор е достатъчна една стая на мансардата — съобщи Розмари на управителя, който ги посрещна. — Една евтина стая — каза тя още по-ясно, както ѝ се стори, че трябва да направи.

Управителят измери дискретно Холгер. Той беше добър познавач на хората и веднага разпозна, че само горчивата нужда беше принудила този човек да стане шофьор.

— Много добре, госпожице Шюте — той ѝ подаде ключа и даде знак на едно пиколо да я заведе до нейната стая. Трима други се заеха да пренесат багажа ѝ.

— Вашата стая се намира на третия етаж, господине — той подаде и на Холгер ключа. Това не беше най-евтината стая на хотела, но той никак не мислеше да пести парите на госпожица Шюте. Тя имаше много пари, можеше нещо от тези пари да похарчи и за своя шофьор, нямаше нищо да ѝ стане.

— Качете се при мене след половин час — подхвърли му Розмари, преди да последва пиколото. — Ние ще отидем да вечеряме и тогава ще видим, какво можем да правим после.

Управителят набръчка челото си. „Възможно ли е да съм се заблудил в него? — попита се той. — Като мъж, който е издържан от

една жена, той действително не изглежда. А от друга страна, една дама не се храни заедно със своя шофьор?“

Холгер отгатна неговите мисли и държанието му стана още по-студено.

Той отиде точно навреме при своята господарка. Розмари беше взела душ и се беше преоблякла, стаята ѝ беше страшно разхвърляна. Тя беше привикнала да разхвърля нещата си, защото винаги след нея имаше някой, който да разтреби.

Розмари го изгледа, за да го прецени. „В своето цивилно облекло той изглежда като истински господин“ — установи тя и това чак я ядоса.

С високо вдигната глава тя мина пред него, а от нея се носеше силен мирис на парфюм. „Тя ще изпълни с него цялата трапезария — помисли си Холгер. — Дали винаги толкова много се парфюмира, когато излиза?“

Тяното влизане в трапезарията направи сензация, но Розмари забеляза, че интересът беше концентриран предимно върху нейния шофьор. Събираха си шепнешком главите и явно говореха за интересния мъж, намиращ се до нея.

„Да имаше поне по-хубави обувки“ — мислеше си Розмари. Тя изведнъж изпита срам заради него. „Утре още сутринта той трябва да си купи нови обувки — помисли си тя. — Това в края на краищата аз мога да изисквам от него.“ Главният келнер сам дойде веднага на тяхната маса и се осведоми за желанията им.

„Той се отнася с Холгер като с някой княз — помисли си гневно Розмари. — За граф Дален никой не беше правил такъв театър. Той е само мой шофьор — би искала тя да изкрещи в лицето на мъжа във фрака. — Аз съм онази, която е важната! Аз имам парите!“

— Какво бихте искали за вечеря? — попита Холгер, когато оберкелнерът се оттегли.

— Съставете сам едно меню. Изберете и подходящо вино към него — Розмари беше решила да го злепостави. „Какво разбираше той от подходящи вина! И ако той поръча фалшив сорт, тогава келнерът ще набръчка носа си. Но това с право му се падаше на този хлапак, който толкова много си въобразява!“

Холгер вдигна лениво ръка и много скоро оберкелнерът пристигна и се наведе с почит към него. Холгер избра отлично меню и

поръча три сорта вино.

Розмари гледаше напрегнато лицето на келнера. Тя нямаше никакво понятие дали вината подхождаха, но келнерът положително щеше да знае това. Неговото изражение, ако това беше възможно, стана още по-угодническо и изразяваше още по-голям респект. Холгер имаше щастие — усети Розмари.

— Разбирате ли нещо от вина? — попита тя, когато оберкелнерът предаде по-нататък направената поръчка. Страшно я нервираше, че келнерът стоеше близо до тяхната маса. Тя не обичаше келнерите да я наблюдават, докато се храни.

Наистина тя някога беше следвала курс по благоприличие и знаеше какъв прибор се използва към всяко ястие, но вкъщи нямаше толкова изискани, нито биещи на очи неща, вкъщи спокойно можеше да се справи само с вилица, нож и лъжица.

Един келнер застла с нова покривка масата и постави много прибори до чиниите.

— Как може един мъж като вас да разбира от вина? — попита Розмари горчиво. Той притежаваше това, което на нея ѝ липсваше — едно добро възпитание.

Холгер само се усмихна.

Розмари имаше мъчителното чувство, че за него тя е като отворена книга, че той може спокойно да чете мислите ѝ.

Самият оберкелнер им прислужваше. Розмари трябваше да признае, че шофьорът беше свършил своята задача отлично. Тя пи повече вино, отколкото беше добре за нея, но трябваше някак си да потисне и заглуши своя яд.

Главният келнер постоянно пълнеше чашата ѝ, щом тя я изпразнеше. Когато беше излизала с други господата, тогава трябваше те сами да наливат. Оберкелнерите винаги биваха заети с другите гости.

— Вие притежавате качествата на един отличен артист — каза тя, когато бе унищожила хубавия десерт. — Ако искате да се представите за княз, няма да имате никакви проблеми.

— Може би правя това по време на моята отпуска — Холгер се усмихваше пред себе си. — Останахте ли доволна, уважаема госпожице?

— Добре беше. А сега искам да танцувам. Да видим какво можете. Дори и един мъж като вас не е отличен във всяка една област

— Розмари много би се зарадвала, ако той се изложеше като танцьор.

Но и на дансинга той се представи много добре.

Всички жени в локала сякаш го поглъщаха с погледите си.

„Жалко, че той не произхожда от по-добрите кръгове“ — мислеше си Розмари. Която се оженеше за него, нямаше да направи лоша стъпка. Но тя искаше да влезе в отбраното общество и затова той не отговаряше на нейните интереси, за него не можеше да става и въпрос.

ГЛАВА XIII

— Хареса ли ви тази вечер? — запита Розмари, когато късно вечерта се завърнаха в техния хотел.

— Аз бях по служба, уважаема госпожице — напомни ѝ Холгер. Розмари стисна зъби.

— Затова пък вашата служба може да ви създаде удоволствие, Холгер. Всички признават, че аз съм една добра танцьорка.

— Който казва това, ни най-малко не преувеличава — увери я Холгер учтиво.

„Защо той никога не ми прави никакви комплименти? — питаше се Розмари. — На Астрид той положително казва много мили неща. Може би той не може да забрави, че аз съм негова господарка?“

Те стояха в коридора на хотела пред нейната стая.

Холгер ѝ беше отключил вратата ѝ Розмари вдигна глава. Очите ѝ блестяха влажни. Тя съжаляваше самата себе си.

— Аз бих искала вие да излизате с мен с удоволствие — призна тя почти боязливо. — Не ме ли намирате поне мъничко мила, Холгер?

— Аз нямам право да правя преценки за моята господарка, уважаема госпожице. Кога желаете да продължим утре?

— Навярно след закуска. Да се срещнем в девет часа в трапезарията.

— Както заповяда уважаемата госпожица — Холгер се поклони както винаги, когато тя го заговореше.

Розмари въздъхна.

— Аз ви благодаря за приятната вечер — тя преглътна. — Тя наистина ми достави удоволствие. — Момичето протегна страхливо своята десница, като че почти се боеше, че Холгер няма да я поеме.

Но младият човек знаеше кое беше негов дълг. Той стисна нейната ръка и се поклони дълбоко.

— Това много ме радва, госпожице Шюте — каза той топло.

„Ето, че той за първи път се обърна към мен с «госпожица Шюте» — мислеше си Розмари, много зарадвана на това. — Всъщност

той трябва да е много мил, ако би могъл по време на отпуската да забрави, че е мой шофьор.“

— Вие няма нужда да обличате утре своята униформа. Облечете се с обикновени дрехи.

— Много благодаря — за пръв път думите му звучаха така топло и приятелски.

Розмари му се усмихна и Холгер ѝ върна усмивката. Тогава той се обърна и тръгна по дългия коридор на хотела към асансьора. Розмари беше настанена на първия етаж.

„Наистина е един фин господин — мислеше си Розмари. — Неговите маниери са съвсем истински. Но той е все пак само един шофьор.“

Тя взе една таблетка за сън, с помощта, на която изпадна в неспокойна дрямка. Сънуваше ужасни сънища, които я измъчваха. Тя тичаше и тичаше, а зад нея една сган от хора, които ѝ се надсмиваха. Тя чуваше този подъл смях, тя искаше насън още по-бързо да тича, но сякаш имаше оловни подметки на краката, които не ѝ го позволяваха. Обляна в пот, тя се събуди и започна да търка челото си с опакото на ръката. Сутрешното слънце нахлуваше през прозореца.

Беше осем часът, време беше да става, но Розмари се чувствуваше като разбита, болеше я цялото тяло. В устата си имаше някакъв блудкав вкус. „Вероятно вчера пих повече и пуших повече, отколкото трябва“ — помисли си тя.

Едва под струите на душа жизненият ѝ дух се върна. Тя започна да се разглежда в огледалото. „Още нищо не ми личи, никой нищо не може да познае — помисли си тя. — И Холгер не би могъл да подозира, че очаквам дете. Какво ли би казал той, ако знаеше?“ Тя започна да си мечтае, че той би я разбрал, че може би би я взел в прегръдките си и би я утешил. Но същевременно тя знаеше, че тези мечти никога нямаше да станат действителност. Холгер беше само неин шофьор, а и съвсем не мислеше да вижда в нея нещо друго, освен своята подарка.

Тя слезе долу и се усмихна, когато го видя да я чака на една ъглова масичка. Той стана веднага и направи няколко крачки към нея да я посрещне.

— Как спяхте? — попита Розмари, докато нейният поглед изследваше изражението на лицето му.

— Благодаря, много добре. А вие? — Холгер още при първия поглед беше забелязал, че тя не бе могла да спи добре.

— Горещо-долу. За закуска вие кафе ли пиете или чай?

— Кафе — Холгер махна на келнера. Той седеше с гръб към прозореца и имаше цялата трапезария пред очите си.

Изведнъж Холгер видя един мъж, който влезе и се заоглежда, сякаш търсеше нещо. Неволно той наведе главата си, като че искаше да се скрие.

Но беше вече късно. Мъжът се спря като закован и тогава по загорялото му лице се плъзна една сияйна усмивка. С бързи стъпки той се приближи към тяхната маса.

Капки пот избиха по челото на Холгер. Той поклати глава, но другият изглежда не обърна внимание на това.

— Ваше Сиятелство, вие ли сте наистина? Княз Лобвайден, каква изненада да ви видя тук! — Той удари силно Холгер по рамото. — Аз вече се питах, какво ли е станало с вас.

Холгер стана вдървено.

— Граф Дифенбах, госпожица Шюте — ги запозна той.

Очите на Розмари станаха страшно големи. И тогава тя се усмихна.

— Не искате ли да седнете?

— Най-сърдечно благодаря, уважаема госпожице. Аз мислех, че не бива да вярвам на очите си, когато видях негова светлост да стои тук. Ние бяхме по-рано съседи, сигурно знаете.

„Какво означава всичко това?“ — питаше се Розмари. Една въпросителна усмивка блуждаеше по устните ѝ.

— Какво правите тук на запад? — попита граф Дифенбах, докато дискретно разглеждаше Холгер, изпълнен с любопитство. — Вие не сте се променили много.

— Вие също. Ние сме си винаги същите, както изглежда. По работа ли сте на път? — отклони Холгер разговора от себе си.

— Да, аз работя за едрата индустрия. Не е лошо, щом като не можеш да бъдеш върнат в стопанството. Като си помисля само, как ние по-рано стопанисвахме нашата глинеста почва. Но друг беше тогава животът, Ваша Светлост. А празненствата във вашия замък? А как е госпожа майка ви?

— Благодаря, добре.

— Това ме радва. Ако позволите, много бих искал да ви посетя. С това аз сам се поканвам тържествено. Ние имаме много да си разказваме за тези, както ми се струва дълги години.

— Вие истински граф ли сте? — изтърва се Розмари.

Волф фон Дифенбах я погледна учуден, после се разсмя, защото не знаеше, как трябва да реагира.

— Съвсем истински, както и княз Лобвайден. Ние бяхме по-рано съседи.

— Княз Лобвайден? — запъна се Розмари. — Аз не разбирам съвсем...

— Госпожица Шюте ме познава като господин Лобвайден — подхвърли нервно Холгер.

— А аз издадох една тайна. Безкрайно много съжалявам, Ваша Светлост. Надявам се, че няма да ми се разсърдите, това не беше с лошо намерение. Вероятно вашата титла в професията представлява известна пречка.

— До известна степен, да.

— Вие сте истински княз? — Розмари постави неволно дясната си ръка върху рамото на Холгер. — И вие никога не сте ми открили това?

— Аз смятах това за по-добре, уважаема госпожице. Но ето че пристигна нашата закуска.

— Мога ли да се присъединя към вас? — попита Волф фон Дифенбах. Той се усмихна весело на Розмари. Графът принадлежеше към мъжете, които на повечето хора са от пръв поглед симпатични.

Той беше малко по-дребен от Холгер, но все пак по-висок от среден ръст. Имаше тясно лице и много светла коса. Личеше си, че прекарва повечето време на открито. Кожата му беше бронзова от слънцето.

Сърцето на Розмари биеше силно. Ето че тя е познавала и един княз и не е знаела това! Един обеднял княз, който приемаше всякаква работа, която му се предложеше. Обръщаха се към него с „Ваша Светлост“. На един граф казваха обикновено само „графе“, а не „Негова Светлост!“

— За мен също така кафе — подхвърли Волф фон Дифенбах на келнера. — Какво правите вие сега? — запита той с любопитство.

— Негова светлост ме придружава на едно пътешествие — поясни Розмари, преди Холгер да може да се издаде. — Ние сме приятели.

Холгер се поклони леко както седеше. Той се срамуваше малко от някогашния си съсед, комуто явно бе провървяло по-добре и се беше наредил по-добре тук на запад.

Волф се усмихна с разбиране. „Княз Лобвайден си е уловил една златна рибка — помисли си той. — Пък и защо не? Не чакаше ли и той връзките му с жените да му предложат някакъв шанс?“

— Ще останете ли тук повече? — попита Волф фон Дифенбах.

— След закуска веднага потегляме.

— Но ние бихме могли... — Розмари не беше съгласна така бързо да се откаже от удоволствието да стои до един княз и да може да разговаря с един истински граф.

— Нашият план за пътуването вече твърдо е определен, за съжаление — гласът на Холгер прозвуча енергично. — Но ние ще поддържаме връзка. Когато пак се върнем вкъщи, ще ви се обадя.

— Ето тук моята визитка. И удръжте на вашата дума, Ваша Светлост. Аз се радвам, че сте дошли дотук. Да бяха сега старите времена! — Той зададе още няколко въпроса за общи познати и благородническите титли хвърчаха из въздуха.

„Холгер познава най-фините хора — мислеше си Розмари. — А той е само мой шофьор. Липсват му само пари, за да го приемат в най-фините кръгове. Ако би имал дори и малко състояние, той би успял, защото принадлежи към тях. А също и неговата жена!“

ГЛАВА XIV

— Какво се е случило? Ти вече се връщаш?! Да не си болна? Да не би Холгер да е бил нахален? Тогава ще изхвъркне от мястото си.

— Спри да си поема дъх, мамо! — спря я сурово Розмари. — Имам много да ти разправам. Ще има да се учудиш, когато ти кажа, какво съм научила.

— Дали ще е толкова важно? Да не е нещо за Дален? Уловили ли са го?

— Татко вкъщи ли е?

— Не, той се обади преди малко. Днес пак ще се върне късно. Не трябва да го чакаме с яденето. Но разправай, по-скоро! Какво се е случило? Ще се пръсна от любопитство.

— Какво мислиш? Кой е Холгер? — Розмари зададе въпроса си по много драматичен начин, но очите ѝ лъщяха със сензационно сладострастие.

— Холгер? Нашият Холгер? Да не е и той някакъв мошеник? Впрочем този човек още в началото ми се видя подозрителен, Розмари. Не ти ли казах веднага, че той е някак прикрит. Значи още един мошеник! Да не е откраднал твоите бижута? Кога ще дойдат да го арестуват?

— Мамо, остави ме най-после да се изкажа. — Виждаше се, каква наслада изпитваше Розмари, че майка ѝ се намираще на съвършено погрешни следи. — Холгер не е този, за който се представя.

— Какво, да не е някой затворник? Може би даже убиец? Да не ми стъпва повече в къщата, Розмари!

— Той е княз!

— Какво е той? — Госпожа Маргарете гледаше втренчено дъщеря си с ококорени очи.

— Ти чу съвсем правилно. Из пътя случайно се срещнахме в хотела с един негов предишен съсед, също много виден и благороден човек. Истински граф. Представи си, ние седяхме на една маса, наляво от мен един княз, а надясно — един граф, аз пък по средата!

— А ако те пак не са истински? — Госпожа Маргарете беше загубила вяра в благородството. — Холгер не е никакъв княз, искам да кажа, че това би проличало, ако той беше такъв.

— Той има маниери.

— И Дален имаше маниери.

— Той! — По-презрително не би могло да се изговори тази дума! — Холгер е истински княз! А и майка му също. Аз веднага забелязах, че тя е нещо по-особено.

— Глупости! Нищо не вярвам от всичко това. Един княз няма да работи като шофьор.

— Той навярно се срамува, защото сега е беден. Той не иска да приеме милостиня от своите по-ранни приятели. На граф Дифенбах той също не каза, че е съвсем без средства. Такива са истинските благородници.

— Накара ли го да ти покаже своите документи? — попита недоверчиво госпожа Маргарете. Втори път тя нямаше да попадне в мрежата на един фалшив аристократ. А този път направо на княз!

— Но, мамо, как можех да настоя неговата светлост да ми покаже документите си?

— Тогава баща ти ще направи това. Той е наш шофьор и това е всичко. А какво е бил някога по-рано това не ме интересува. Нека сложи загубения си замък на шапката за украшение.

— Те са имали прочут конезавод.

— Те всички винаги са имали какво ли не, когато ги чуеш да разправят. Всички са били ужасно богати. Но чудното е, че не могат никога да докажат това.

— Аз му вярвам. Аз веднага забелязах, че Холгер е нещо по-добро.

— С неговите парцаливи дрехи? И затова ли се върна обратно?

— И ти ще ме разбереш, мамо. Виж, Негова Светлост е напълно обеднял...

— Не казвай винаги „Негова Светлост“, когато говориш за Холгер! — изръмжа госпожа Маргарете, но все пак това обръщение беше повлияло и върху нея. Тя само се опитваше да се противи на това.

— Какво ще кажеш, ако аз се омъжа за него? — попита Розмари. — Тогава ще стана княгиня Лобвайден и глупавата Герда ще трябва да

ми казва „Ваша Светлост“. „Има ли Ваша Светлост някакви желания“ — запита тя с престорен глас. — Майчице, това е прекрасно, само като си го представи човек! А Мариане ще се пръсне от завист. Те не желаеха дори граф за мен, а когато им представя сега един княз...

— Ако той е истински — подхвърли госпожа Маргарете, но този път това звучеше значително по-малко нападателно, отколкото преди. — Колко зъбци има неговата княжеска корона? — попита сега тя.

— Нямам понятие. Но във всеки случай повече, отколкото тази на един граф. Има също и един истински герб, не като този върху нашите пощенски пликосе и хартия...

— Ти мислиш ли, че той ще иска да се ожени за теб?

— Би бил много глупав, ако каже не. Татко ще се погрижи да му намери добро място.

— Умее ли той нещо? — поиска отново да разбере майката.

— Естествено работата ще бъде само за представяне. Един истински княз никога не работи.

— Но нашата трева той все пак окоси — напомни майката на Розмари. — И съвсем не лошо. И колата сам мие. И затова аз не зная, дали един истински княз би могъл да прави такива неща.

— Но той няма пари, какво искаш да прави? От нещо трябва все пак да се живее. И освен това той има на шията си Нейна Светлост, княгинята.

— Неговата майка — госпожа Маргарете кимна. — Той изглежда много привързан към нея. Аз малко поразпитах Астрид за нея. И така, Астрид мисли, че тя произлиза от добро семейство, но за княгиня тя разбира се дори не е и помислила. Как ли би могла да стигне до такова заключение?

— Нали? И слава на Бога, никой не го познава от нашите познати и в кръга, в който се движим. Естествено никой не трябва да знае, как съм се запознала с него.

— А татко, какво ще каже той за това?

— Той обеща да ми намери съпруг от благородниците. Аз му спестих този труд и той трябва даже да ми бъде благодарен.

— Ти вече осигурила ли си нещо с Холгер?

— Не, той няма понятие, какви намерения имам спрямо него. Искам първо, да говоря с баща си. Във всеки случай аз не мога да му направя предложение, това той трябва да схване.

— Той би трябвало да се зарадва ти да направиш предложение. Да бъдеш горд е хубаво, но с това човек не може да се нахрани. Но сега, когато ти всичко ми разправи, започвам и аз да намирам, че той има нещо княжеско в себе си. А неговото име? Аз намирам, че и то звучи така — Фон Лобвайден. Така не се нарича никой слуга.

— Точно така. А, ето татко! — Розмари скочи и извади бутилката с коняка от бюфета. Тя препълни щедро чашата.

Лудвиг Шюте избъбри нещо, което двете жени трябваше да сметнат за поздрав и се хвърли в едно кресло. Безмълвно той взе чашата и я изпразни на един дъх. Дъщеря му поднесе втора.

— Пийни си, татко — покани го Розмари. — Искам да поприказвам с теб.

— Цял съм слух. Говори.

— Аз ще имам дете.

— Какво? — Лудвиг Шюте постави на масичката обратно чашата. — Повтори още веднъж, защото мисля, че те разбрах погрешно.

— От Дален. Зная какво можеш да ми кажеш, затова можеш да си спестиш труда, татко.

Лудвиг Шюте с мъка пое въздух.

— Веднъж вече е станало. Аз не мога да го променя. Аз бих искала сама да се набия.

— Аз сам мога да свърша тази работа.

Госпожа Маргарете се хвърли на гърдите му и улови ръцете му.

— Не се вълнувай — молеше го тя приглушено. — Ние имаме някой, който трябва да се ожени за Розмари.

— Проклети да сте вие жените! — задъха се Лудвиг Шюте. — Вие сте божие наказание.

— Може да е така, но сега не е време да разсъждаваме. Нашият шофьор е всъщност княз Лобвайден.

— Защо пък не и крал? — избухна отново мъжът ѝ.

— Той е княз и този път истински. И аз искам да се ожена за него — изговори набързо Розмари.

— Завчера за Дален, днес пък за Холгер. Любопитен съм да видя, за кого ще искаш утре. Той знае ли за детето?

— Естествено, не. Той никога не трябва да узнае това. Това ще бъде едно седмаче и никой няма да може да ни се надсмива, татко!

Никой! Те ще станат жълти и зелени от завист.

— Колко струва той? — попита Лудвиг Шюте.

Розмари захапа долната си устна.

— Ти искаш да кажеш, че той не ме обича? — прошепна тя.

— Аз мисля, че ако е един истински княз, той трябва веднага да се ожени за теб. Аз ще трябва да му предложа пари и това, само защото ти налетя на този подлец й търсач на зестри. Още в началото аз ти казах, че Дален не е стока. Но ти, разбира се, знаеше по-добре от мене.

— Много съжалявам, че не те послушах, но упреците сега нищо не могат да променят. Холгер ми харесва. Той има в себе си нещо, което ме привлича.

Баща й измърмори някаква неразбрана клетва, после взе една пура, отхапа крайчеца й и го изплю на килима. И днес жена му не се осмели да му се скара за това.

Розмари драсна клечка кибрит и му я подаде.

— Е, какво ще кажеш, съгласен ли си?

— Ще обмисля. Първо ще направя необходимите разследвания. Ако той наистина е един граф Лобвайден...

— Княз Лобвайден. Обръщат се към него с „Ваша Светлост“.

— Ах, и аз ли ще трябва да се обръщам към него сега с „Ваша Светлост“? Ще има ли Ваша Светлост добрината да изкара колата от гаража? Естествено, само ако Негова Светлост е в настроение. За мен той е само шофьорът и нищо повече. Това да си го запишете двете добре.

— Но той е един толкова знатен човек, Лудвиг!

Нейният мъж й обясни, какво смята той за благородство.

— Но ти не бива да говориш така, когато Негова Светлост е тук — увещаваше го Розмари.

— Ако не му харесва, няма нужда да слуша. Заради него няма да си привържа намордник. Какво ли пък ще ни струва сега това?

— Това не е по негова вина, татко. Ако не беше тази война...

— Но тя дойде, както виждаш! Налей ми още една чашка, от ужас не мога още да се съвзема. Ти очакваш дете и то от един хлебар. Ще има да пече сладки в сандъка за пясък, когато си играе...

— Но престани сега! — изкрещя Розмари. — Помисли за Герда, тя не бива да чуе!

Старият пак изпи до дъно чашката си и след това потърси детективското бюро.

— Аз се нуждая от известни сведения, колкото е възможно по-скоро — изгърмя той в слушалката. — Парите нямат значение!... Това ми е безразлично!... Аз не мога да не спя всяка нощ!... Да, и аз се надявам на това. Довиждане!

Той грубо затвори телефона.

— Най-късно утре вечер ние ще знаем повече за твоя нов княз. А дотогава дръж се настрана! Не му се хвърляй на шията!

— Не крещи така силно, Лудвиг! — помоли госпожа Маргарете, плачейки.

— В моята къща аз ще викам, когато си искам! — мъжът удари с ръка по масата и отново подаде на дъщеря си чашата да я напълни.

ГЛАВА XV

И княгиня Кристине също доста се изплаши, когато видя синът ѝ да се завръща още на втория ден от своето запланувано уж за четири седмици пътуване. Но неговото усмихнато лице бързо я успокои.

„Колко ли дълго още ще останем да живеем тук?“ — питаше се Холгер, като оглеждаше уютните стаи. Някак си неговото сърце се бе привързало към градинската къщичка, която му бе струвала доста труд и мъка, докато я направи по-приветлива.

— Ти си приготвила масата за двама — учуди се Холгер като погледна масата. — Да не си станала ясновидка, мамо?

— Госпожица Астрид ще дойде тази вечер. Аз я помолих да дойде при мен да ми прави компания. Не можех и да подозирам, че ти ще се завърнеш толкова скоро.

— Тогава аз ще отида в градината, за да останете сами и да не бъдете смущавани — предложи Холгер, докато майка му постави на масата още един прибор.

Неговото настроение пред перспективата да види след малко Астрид се беше повишило с няколко градуса. И когато тя влезе, очите му светнаха от радост.

Лицето на Астрид се покри с нежна руменина. Тя беше разбрала, че той се е завърнал и дълго се беше колебала дали да приеме поканата на госпожа Лобвайден при тези обстоятелства.

— Не бих искала да ви безпокоя — каза тя след сърдечното поздравление на нейния домакин.

— Вие ни най-малко няма да ни безпокоите — увери я Холгер. Той ѝ направи комплимент за роклята, при което майка му поклати глава.

„Откога той е започнал да забелязва, какво облича някой?“ — питаше се тя учудена и малко загрижена. От друга страна Астрид бе съумяла за краткото време да спечели нейното сърце. Ако двамата се обикнеха и поискаха да се оженят, тя не би имала какво да възрази. Само една малка част съжаление оставаше, тъй като изборът на Холгер

не бе попаднал на някое състоятелно момиче. Но Астрид беше създадена да направи щастлив един мъж като сина ѝ. Тя произхождаше от добро семейство, притежаваше отлично възпитание и беше всестранно развита, като се интересуваше от най-различни въпроси. „С една такава жена Холгер може навсякъде да се представи“ — мислеше си тя.

Младият мъж умееше да поддържа разговора по време на яденето. Той даде едно забавно описание на краткото пътуване, като естествено прикри значителното произшествие, което беше станало причина така скоро да се завърнат.

— Госпожица Шюте изведнъж загуби желание да пътува повече — беше всичко, което той каза.

— Аз донесох едно шише вино — Астрид се усмихна смутено. — Искам да се реванширам, уважаема госпожо.

— Мога ли и аз да получа една чашка — попита Холгер. — То двойно повече ще ми се услади, тъй като идва от една така очарователна дарителка.

— Аз също се снабдих с една бутилка — госпожа Кристине искаше да отиде в кухнята, за да го донесе, но Холгер скочи и препречи пътя ѝ. — Стой тук и си почини, мамичко — помоли той, преди да изчезне зад вратата.

— Така е винаги. Той се отнася с мене, като че съм порцеланова кукла — госпожа Кристине се усмихна меланхолично. Холгер не подозираше колко много се заблуждаваше по отношение на нейните сили.

Отново тримата прекараха една много приятна вечер и отново те не подозираха, че бяха наблюдавани от чифт очи, изпълнени със завист.

— Той принадлежи на мен, само на мен — повтаряше упорито Розмари, докато дебнеше тримата, като стоеше отвън в градината. Тя се вслушваше във всяка дума, но можеше да разбере само това, което беше казано по-високо.

Тя почака, докато Астрид стана. Много естествено Холгер я изпрати до вилата.

— Лека нощ — каза той.

Астрид отстъпи крачка назад, когато му подаде ръка. Тя не искаше той пак да я целуне. Не, това не беше вярно, тя даже много

искаше да я целуне пак, но това не би издала на никого в света. Трогнат, Холгер гледаше обляното от лунната светлина лице.

— Аз толкова много обичам да бъда с вас — призна ѝ той тихо. — Ще се помъча да си намеря друго място и когато спечеля пари...

Той предостави на Астрид да отгатне какво би направил тогава. Чувство на щастие изпълни сърцето на младото момиче. Тя знаеше, че ще издържи своя изпит и тогава също щеше да може добре да печели. И тогава нямаше да е толкова нужно бъдещият ѝ съпруг да има голяма заплата. Като се съберяха неговата заплата и това, което тя би могла да печели, щеше да им бъде достатъчно.

Холгер не беше имал намерение да целуне Астрид, тъй като добре беше осъзнал, че още нямаше право на такава интимност. Но хубавичкото ѝ лице беше за него изкушение, на което не можеше да устои. Той постави ръцете си предпазливо на нейните рамене и я привлече леко, към себе си.

— Аз те обичам, Астрид — прошепна ѝ той, преди да допре устните си до нейните. Момичето не се помръдна в неговите обятия, но когато освободи устата ѝ, тя му се усмихна.

— Лека нощ, Холгер — и тя беше изчезнала в къщата, преди той да може да каже още нещо. Един миг Холгер остана да стои навън, после се отправи обратно към градинската къщичка, свел замислено главата си надолу.

В нейната стая гореше лампата и той виждаше силуета ѝ да стои до прозореца. Той ѝ махна, макар да знаеше, че тя положително не би могла да го види.

Холгер беше много щастлив, макар разумът да му показваше, колко малко причини има да бъде доволен от съдбата си. „За тебе тази любов означава нещастие — обясняваше му неговият разум. — Ти нищо не можеш да предложиш на момичето. Ти не трябва даже да ѝ казваш, че я обичаш. Тя ще очаква ти да се ожениш за нея. А от какво ще прехранваш своето семейство?“ Но въпреки тези тъй разумни доводи, Холгер се чувствуваше прекомерно щастлив.

А също и Астрид. Тя стоеше до прозореца, когато вратата на нейната стая бе отворена грубо. Вътре влезе Розмари. Тя даже не си беше направила труда предварително да почука. По лицето ѝ имаше червеникави петна, омраза и завист бяха изкривили и обезобразили нейните черти.

— Ти, развратнице такава! — изкрещя ѝ тя. — Не се ли срамуваш да се хвърляш на врата на княза? Нима вярваш, че той ще се ожени за тебе? За едно толкова евтино, незначително същество?

Астрид се отдръпна от нея. „Загубила ли е разума си Розмари?“ — питаше се тя и свитото, изкривено лице на братовчедка ѝ сякаш потвърждаваше нейното съмнение.

— Аз ще се ожена за него! Той принадлежи на мене! Аз ще стана княгиня Лобвайден! Не ти! Аз ти забранявам да се разхождаш и да се срещаш с него! Такова нещо няма да търпим под нашия покрив. И ние да приберем такава твар в нашия дом и да я третираме като наша дъщеря! Опаковай нещата си и се махай отук! Още днес! Още сега!

Розмари отвори вратата на гардероба и започна да хвърля дрехите безразборно върху леглото. С едно движение тя помете всички книги и тетрадки от масата.

— Трябва да си ги събереш и опаковаш! Не ме гледай така, като че не знаеш за какво говоря! Аз те видях заедно с Холгер!

— Но... аз не разбирам.

— Ти никога нищо не разбираш. Аз ще се омъжа за Холгер и никой не може да ми попречи в това. Но сега ти трябва да изчезнеш — Розмари улови Астрид за косата и разклати главата ѝ насам-натам. — Ти, лицемерно създание! Ти... — тя не се сещаше каква по-груба и по-унизителна дума да изкрещи в лицето ѝ, за да определи цялата лошотия и безнравственост на Астрид.

— Какво става тук? — нейният глас беше привлякъл вниманието на баща ѝ. — Карате ли се двете? Как само изглежда стаята!

— Астрид е започнала връзка с Холгер! Аз ѝ казах, че трябва да изчезва...

Лудвиг Шюте потърка с опакото на ръката брадата си.

— Вярно ли е това? — обърна се той спокойно към Астрид.

— Не.

— Срещаш ли се с него или не? — изкрещя отново Розмари.

— Холгер ме целуна.

— Хм... — промълви Лудвиг Шюте. Детективското бюро му беше дало само първите сведения по телефона, затова и той още не беше убеден, че Холгер фон Лобвайден наистина е едно и също лице с княз Лобвайден.

— Аз ще ѝ издера очите, ако остане — заплаши Розмари. — Още от самото начало тя започна да тича след Холгер.

— Най-добре ще е да отидеш тази нощ на хотел — реши спокойно Лудвиг Шюте. — Опаковай най-необходимото, утре спокойно ще поговорим за твоята по-нататъшна съдба.

— Както искаш — Астрид не се чувствуваше виновна за нищо. Тя гордо вдигна глава. Беше спестила малко пари, много малко, но за начало щяха да ѝ стигнат. До няколко дни тя щеше да вземе изпита и тогава можеше да застане на собствените си нозе и да бъда самостоятелна. И щеше да се срещне с Холгер, когато той поискаше. Тя нямаше да допусне да ѝ забраняват да обича, никому нямаше да позволи да ѝ се меси.

— Излез навън! — Лудвиг Шюте избута дъщеря си навън. В момента тя правеше много лошо впечатление, а той искаше да има спокойствие в къщата си.

Докато Астрид прибираще в една чанта най-необходимото, той извади своя портфейл и постави няколко банкноти на масата.

— С княза ти не бива повече да имаш нищо общо — каза той. — Би трябвало още преди да ми кажеш кой е той.

— Аз самата не знаех това.

— Добре, няма нужда нищо да ми обясняваш — Лудвиг Шюте не ѝ вярваше нито на една дума. Той самият ѝ поръча такси и почака с нея пред къщата, докато Астрид тръгна. — Обади ми се през деня по телефона в бюрото — каза той, когато ѝ подаде ръка за сбогом. На него изглежда никак не му беше мъчно, че тя напуска къщата му, в която беше живяла много години, при такива обстоятелства.

Но и Астрид също се сбогува без печал.

ГЛАВА XVI

— Вие трябва веднага да се представите на господаря, трябва много да побързате, било много важно — Герда беше силно запъхтяна, когато предаде на Холгер поръчката на господин Шюте.

— Идвам веднага. — Младият мъж хвърли поглед, пълен със съжаление, към добре сервираната маса за закуска и вдигна рамене. Задълженията му бяха над всичко останало.

— Изпий набързо поне чаша кафе и изяж един сандвич — помоли го княгиня Кристине. — Възможно е да трябва да караш някъде господин Шюте и кой знае кога ще можеш нещо да хапнеш.

— Той искал веднага да говори с мен, мамо — Холгер я целуна набързо по челото и излезе.

Лудвиг Шюте го очакваше в работната си стая.

— Седнете, драги — той посочи с десницата си, в която държеше неизпушена пура, към едно кресло.

Холгер седна, но не се облегна назад и с държанието си явно изразяваше, че се чувства на служба. Шюте се изкашля.

— Аз узнах, че вие сте княз, Лобвайден — премина той веднага към същината на темата.

Холгер се поклони в знак на съгласие. „Сега той ще ме изхвърли“ — помисли си той и въпреки цялото си самообладание, не можа да удържи едно неволно потръпване на лицето си.

Бащата на Розмари разглеждаше горния край на пурата.

— Аз не държа много за вас, князете — заяви тогава той на Холгер с шокираща откровеност, — но моите жени са съвсем подивели по старите титли! Така че аз нямам нищо против вие да се ожените за моята дъщеря.

„Трябва да съм чул зле“ — помисли си Холгер. Той нямаше абсолютно никакво намерение да вземе невъзпитаната Розмари за своя жена.

— Тя е моята единствена дъщеря и един ден ще наследи всичко, каквото притежавам. На сватбата аз ще припиша на Розмари петстотин

хиляди марки. Но държа вие да се ожените възможно най-скоро. Донесете ми, моля, необходимите документи, аз ще наредя да се извършат по-скоро нужните формалности.

— Страхувам се, че тук има някакво недоразумение. Аз нямам намерение да се женя за госпожица дъщеря ви, господин Шюте.

— На едно такова щастие вие разбира се не сте се надявали, мога да си представя това — Шюте се усмихна с разбиране. — При нормални обстоятелства аз бих ви изхвърлил, ако бихте ми отправили подобно предложение. Но вие знаете глупавата история с фалшивия граф Дален и аз нямам намерение да оставя дъщеря си да бъде така подиграна. Тя ще се омъжи за някой благородник, защо пък не и за вас?

„Този човек е полудял — мислеше си Холгер. — Той явно никак не се интересува какви планове бих могъл да имам аз. Аз нямам никакво намерение да се оженя за едно момиче като Розмари. По-добре да си остана беден.“

— Страхувам се, че вие ще трябва да промените вашите планове, господин Шюте — отвърна той спокойно. Той знаеше, че неговият отказ означава моментално уволнение.

— Ние не сме достатъчно добри за вас? — Гласът на тромавия мъж прозвуча заплашително. — Вие какво собствено си въобразявате, Лобвайден? Вие трябва да сте доволен, ако малко свежа и здрава кръв най-сетне се влее във вашия дегенерирал род.

Холгер стана.

— Мисля, че ние няма какво повече да си кажем, господин Шюте.

— Човече, не играйте ролята на обиден княз — но въпреки волята си Лудвиг Шюте се чувствуваше сконфузен от държанието на Холгер, което му направи силно впечатление. Този княз имаше маниери, които му харесваха. — Седнете пак, нека поговорим по-разумно и спокойно.

От любов към майка си Холгер пак зае мястото си. Една ледена студенина се излъчваше от него.

— Розмари си е втълпила в главата чрез женитбата си да влезе в по-добри кръгове на обществото. Вие сам знаете, Лобвайден, че ние сме прости хора, макар и в живота си да спечелих много пари. Аз нямам никакво светско честолюбие, никакво желание да общувам с по-

висшите кръгове. Не считам за нужно да се свързвам с хора от вашия сорт.

Холгер седеше вдървено, без да възрази нищо на тези признания.

— Аз ви предлагам една сделка, Лобвайден. Розмари е едно мило момиче, това вие трябва да признаете и когато тя стане ваша жена, тогава никой повече няма да пита откъде произлиза тя. Аз ви обещавам, ние ще се държим много сдържано и няма да ви се натрапваме.

— Аз ценя вашето предложение, господин Шюте, но моят отговор все още е не.

— Назовете ми тогава вашите условия. — Лудвиг Шюте беше привикнал да се пазари и в този случай той не очакваше друго. — Вие искате да имате пари за себе си? Но добре, аз ви разбирам. Колко пари искате?

Холгер прекара ръка през челото си. „Аз навярно сънувам всичко това. Не е възможно господин Шюте да счита брака само за сделка.“

— Двадесет хиляди. Размислете още веднъж, колко много пари са това, Лобвайден.

Холгер импулсивно поклати глава.

— Не е ли достатъчно? Добре, петдесет хиляди, но това е вече последната ми дума. Не мислете, че ние разчитаме само на вас. Във вашите кръгове има мнозина пропаднали благородници, които биха изтърпели какво ли не, само за да се оженят за моята дъщеря.

— Аз не мога, господин Шюте.

— Както искате. Забравете разговора ни.

— Не, татко! — Розмари не се беше срамувала да подслушва. Тя се втурна в работната стая на баща си и се спусна към него. — Аз искам да имам Холгер и никой друг! Моля, Ваша Светлост, аз разбирам, че вие сте изненадани, но... — умолително тя протегна ръцете си към Холгер.

Князът я гледаше под мрачно свитите си вежди.

„Ако се оженя за нея — помисли си той за първи път, — тогава за мен няма да има вече борба за съществуване, аз ще бъда напълно осигурен. Мама ще може да живее без всякакви грижи. Аз самият ще имам това, от което се нуждая.“

„Не — помисли той отново, — цената е много висока.“

— Махни се оттук! — Шюте изтика дъщеря си към вратата. — Не се бъркай в мъжките разговори. Аз ще уредя работата с Лобвайден.

— Никога ти няма да намериш друг княз, който би могъл да се ожени за мен, татко. И помисли за... Ти знаеш вече.

— Проклятие, но побързай да се махнеш! — За детето Лудвиг Шюте наистина не беше помислил. Нима неговата Розмари щеше да роди едно извънбрачно дете? Да станат за подигравка на съседите? Не!

— Запалете си една пура — тикна той към Холгер кутията с пури, като отново се отпусна в креслото. — Вие сам чухте, че моята дъщеря си е втъпила в главата да има само вас. Затова кажете сега вие какво предлагате.

— Аз не обичам госпожица дъщеря ви.

— Глупости! Любов! Касае се за пари, Лобвайден! Сто хиляди марки! Но затова пък трябва да бъдете поне малко мил към Розмари. Боже мой, та толкова много ли искам? — изкрещя той на княза.

— Аз обичам друга, господин Шюте — Холгер направи това признание с понижен глас.

„Какво каза той?“ — запита се Розмари, която отново подслушваше на вратата.

— Оженете се за Розмари. Тогава ще видим по-нататък. Един такъв брак не е нужно да трае цял живот — също и Лудвиг Шюте говореше с понижен глас. „Детето трябва да има баща!“ — като че някакъв чук удряше главата му. А един малък принц в неговия дом, тогава съвсем няма да е лошо!

— Господин Шюте! — Какво предложение се беше осмелил да му направи бащата на Розмари!

— Оженете се за моята дъщеря и след известно време може да се разведете. Тогава тя ще си остане княгиня, ще общува с висшите кръгове и ще има време и възможност да си потърси друг мъж, който ще съумее да оцени правилно нейните качества. Лобвайден, та това е за вас един скок нагоре, така вие ще се осигурите!

— Как си представяте подробностите? — попита Холгер потиснато.

— Аз ви предлагам в брой сто хиляди, ако вие заявите, че сте готов да се ожените за моята дъщеря в срок до три седмици. Ние сме готови да се съгласим на един евентуален развод, в случай че вие и Розмари след изтичането на известен срок все още желаете това.

Докато трае вашият брак, вие ще получавате от мен нещо като един вид заплата!

Холгер преглътна.

— Аз не мога така бързо да кажа да или не — каза той с тих глас.
— Вашето предложение е така изненадващо за мен.

— Това е една сделка. Аз купувам едно име за моята дъщеря и това име ще ми струва сто хиляди марки. След развода вие ще сте един състоятелен мъж и ще можете да си уредите едно разумно съществуване. Или искате завинаги да останете шофьор?

Лицето на Холгер съвсем беше изгубило цвета си и изглеждаше напълно отпаднало, когато той стана.

— Мога ли сега да си вървя? — попита той замаян.

— Ще очаквам вашето решение до десет часа, дотогава ще си бъда вкъщи. Ако дотогава нищо не чуя за вас и от вас, то аз ви съветвам да приберете нещата си и да поръчате една кола за вашия багаж. Надявам се, че ние се разбрахме Лобвайден.

„Изнудване — помисли си Холгер. — Ти знаеш добре, че ме държиш в ръцете си.“ Той не беше подозирал, че толкова много може да мрази някого, както този прост парвеню.

„Трябва да продам моята чест и гордост и всичко това за сто хиляди марки. Ако не го направя, тогава мама ще бъде изхвърлена на улицата. Аз лесно ще се справя, но какво ще стане с нея? И този мръсник знае, че ме държи в ръцете си!“ — Холгер се отправи като сомнамбул към вратата и Розмари побърза да се скрие в една съседна стая.

Тогава тя се втурна в работната стая на баща си.

— Какво каза той? — извика тя въвн от себе си.

— Той ще го направи, само че още се преструва. Негова светлост се нуждае от време за размишление! Всичко е наред, Розмари. Тези хора са наистина много особени, но не са и съвсем луди. Моят внук ще бъде един принц.

Лудвиг Шюте се усмихваше под мустак. Той не държеше уж никак на благородническите титли, както твърдеше често и с удоволствие, но ако дъщеря му станеше княгиня, това естествено беше нещо съвсем друго.

— Ти си истинско съкровище, татко — Розмари покри лицето му с целувки.

ГЛАВА XVII

— Кафето е още топло — посрещна госпожа Кристине своя син. — Няма ли да има нужда да караш някъде господин Шюте? — Тя бързо свали кафеника от котлона и наля на сина си една чашка. — Но седни сега, защо си така нервен?

Нейният въпрос беше справедлив, тъй като Холгер нервно препускаше насам-натам из стаята. За малко той се спря пред прозореца, след това пак продължи да се движи, като нито за секунда не можеше да се успокои.

— Ядове ли имаш? — попита майка му, предчувствайки нещо. — Холгер, кажи ми, какво се е случило. Недоволна ли е от теб госпожица Шюте?

Една много горчива усмивка изви устните на Холгер.

— Напротив, тя е толкова доволна, че дори иска да се омъжи за мене. Великолепно, нали? Съпруг на заплата, това е нещо съвсем ново. А ако не можем да се понасяме и да се обикнем, тогава просто ще се разделим. Той съвсем забрави да назове сумата, която ще получа в такъв случай — Холгер издаде едно ръмжене, което наподобяваше гласа на раздразнен лъв. Нищо чудно, че майка му не разбра нито дума.

Младият мъж се опита да се съвземе, кръстоса ръце пред гърдите си и мрачно загледа развълнуваното лице на любимата си майка.

— Господин Шюте ми предложи ръката на своята дъщеря.

Княгиня Кристине потърси облегалото на един стол и се отпусна тежко. Краката просто не искаха повече да я държат.

— Но това е само една шега — промълви тя, но знаеше, че фантазията на Холгер не би стигнала дотам да измисли нещо толкова безумно.

— Аз помолих за малко време за обсъждане. До десет часа трябва да дам решението си. Ако кажа не, тогава...

— Тогава ние трябва да се махнем оттук — довърши майка му изречението със сломен глас.

— Да, такива са хората! Или хващат някого здравата или му показват камшика. С нас, могат да правят същото. Във всеки случай във вилата добре може да се живее.

— Но ти не искаш да се ожениш?

— Остава ли ми място за избор? — извика Холгер. — Прости, мамо, но нервите ми в последно време са много обтегнати.

Той посегна към чашата и трябваше да си помогне и с лявата ръка, за да поднесе чашата до устата си, иначе щеше да разлее кафето, толкова силно трепереха ръцете му.

Майка му го гледаше много уплашена.

— Нали ти желаете това, мамо? Нали аз трябваше да намеря една богата жена? Сега ето, мога да имам такава. Ние стигнахме до целта на нашите желания.

„Той никога не е говорил лошо за госпожица Шюте“ — си помисли княгиня Кристине, но въпреки това тя чувствуваше, че Холгер презира младата си господарка. И затова той не трябваше да се жени за нея, колкото и да беше богата.

— Тогава трябва да започнем да опаковаме — каза тя тихо. — Кога трябва да изпразним жилището?

— Въобщо няма да опаковаме! Ние оставаме! — Холгер притисна чело към стъклото на прозореца. — Нали най-сетне човек може и да се разведе — каза той тежко.

— Един княз Лобвайден не се продава, Холгер. Момче, какво те е прихванало? Ти загуби едно работно място, това е всичко, повече нищо не се е случило. Мисля, че нашето старо жилище още стои празно. Може би ще можем пак да го наемем. А ако не, все ще намерим някъде да се подслоним.

— Откъде вземаш този кураж, мамо? — попита Холгер с мъка. — Аз трябваше да те послушам. Ти не искаше да се местим тук. Но аз бях толкова убеден, че ще мога да запазя мястото си. Но до мисълта, че ще трябва да се омъжа за госпожица Шюте, естествено не бях стигал.

— Жалко за толкова много труд, който положи, докато се наредим тук уютно. И всичко това излиза, че било напразно. Твоят наследник ще има да се радва. Но ти все пак трябва да ядеш, колкото и да си развълнуван. Поне един сандвич хапни. От любов към мен.

— Една хапка за мама, една хапка за татко, една хапка за уважаемата госпожица! — Холгер избухна в ужасен смях.

Майка му бързо запуши с ръце ушите си. По измъченото му лице тя виждаше, че на него му беше по-скоро до плач, отколкото до смях. Но не мина много време и той отново се успокои.

— Аз ще се ожения за нея.

— Не, ти няма да направиш това. Не и заради мен, Холгер. Аз зная какво изпитваш сега и как се чувствуваш. Ти мислиш за мен. Ти искаш да се пожертвуваш заради мен. Но такава жертва аз няма да приема. Аз няма да имам вече и една спокойна минута, ако ти се ожениш за тази жена.

— Тогава отново ще започне времето на гладуването. Колко хубаво се бяхме наредили тук!

— Ние пак ще се наредим добре, ще видиш.

— Не вярвам вече в това.

— Помисли за госпожица Астрид. Тя ще те презре, ако ти се ожениш за госпожица Шюте.

— Моля те, млъкни — разсърди се Холгер.

— Не, сега аз не мога повече да мълча. Ти си отчаян и в своето отчаяние не бива да вземеш решение, което ще те направи нещастен за цял живот. Искаш ли една госпожица Шюте да носи нашето име? Нима действително искаш да направиш от нея една княгиня Лобвайден?

Измъчен, Холгер гледаше покрай нея. Беше изключено да си представи госпожица Розмари като княгиня Лобвайден.

— Тя ще направи за смях нашето име. Ние загубихме всичко, Холгер, само не и нашето име. Не го залагай сега лекомислено на карта. Толкова важни чак парите не са...

— Това ти говореше, по-рано, когато имахме достатъчно. И тогава ти беше права. Но днес? Без пари човек е нищо. Имаш ли пари, тогава представляваш нещо.

— Такива са схващанията на обикновените хора. Ние никога не сме мислили така. За нас имаха значение други неща, даже и когато сме били бедни. Изпий още една чашка кафе, Холгер. Запали и една цигара.

— Мой дълг и задължение е да се грижа за тебе, мамо. Аз съм млад, здрав. А не съм в състояние да изхранвам своята майка! Имаш много добър син, няма какво да се каже.

— Аз имам един син, с когото се гордея — възрази княгиня Кристине. — И много искам да продължавам да се гордея с него! И

ние няма в какво да се упрекваме, поне досега. И това не бива да се промени.

— Сто хиляди марки иска той да ми даде, един вид капаро.

— Нека си задържи парите, ние не се нуждаем от тях. Върви при него и му кажи, че трябва да си купи друг мъж за своята дъщеря.

— Имам още един час време да размисля. Мамо, не избързвай. Помисли за всичко това, което ще можеш да си доставиш, ако аз се ожена за госпожица Шюте.

— От тези хора аз нищо няма да приема. Твоята заплата ти си я изработваш, Холгер, но това, което искат да ти дадат... Аз не бих взела нито пфениг от техните пари, даже ако ще трябва да умра от глад.

— Но помисли за времето, което лежи зад нас. Трябва ли да започне то отново?

— Ние винаги сме имали достатъчно за ядене и сме имали покрив над главите си. Ти сам казваше, че си млад и здрав, Холгер. Един ден ти пак ще изплуваш отгоре. А сега изпий кафето. Няма всъщност много в каната. Почакай един миг, аз бързо ще приготвя прясно.

— Ние скоро пак ще трябва да пестим кафето.

— Заместителят на кафето също е хубав и ми се услажда — майка му се засмя смело. Тя не показваше колко много се страхува от неизвестността, която отново ги очакваше. В момента само едно беше важно: Холгер да реши правилно, да вземе едно умно и добро решение.

И затова тя с нищо не биваше да се издаде, че се страхува. Едва когато остане сама, тя можеше да си позволи да се наплаче и да ѝ олекне. Сега тя само се усмихваше.

— Може би Дифенбах ще може да ми намери някакво място. Той изглежда има връзки. Но не, аз не мога да го помоля за това. Боже мой, какво стана с нас, мамо!

— Аз мисля, че ние сме се променили, Холгер — младият човек я беше последвал в кухнята и я гледаше, докато приготвяше кафето.

— Може би ще мога да поговоря с господин Шюте. Като шофьор аз с нищо не съм се изложил, в нищо не съм се провинил — Холгер се отдели от дървената рамка на вратата, на която се беше облегал и се приготви да отиде в хубавата вила.

Герда изскочи от кухнята, когато той влезе в хола.

— Господин Холгер, знаете ли какво се е случило? — изненада го тя.

Младият човек вдигна учудено веждите си.

— Аз бях преди малко в стаята на Астрид, о, как само изглежда тя! Като че оттам е минала вихрушка. Всичките ѝ дрехи са разхвърляни по леглото, а книгите ѝ лежат на земята. Госпожицата не е вече тук.

— Знаете ли къде е госпожица Астрид?

— Не, аз... Телефонът! — Герда взе телефона и се обади. — Нашата госпожица Астрид — прошепна тя на Холгер, докато се вслушваше. — Естествено, че ще направя това. Можете да бъдете напълно спокойна. Ще опаковам всички книги. Холгер може да ви донесе по-късно книгите, той тъкмо сега е до мене. Но защо вие така бързо ни напуснахте, госпожице Астрид?

Тя видя, че Холгер се наведе напред, като че искаше да чуе отговора на Астрид.

— Лични причини — казва тя — прошепна му Герда. — Аз мисля, че старият я е изхвърлил.

„Заради мене — помисли си Холгер. — Те трябва някак си да са узнали, че ние се обичаме. Но тя в нищо не може да бъде упреknата. Няма никаква причина да бъде изхвърлена изведнъж на улицата. Какви хора са всъщност тези тук!“ Той вдигна високо главата си. Досега се беше колебал какво трябва да прави. Сега вече знаеше. С такива хора той нямаше нищо общо. Една усмивка на облекчение се появи на устните му, когато се упъти нагоре.

Няколко минути по-късно Герда чу господарят да крещи. Тя се спря любопитно до вратата. Какви ругатни само употребяваше! Герда намери за възмутително това, което господарят наговори на Холгер.

Тя чу достатъчно, за да разбере, че Холгер беше веднага уволнен. „Аз усещах това да се приближава — помисли си тя. — Още от самото начало. Той не подхождаше никак на тези Шюте!“

ГЛАВА XVIII

— Влез! — извика Астрид, когато някой почука на вратата на хотелската стая. Тя седеше до масата над единствената книга, която беше успяла да вземе при прибързаното си напускане. „Навярно е камериерката, която иска да почисти“ — помисли си тя.

Но това беше Лудвиг Шюте, който влезе и затвори вратата с тока на обувката си. По лицето му още имаше една нездрава червенина. Той все още не можеше да преживее това, че един никакъв шофьор, макар и с княжеска титла, се беше осмелил да му се опре, да се противопостави на предложението му.

— Добър ден, чичо Лудвиг — поздрави го Астрид, когато той нищо не продума. — Мило е, че идваш да ме посетиш.

Шюте се огледа наоколо. Лицето му издаваше какво мисли той за обстановката. Това беше най-евтината стая, която Астрид бе могла да намери.

— Ти трябва да се върнеш обратно у нас — избърбори той. — Този идиот Лобвайден не иска да се ожени за Розмари. Но аз ще се справя с хлапака, това мога да ти кажа.

— Той не иска да се ожени за Розмари? — Една усмивка се плъзна по лицето на Астрид.

— Той е напълно оглупял. Аз му предложих сто хиляди марки и една голяма заплата, но тези фини благородници все още си мислят, че са нещо по-добро от нас. Но затова пък му казах, какво мисля за него.

Астрид все още се усмихваше, когато затвори книгата си и се обърна напълно към него. „Аз се надявах, че той би решил така — призна си тя, — но всъщност не го очаквах.“

— Лобвайден са много горди — каза гласно тя.

— Нищо нямат те, тези хора. И затова така се възмутих, че отказа да се ожени за нашата Розмари. Той щеше да бъде щастлив да живее с нея при нас.

— Аз мисля, че хора като него ти никога няма да разбереш, чичо Лудвиг.

— Но и ти, нали? Ти също си, нещо по-добро. Една фина дама! Но аз плюя на това, Астрид. Опаковай твоите вехтории, аз ще заплатя долу сметката ти. Но побързай, нямам време за губене като другите хора. Розмари се нуждае от тебе.

— Как така?

— Тя лежи в стаята си и ридае, и вие. Погрижи се за нея, утеши я.

— Съжалявам, чичо Лудвиг, аз нямам никакво време за това.

— Какво? — Мъжът наклони напред огромното си туловище. — Какво нямаш ти?

— Нямам време, чичо Лудвиг — повтори Астрид търпеливо. — Другиден ще държа моя изпит. Дотогава трябва здравата да уча. Бъди така добър и нареди да ми изпратят тук моите вещи и книгите.

— Какво значи това? Ти си свърши работата и край! Ние имаме нужда от тебе вкъщи! Не прави глупости, момиче! Не се цупи. Аз не обичам такива работи. Ти познаваш Розмари. Когато се разгневи, тя лесно казва неща, които не мисли. Да не би да настояваш сега пък за извинение?

— Не, чичо Лудвиг. Аз искам най-сетне да стъпя на собствените си крака. Предложиха ми вече едно място, ако издържа изпита добре.

— Едно място? А ние? Ние имаме нужда от тебе. Ти знаеш, че вкъщи не можем да се лишим от тебе. На Розмари човек не може да разчита, а твоята леля не умее нищо да прави. Искаш ли да ти увеличи джобните нари? За това можем да поговорим. Ти ще получаваш десет марки повече на седмица.

— Аз няма да се върна при вас, чичо Лудвиг. А какво ще стане сега с Холгер?

— Нямам понятие. Но той трябва да изчезне от очите ми, това е единственото, което ме интересува. Да не иска да се ожени за Розмари, можеш ли да си представиш такава нещца?

Астрид знаеше, че ще раздразни чичо си, но не можеше да не се усмихне. Беше толкова хубаво, че Холгер бе останал верен на себе си, не се беше продал. Кой друг мъж на негово място би проявил такава самоуважение?

„Аз те обичам!“ — струваше й се, че чува гласа му до ухото си.

— Но ти не можеш да го уволниш така внезапно. Той в нищо не се е провинил. Ако иска, той може да те обвини пред работническия

съд. Аз бих могла да ти назова параграфа, който важи при такъв случай. В задочните курсове се четат също така и лекции по правните въпроси.

— Пощади ме от твоите мъдрости, хлапакът трябва да изчезне, а на работническото право аз плюя. В края на краищата аз плащам, а не съда.

— Ти трябва да му предложиш заплата за четвърт година. А също така трябва да му заплатиш и дрехите.

— А не трябва ли да му купя също така и една къща? — подигра се Лудвиг Шюте. — Ти глупаво, дръзко същество! Но това става с вас, като завирате главите си в книгите. Нищо разумно не може да излезе тогава от вас.

— И работниците също имат права. Или ти искаш да представиш пред съда като причина за уволнението, че Холгер, въпреки голямата зестра, е отказал да се ожени за Розмари?

— Кой говори тук за работнически съд?

Астрид забеляза, че чичо ѝ беше неуверен. Тя се бореше за Холгер и затова беше готова да отиде докрай!

— Той може да направи скандал. Най-добре ще бъде да се разбереш с добро с него. Предложи му една сума и му дай време да си потърси квартира. Понякога тези съдебни решения ги описват във вестниците. И аз мога да си представя, че на тебе никак няма да ти е приятно да поведеш един съдебен процес.

„Дали той ще направи такова нещо?“ — питаше се Лудвиг Шюте, но на основании на своя жизнен опит, той вярваше в хорската подлост. А когато се касаеше за пари, хората нямаха скрупули.

— Ще видя какво ще направя. Ще трябва да говоря с моя адвокат. От мене да мине, бих могъл да го оставя временно да поживее в градинската къщичка, докато си намери нещо. Само да не се вестява пред очите ми.

„Аз спечелих“ — помисли си Астрид.

— А сега, ела. Аз и без това загубих много време. Имаш ли чаша вода? Трябва да глътна едно хапче. Такива вълнения винаги се отразяват зле на моя стомах.

Астрид взе чашата от мивката, напълни я с вода и му я подаде.

— Аз няма да се върна обратно, чичо Лудвиг. И искам да ти благодаря за всичко, което си направил за мене.

— Ти можеш сега да докажеш своята благодарност. Вкъщи единствено ти си разумната. Твоята леля се носи из цялата къща като подплашена кокошка, а Розмари играе ролята на полудяла. А отгоре на всичко тя очаква дете.

— Розмари?

— Нали за нея говоря през цялото време, Астрид. Бъди добра, не ме изоставяй сега.

Такъв тон от неговата уста беше съвсем нов за младото момиче и за един миг тя се поколеба дали не трябва да отстъпи.

Но след това си спомни за безбройните унижения, които бе трябвало да преживее от него и неговото семейство.

— Съжалявам много, чичо Лудвиг, но аз трябва сега да мисля за своя изпит. Ако го издържа, с удоволствие ще ви посетя.

— Тогава ще можем да се откажем от твоето посещение. Ти трябва сега да решиш, тук и на момента. Или ще дойдеш с мене, или нашата къща остава завинаги затворена за тебе.

— Аз оставам тук!

Лудвиг Шюте разбираше, че е на крачка от сърдечния удар. Тогава той избърза навън и тръшна вратата след себе си така, че прозоречните стъкла потрепериха.

Астрид го видя да се качва в колата си. Когато той замина, тя също напусна хотела.

„Може би за последен път минавам през този парк“ — мислеше си тя, когато по-късно мина край вилата на Шюте и се отправи към градинската къщичка. Сърцето ѝ в гърдите биеше силно, когато тя почука на вратата.

— Остави, мамо, аз сам ще отворя — Холгер очакваше Розмари или баща ѝ и лицето му беше ядосано.

Неволно Астрид се отдръпна назад, а след това се присъедини към неговия смях.

— Аз очаквах някого другико, госпожице Астрид — Холгер обхвана дясната ѝ ръка с двете си ръце. — Колко хубаво направихте, че дойдохте. Наистина при нас не изглежда много подредено, ние отново трябва да опаковаме.

— Тъкмо по тази причина дойдох — Астрид поздрави княгинята, която изглеждаше много изморена и потисната. На масата

имаше купчина бельо, което трябваше да бъде поставено в куфарите и кутиите.

Накратко и без подробности Астрид ги осведоми за разговора с чичо си.

— Вие няма нужда да се изнасяте веднага оттук, даже не така скоро. И той трябва да ви заплати поне тримесечна заплата като обезщетение.

— От господин Шюте аз няма да приема и пфениг — заяви Холгер ядосано.

— Много естествено, че ще ги вземеш — княгиня Кристине поклати снизходително глава. — Преди всичко ние трябва да ви благодарим, госпожице Астрид. Без вашия съвет и вашата помощ...

— Но така естествено е аз да се застъпя за вас — заяви младата дама, като се изчерви. — Аз намирам за ужасно, когато един човек се опита да излъже друг. На моя чичо нищо няма да му стане, ако ви заплати известно обезщетение, господин Холгер.

Князът се бореше със себе си, после наведе победен глава.

— Вие имате право, човек трябва да бъде разумен в живота — а това обезщетение не беше нещо, което щеше да урони неговата чест.

Астрид постави бельото обратно в шкафа, докато госпожа Кристине свари по едно кафе.

Астрид усещаше погледа на Холгер, който почиваше върху нея. Когато тя се повдигна на пръсти, за да постави купчина бельо в едно от горните отделения, той пристъпи към нея и ѝ помогна.

— Аз съм по-висок — каза той с малко прегракнал глас. Той не се осмеляваше да я погледне, тъй като преголямо беше в него желанието да я вземе в прегръдките си. Той знаеше, че тя го обича, че няма да се възпротиви и тъкмо затова неговото чувство за отговорност се противопостави на силното му желание.

Един пропаднал човек като него, един шофьор без място нямаше право да говори на едно момиче за любов.

„Защо той не ме вземе в прегръдките си?“ — питаше се Астрид тъжно. Боязливо тя погледна отстрани към неговото мъжествено лице. И тогава разбра какво ставаше в него, каква борба водеше той с чувствата си.

ГЛАВА XIX

Два дни по-късно Астрид издържа своя изпит за секретарка и то с отличен. Председателят на изпитната комисия ѝ стисна ръката и ѝ подаде свидетелството.

Лицето на Астрид грееше от гордост. „Такъв добър изпит е нещо много рядко. Това не се случва всяка година“ — изтъкна и ораторът в приветственото слово.

„Аз успях — ликуваше Астрид, като притискаше към гърдите си ценния документ. — Аз ще си създам връзки и може би ще мога да намеря някакво по-добро място за Холгер.“ Тя знаеше, че можеше да гарантира за него.

Премного щастлива, тя се върна в хотелската стая, но това беше повече танцуване, отколкото вървене. Как беше копняла тя за този час и този ден, когато седеше вечер наведена над книгите си в студената и неприветлива стаичка. И двата изпита за преводач тя също щеше да издържи!

— Пита ли някой за мене? — осведоми се тя при портиера.

— Не, госпожице Фон Цигелхоф.

„Кого ли може да очаква?“ — питаше се мъжът. Лицето ѝ беше във всеки случай много разочаровано, когато той трябваше да ѝ съобщи, че нито някой е идвал да я търси тук, нито е питал за нея по телефона.

От Холгер нямаше никаква вест. Той не трябваше сега да кара колата, но затова пък пак беше из разните бюра и агенции и все още напразно си търсеше място, както по-рано.

Холгер изпадна в дълбока депресия. Понякога, когато нощем седеше буден, той се питаше дали не беше глупак, като не прие предложението на Шюте.

Той трябваше винаги да извиква пред себе си чистото лице на Астрид, за да се убеди, че друг избор не му беше останал. Майка му пак много пестеше, макар че Шюте, чрез Герда, му беше изпратил в градинската къщичка заплатата за три месеца.

— При нас повече не може да се издържа — разправяше малката доверчиво. — Със стария вече въобще не може да се говори, нито пък със старата госпожа. И представете си, тя загуби апетита си. А младата по цял ден тича из цялата къща с разплакани очи. И каква е само лоша, отрова сякаш излиза от думите ѝ. Ако тя ухапе някого, той положително ще умре от отравяне. Дълго още няма да изтрая там...

Същото беше положението и един предобед, когато Холгер пак тичаше да си търси място, а княгиня Кристине миеше съдовете от закуската. Сега, когато беше сама, тя нямаше нужда да се владее. Лицето ѝ носеше отпечатък на голяма, дълбока загриженост. Тя не се безпокоеше толкова много за себе си, тя беше стара и не чакаше вече нищо от живота. Но разочарованията разяждаха съпротивителните сили на Холгер и това я потискаше.

Някой почука на вратата. Електрически звънец градинската къщичка нямаше. „Пощенският раздавач“ — помисли си госпожа Кристине, когато изми ръцете си и както беше с кухненската престилка отиде да отвори вратата.

Един млад мъж стоеше отвън и учтиво свали шапка при появата ѝ. Той промърмори своето име, което княгиня Кристине не разбра. „Някой търговски агент навярно“ — помисли си тя.

— Мога ли да говоря с вас за миг? — попита младият мъж. — Аз търся княз Лобвайден. Казаха ми, че живее тук. Дали той си е вкъщи?

— Не, той ще се върне едва към обяд. Мога ли с нещо да ви помогна?

— Значи той действително живее тук, госпожо...

— Лобвайден.

Младият мъж трепна.

— Княгиня Лобвайден?

— Да, аз съм майката на Холгер.

— Извинете! — Младият мъж, който преди това беше пристъпил така самоуверено, сега изведнъж изглеждаше смутен. Той гледаше боязливо встрани от посрещналата го жена.

— Аз тъкмо миех съдовете. Ние не можем да си позволим никаква помощница за домакинството.

Младият мъж само кимна.

— Аз имам поръчката да открия княз Лобвайден.

„Да го открие? — питаше се госпожа Кристине. — Дали младият човек не беше от полицията? Но Холгер положително в нищо не беше сгрешил!“

— По чия поръчка?

— На адвокатата доктор Райхерт.

— И какво иска той от моя син?

— Нямам понятие, Ваша Светлост. Аз често работя за господин адвокатата, но много естествено, зная само най-необходимото. Моята поръчка се състои главно в това, да открия точния адрес на господин Холгер княз Фон Лобвайден.

— Един адвокат! Какво може да иска той от него?

Младият мъж вдигна рамене.

— Много съжалявам, че не мога с нищо да ви осведомя, Ваша Светлост. Ще помолите ли княз Фон Лобвайден да се обади на доктор Райхерт? Господин доктор Райхерт ще дойде и ще поговори за всичко с Негова Светлост. Работата изглежда е неотложна.

— Аз ще осведомя моя син — госпожа Кристине взе визитната картичка, на която бяха написани името, адреса и телефонния номер на адвокатата. Адвокатът живееше в един друг голям град.

— Тогава с това моята поръчка е изпълнена. За мене беше голяма чест да се запозная с вас, Ваша Светлост. Моите почтителни поздрави на Негова Светлост — младият мъж се поклони много вдървено и се отправи към вратата.

Княгиня Кристине все още гледаше визитната картичка. Тя се страхуваше. Сигурно с нея е свързано нещо неприятно. През последните години тя не беше преживяла дори една-единствена приятна изненада. Какво можеше да иска от Холгер този доктор Райхерт?

— Познаваш ли ти някой си адвокат Райхерт? — обърна се тя към Холгер, щом той се завърна. За пръв път тя не го запитва, дали нещо се е уредило с търсенето на работа.

Холгер поклати глава. Неговото търсене пак беше останало безплодно.

— Ти трябва да му се обадиш. Ето телефона. Искаш ли веднага да отидеш до пощата? Подай покана за разговор, който е очакван от адвокатата, тогава няма нужда да заплащаш. Какво може да иска той от тебе?

— Положително не пари — избърбори Холгер ядосано. — Иначе много ще съжалявам. Но тази работа може да почака за следобед.

— Аз няма да имам спокойствие, преди да узная, какво иска той от тебе, Холгер. Моля те, обади се заради мене веднага. Яденето и без това още не е съвсем готово — излъга тя.

Холгер я помилва леко по косата и излезе отново. Неговите рамене бяха прегърбени напред, главата си той също държеше наведена. Така вървеше човек, който нищо повече не очакваше от живота.

Госпожа Кристине остана да стои до прозореца, за да дочака завръщането му.

Холгер се завърна един час по-късно. Горчива усмивка се бе очертала около устните му, когато видя майка си да го чака пред прозореца.

— Доктор Райхерт не беше в бюрото. Но ще му предадат, че съм го търсил. За какво се касае, те не можах да ми кажат. Сега доволна ли си, мамичко?

Госпожа Кристине кимна. Днес яденето никак не ѝ се услади, а също и Холгер човъркаше из чинията си без всякакъв апетит.

„Скоро ще трябва да постъпя пак като работник в някой склад — мислеше си Холгер. — Но не за дълго.“

Липсваше му някакво занимание. Той не беше човек, който да понася скитането, а за да чете му липсваше вътрешното спокойствие. Като затворник той обикаляше къщата и накрая се залавяше да прави нещо из градината. Плевели тук въобще не растяха, защото за това се грижеше майка му. Следователно и тук нямаше никаква работа за него.

Започна да се мръква, госпожа Кристине отиде в кухнята да приготви вечерята, когато за втори път през този ден един посетител се приближи към малката къщичка. Той носеше строго черно облекло и една тясна папка под ръка.

„Той прилича на гарвана на нещастieto“ — помисли си княгиня Кристине, тази мисъл просто се стрелна през мозъка ѝ. Непознатият изглеждаше така, сякаш никога не се беше усмихвал.

Холгер му отвори вратата.

— Райхерт — представи се мъжът. — Вие ли сте княз Лобвайден?

— Да, заповядайте — Холгер с движение на ръката го покани във всекидневната. — Моля, седнете. Какво мога да направя за вас?

— Мога ли преди това да помоля да се легитимирате? Това не е недоверие, Ваша Светлост, но аз съм задължен да се убедя във вашата самоличност, преди да мога да заговоря за причината на моето посещение.

Той стана учтиво, когато вътре влезе княгиня Кристине. Тя бързо бе свалила престилката. Колебливо тя му подаде ръка.

Адвокатът проучи паспорта на Холгер внимателно, след това му го върна с лек поклон.

— Аз идвам по поръчка на господин Стефан. Това означава точно казано, по поръчка на разпоредителя на завещанието. Господин Стефан за съжаление почина, вследствие на рана от войната. Вие може би сте чули за това.

Княгиня Кристине гледаше любопитно към лицето на сина си. Името Стефан нищо не ѝ говореше.

— Той е починал? Много съжалявам. Той беше един добър другар — промълви Холгер.

— Коумто вие някога сте спасили живота, нали?

— Е, да... — на Холгер му беше мъчително да си припомня това.

— Вие сте рискували вашия собствен живот, за да отнесете господин Стефан на сигурно място.

— Холгер, за такова нещо ти никога не си ми разказвал — прошепна княгинята. Нейният син беше рискувал живота си, заради един непознат. Колко лесно е било да му се случи нещо!

Холгер отгатна мислите ѝ и постави успокоително ръката си върху нейните колене, където тя беше свила ръцете си.

— Това беше много отдавна, мамо.

— Господин Стефан дълги години се опитваше да ви открие. Но това не му се удаде. В своето завещание той е определил вас или вашите наследници за негови единствени наследници. Ако не ни се удаде да открием вас или вашите наследници, неговата собственост трябваше да премине към държавата. Господин Стефан нямаше никакви близки.

— За каква собственост всъщност се касае? — попита княгиня Кристине шепнешком. — Може би някаква малка къща, в която ние ще можем да живеем без наем? Това би било великолепно!

— Господин Стефан притежаваше едно имение, едно образцово имение, доколкото съм осведомен. Но трябва да добавя, че аз нищо не разбирам от стопанство и от земеделие въобще и имам информацията от втора ръка. Много естествено, още е много рано да ви питам дали искате да приемете наследството, Ваша Светлост. Вие вероятно ще искате да видите имението.

— Дали то е обременено с дългове? — попита княгиня Кристине. Все още гласът ѝ не искаше да ѝ се покорява.

— Не, то е свободно. Налице имате също и пари в брой. Колко бяха те всъщност? — Той отвори своята папка и извади някакъв бележник. — Ах, да, ето я банковата сметка: сто тридесет и пет хиляди марки.

— Колко? — Госпожа Кристине поклати безпомощно глава.

— Сто тридесет и пет хиляди марки. Не е много, но затова пък имението има една значителна стойност. Оценяват го с целия инвентар на около три милиона. Бих искал още да добавя, че тази цена при една бърза продажба едва ли ще се получи. Аз бих ви посъветвал да не го захвърляте.

— Едно имение! Ти никога не си ми разказвал за този господин Стефан, Холгер!

— Той беше в моята рота, тогава още беше млад лейтенант. После се изгубихме от очи. Младият Стефан ме обичаше, мисля. Но аз никога не съм мислил...

— Бихте ли искали сега да прегледате книгата, Ваша Светлост? — Адвокатът изглежда не можеше да разбере какво представляваха неговите дадени с такъв сух тон сведения за двамата в малката къщичка. Това беше един човек без всякаква фантазия.

Умът на Холгер усилено работеше. Да бъде отново господар на собствена земя! За такова нещо той даже не беше мечтал.

— От какво е починал Стефан? — попита той с прегракнал глас.

— Един отломък в белите дробове, след това емболия. Беше цяло чудо, че въобще е живял толкова дълго. Ето тук са документите. Ако позволите, сега аз ще се сбогувам и утре сутринта ще бъда на ваше разположение за по-обширни сведения. За мене това беше голяма чест, Ваша Светлост.

Холгер го придружи до вратата. Когато той се върна, майка му седеше в едно кресло. Тя плачеше.

За пръв път Холгер я виждаше да плаче и това бяха едри сълзи, които безшумно се ронеха по страните ѝ. Но най-покъртителното в този плач беше усмивката, която същевременно трептеше на устните ѝ.

ГЛАВА XX

— Госпожица Фон Цигелхоф се намира в стаята си, господине.
— Портиерът гледаше слисан сияещото лице на стоящия пред него млад мъж. Той изглеждаше така, сякаш току-що беше изтеглил голямата печалба. Той не подозираше колко точно бе налучкал!

— Кой номер?

— Би било невъзможно... — Портиерът беше смутен. В края на краищата това беше един приличен хотел.

Но той беше спасен от затруднението, тъй като точно в този момент по стълбите слезе самата Астрид, за да вземе малко чист въздух, преди да си легне. Когато тя видя Холгер, краката ѝ се подкосиха, а след това се затича към него.

Младият мъж ѝ протегна двете си ръце и без да се замисли нито за секунда, Астрид се хвърли в обятията му.

— Най-после ти дойде! — каза тя щастлива.

— Астрид! — мъжът едва можа да прошепне името ѝ.

Портиерът показва, че се намират в един действително добър хотел, тъй като се обърна и се зае с кореспонденцията.

— Аз тъкмо идвах при теб. Искаш ли да станеш моя жена, Астрид?

— Да, Холгер! — Астрид гледаше блажено към него. — Аз си намерих едно добро място. Аз печеля... — тя се повдигна на пръсти, докато устата ѝ стигна ухото му — почти хиляда марки на месец.

— Толкова ли си прилежна?

— А когато взема изпитите за преводач, ще получавам още двеста марки. Ние можем да си потърсим едно хубаво жилище и майка ти ще се нанесе при нас. А ти намери ли нещо, Холгер? Ти така сияеш...

— Случи се чудо, Астрид. Получих наследство. Аз съм свободен и независим. Можеш ли да си представиш да преживееш остатъка от живота си на село?

— Щом като е с тебе, тогава ми е безразлично къде ще живея. Имаш ли роднини на запад?

— Не, никого. Починал е един другар от войната без никакви близки. Аз не го познавах много добре. Все още не мога да повярвам, че пак ще имам земя, къща, коне...

— Не ти ли казвах винаги, че един ден ти ще имаш късмет? — прошепна му Астрид щастлива.

— Късмет аз имах, когато те срещнах.

— И ме остави толкова дълго да те чакам. Много ми е трудно да ти простя.

— Какво право имаше един шофьор да ти каже, че те обича?

— Но ти ми каза това, Холгер. И с това ме направи много щастлива. Ела, нека малко се поразходим. — Тя увисна на ръката на Холгер и здраво се притисна до него. — Дали твоята майка ще е съгласна да се ожениш за мене? — попита тя, когато бяха навън. — Аз съм само едно бедно момиче.

— „Няма ли да идеш при Астрид и да я доведеш?“ Така ми каза мама. Вече е късно, но да идем ли при нея?

— Аз много уважавам майка ти, но не смята ли тя, че ти заслужаваш една по-добра жена?

Мъжът се усмихна.

— Тя знае, че аз съм намерил най-добрата, която съществува. Ти имаш добро сърце, Астрид.

— Ти преувеличаваш!

— Човек не може да преувеличи, когато възхвалява твоите качества — увери я Холгер и махна на едно такси, което тъкмо минаваше край тях. Той привлече Астрид до себе си на задната седалка. — Не искаш ли да знаеш колко голямо е имението, което съм наследил?

— Това никак не е важно. Важното е само, че ти дойде при мене. Ден след ден аз все чаках. Никога вече не ме оставяй да те чакам толкова дълго — тя се притисна към него.

Когато таксито спря, Холгер заплати, а Астрид даде на шофьора един добър бакшиш.

— Ти си лекомислена — извика Холгер усмихнато, когато един до друг се отправиха през градината към малката къщичка.

— Тогава ще трябва да внимаваш с мене, Холгер.

— През целия си живот — обеща младият мъж и това прозвуча като истинска любовна клетва за вяност.

Издание:

Автор: Ина Ритер

Заглавие: Той искаше любов, а не пари

Преводач: Димитър Тодоров

Език, от който е преведено: Немски

Издание: Второ

Издател: Издателство „Румена“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 1993

Тип: роман

Националност: Немска

Печатница: „Полиграфия“ АД

Редактор: Христина Иванова

Художник: Аглика Чонева-Стоилова

Коректор: Красимира Атанасова

ISBN: 954-8237-12-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/3801>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.